

Riksdagen Uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2016/17:5

Fredagen den 7 oktober

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor

Statsrådet Per Bolund

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 12 juli 2016

Återrapport från informellt ministermöte den 9–10 september 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 11 oktober 2016

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

God morgon! EU-nämnden är samlad för ett sammanträde med en diger dagordning. Vi går direkt till saken. Först ut i dagens ministerkavalkad har vi finansmarknadsminister Per Bolund, som ska samråda med nämnden inför kommande Ekofin. Men vi börjar med återrapporterna. Finns det någonting att säga från ministrarnas sida?

Anf. 2 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru ordförande! Jag tackar för möjligheten att komma hit. Jag har inget särskilt att kommentera från de två föregående mötena.

Anf. 3 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag har några frågor om återrapporten. Vi börjar med Baselkommittén.

Anf. 4 ORDFÖRANDEN:

Kan vi ta båda återrapporterna i klump? Eller har du så mycket frågor att du vill dela upp det? Detta gäller både rådsmötet den 12 juli och det informella ministermötet den 9–10 september. Jag vill bara att det klargörs, så att ministern vet vilket råd du pratar om.

Anf. 5 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Mina frågor gäller mötet den 12 juli, där rätt tunga frågor behandlades: bankunionen, Baselkommitténs agenda för bankreform efter krisen, stabilitets- och tillväxtpakten samt investeringsplanen.

Vi börjar med punkt 9, som gäller Baselkommitténs agenda för bankreform efter krisen. Tyvärr var inte finansministern närvarande, men Sverige höll ett anförande. Man stödde rådsslutsatserna som de har presenterats, men ville inte se någon specifik siffra. Då undrar jag: Kom det fram någon siffra för taket på mötet? Vilken var i så fall denna siffra?

Varför hade Sverige invändningar emot den? Vad skulle detta få för konsekvenser?

Jag har också en fråga angående dagordningspunkt 10, som gäller stabilitets- och tillväxtpakten. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Då undrar jag varför Sverige inte gjorde något inlägg om vikten av att värna stabilitetspakten, för det är helt enkelt vår finansminister inom unionen. Vi har all anledning att göra det, eftersom vi också är bundna till stabilitetspakten. Det är bara det tredje steget i eurozonen som vi inte är med i. Jag undrar varför Sverige inte tryckte på där. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Sedan har jag en fråga om hur diskussionen om Efsi gick i sak. Jag har förstått att Sverige har drivit på att för att det ska utvärderas. Jag undrar hur det gick.

Anf. 6 Statsrådet PER BOLUND (MP):

När det gäller Baselkommittén är det ett ärende som vi kommer till på dagens dagordning också. Det är ett arbete som pågår inom Baselkommittén. Man håller nu på att ta fram en standard och jobbar i konsensus. Sverige representeras av Riksbanken och Finansinspektionen. Arbetet är inte avslutat än. Som jag uppfattar det var det man hade med på dagordningen på Ekofin hur man skulle hantera processen framåt. Det handlade inte om att ta ställning till skarpa förslag, eftersom de inte finns ännu, utan Baselkommitténs arbete fortsätter.

I frågan om stabilitets- och tillväxtpakten, Portugal och Spanien var det bara euroländerna som hade rösträtt. På den här typen av möten gäller det ofta att fokusera och använda sin röst där man tror att den gör mest verkan och får störst genomslag. Man kan inte lägga väldigt mycket krut på alla punkter samtidigt. Det är svaret på den frågan.

När det gäller Efsi och diskussionen där hänvisar jag till tjänstemännen.

Anf. 7 Departementssekreterare EMMA KERSHAW:

Frågan var hur det hade gått med att driva på för utvärdering av Efsi. Kommissionen presenterade en utvärdering häromveckan, och EIB presenterade sin utvärdering förra veckan. En oberoende utvärdering ska komma i november innan man kan fatta ett beslut om förlängningen. Det är den information vi har fått.

Anf. 8 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag tackar för svaren, men jag uppfattade inte att jag fick svar om det här siffersatta taket. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Därför undrar jag hur diskussionen gick. Var det här siffersatta taket någonting som dök upp på mötet? Vad var det taket egentligen? Vad skulle det få för konsekvenser? Eftersom Sverige uttalade sig negativt undrar jag vad det var.

När det gäller stabilitets- och tillväxtpakten noterar jag svaret om att vi inte hade rösträtt. Men vi har väl ändå yttranderätt på den punkten, eftersom vi är med i stabilitets- och tillväxtpakten?

Jag tolkar det som att frågan handlar om att man säger att reformpaketet inte förväntas leda till en markant ökning av de totala kapitalkraven för banksektorn och därmed inte till betydande skillnader för specifika regioner i världen. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Man säger att reformen inte kommer att leda till en markant ökning av de totala kapitalkraven för specifika regioner i världen.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen om återrapporterna och lägger dem till handlingarna.

Vi går in på dagordningen inför kommande Ekofin. Vi går till dagordningspunkt 3, Aktuella lagstiftningsförslag som rör finansiella tjänster. Informationen till nämnden är att detta kommer att vara information på rådet.

Anf. 11 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Ordförandeskapet kommer i vanlig ordning att informera om hur arbetet går med aktuella lagförslag om finansiella tjänster. Det är inte mycket mer att säga om det.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Vi går över till dagordningspunkt 4, Bedrägeribekämpning.

Anf. 13 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru ordförande! Ordförandeskapet och kommissionen ska informera om momsfrågor i SEFI-direktivet, som också kallas för PIF-direktivet. Punkten är uppsatt som en informationspunkt på Ekofindagordningen, men vi har nu fått information om att det troligen också kommer att ske en diskussion på mötet.

SEFI-direktivet är ett straffrättsligt direktiv som förhandlas av Justitiedepartementet. SEFI-direktivet innehåller krav på kriminalisering av bedrägerier och annan bedrägerirelaterad brottslighet som riktar sig mot unionens finansiella intressen. Direktivet är tänkt att ersätta en konvention i samma ämne från 1995, SEFI-konventionen.

Den stora tvistefrågan i förhandlingarna är om momsbedrägerier ska omfattas av direktivets tillämpningsområde. Ni har fått information om den här frågan tidigare, senast i juni, av justitieministern. Ni kommer också att få mer information om detta av justitieministern senare under förmiddagen.

I förhandlingarna har Sveriges ståndpunkt varit att momsbedrägerier inte ska omfattas. Hösten 2015 kom EU-domstolen fram till att momsbedrägerier omfattas av motsvarande bestämmelser i SEFI-konventionen, som direktivet är tänkt att ersätta. Den svenska ståndpunkten bygger alltså på motsatt uppfattning. Den överensstämmer inte med den tolkning som EU-domstolen har gjort av SEFI-konventionen.

Efter att domen meddelades har det skett diskussioner på expertnivå under RIF-rådet. Resultaten av diskussionerna är i nuläget inte tillräckliga för att Sverige ska ändra sin ståndpunkt.

Den här frågan kommer också att tas upp på RIF-rådet den 13–14 oktober, alltså efter Ekofinrådet.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Som ni hörde hänvisade ministern till att det här är med på RIF-rådet. Eftersom vi kommer att ha samråd med ansvarig minister angående samma punkt på RIF-rådet senare i dag är min fråga till nämnden om ni vill ta en djupare diskussion kring den här punkten nu eller om ni i stället vill göra det på RIF-rådet med Morgan Johansson, som jag tror är den som tar det där – eller Anders Ygeman; jag kommer inte ihåg.

Anf. 15 FREDRIK SCHULTE (M):

Jag har en kort fråga. Expertperspektivet i all ära, men det finns en tydlig politisk dimension i den här frågeställningen. Med tanke på hur den kommenterade dagordningen är formulerad och hur ministern uttrycker sig nu är det lite tvetydigt var regeringen står. Den svenska ståndpunkten är att vi är emot. Planerar regeringen att ändra den svenska ståndpunkten i frågan beroende på hur expertutlåtandet utfaller?

Anf. 16 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru ordförande! Det är en väldigt svår fråga att svara på, eftersom vi inte kan förutsäga hur diskussionerna kommer att gå och vad man kommer att komma fram till för slutsatser. Men jag var extremt tydlig i min ståndpunkt: Den svenska ståndpunkten överensstämmer inte med det som EU-domstolen har tolkat in. Vi är tydligt emot att man ska räkna in moms i SEFI-direktivet och att detta ska hanteras i den frågan. Vi tycker att det finns starka skäl till att skatter ligger på nationell nivå och inte ska hanteras överstatligt på det sättet. Kopplingen som man gör här går ju ut på att man ser ett orsakssamband mellan momsbedrägerier och effekter på EU:s finansiella intressen, men ett sådant ser inte vi. Medlemsstaterna betalar EU-avgifter baserat på moms, men det är statistiska uppgifter som inte är direkt baserade på faktiska momsintäkter. Därför tycker vi inte att kopplingen finns, och därför anser vi inte heller att detta ska vara med i det här direktivet.

Anf. 17 FREDRIK SCHULTE (M):

Jag håller med. Jag delar den uppfattningen. Frågan är: Vilken skillnad gör då ett expertutlåtande?

Anf. 18 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Det är väldigt svårt att förutse vad en vidare process kommer att leda till inom EU. Vi kan inte vara tydligare i detta än vad vi redan är: Sverige ställer sig inte bakom det. Jag kan upprepa den ståndpunkt som jag tidigare redogjorde för, men jag förstår inte riktigt vad frågan är.

Anf. 19 FREDRIK SCHULTE (M):

Du sa under din föredragning att Sverige ännu inte är berett att ompröva sin ståndpunkt.

Jag sa att resultatet av diskussionerna inte är tillräckligt för att Sverige ska ändra ståndpunkt.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Då har vi gjort detta klart. Jag förstod att nämnden gärna återkommer till denna fråga mer i sak när den minister som kommer att behandla komplexiteten i frågan i samband med RIF-rådet är närvarande.

Vi konstaterar att det med detta finns ett stöd för regeringens här redovisade inriktning, och nämnden återkommer till frågan i samband med RIF-rådet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Genomförande av bankunionen – en lägesrapport.

Anf. 22 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru ordförande! Som vid flera tidigare Ekofinmöten kommer kommissionen att informera kort om medlemsstaternas genomförande av krishanteringsdirektivet respektive insättningsgarantidirektivet. Rådet väntas också få information om hur långt euroländerna har kommit med att upprätta de bilaterala låneavtal om brofinansiering för den gemensamma resolutionsfonden som man kom överens om i december förra året.

Som ni känner till omfattas Sverige av krishanteringsdirektivet och insättningsgarantidirektivet. Sverige har genomfört krishanteringsdirektivet och lagstiftningen trädde i kraft den 1 februari i år. Även insättningsgarantidirektivet är nu genomfört i Sverige och lagändringarna trädde i kraft den 1 juli i år.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går till dagordningspunkt 7, Uppföljning av G20- och IMF-mötena den 6–9 oktober 2016 i Washington.

Anf. 24 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Nästa punkt på dagordningen handlar om den sedvanliga återrapporteringen från de internationella möten som sammankallas av kommissionen och ordförandeskapet. Det gäller alltså mötet mellan G20-ländernas finansministrar och centralbankschefer samt IMF:s årsmöte i Washington den 6 respektive 7–9 oktober, där finansministern just nu befinner sig.

G20-mötet, som alltså ägde rum i går, förväntades handla om åtgärder för att motverka nedåtrisker för den globala tillväxten och om vad som behöver göras för att öka chanserna till en stadigvarande återhämtning.

Diskussionerna på IMF:s årsmöte, som påbörjas i dag, väntas som vanligt handla om det världsekonomiska läget och om IMF:s och medlemsländernas åtgärder för att uppnå en stabil och hållbar ekonomisk tillväxt. På mötet väntas även IMF:s resurssituation och roll i det globala finansiella skyddsnätet diskuteras.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Klimatfinansiering. Förberedelser inför den 22:a partskonferensen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar – UNFCCC – i Marrakech den 7–18 november 2016.

Anf. 26 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Rådet ska här anta slutsatser om klimatfinansiering inför den kommande klimatkonferensen, COP 22, i Marrakech. Dessa utgör tillsammans med rådsslutsatserna från miljørådet EU:s mandat inför COP 22.

Som ni känner till antog miljørådet slutsatserna på sitt område vid ett extrainsatt möte den 30 september, inte – som först planerat – den 17 oktober, som det felaktigt stod i vår kommenterade dagordning. Jag ber om ursäkt för det missförståndet.

COP 22-mötet i Marrakech är det första partskonferensmötet sedan december 2015, då världens länder enades om Parisavtalet. Rådsslutsatserna om klimatfinansiering har två syften: dels att redovisa EU:s fortsatta arbete med att mobilisera och öka finansieringen för klimatrelaterade ändamål, dels att ta fram och tydliggöra EU:s position i frågor som är specifikt kopplade till klimatförhandlingarna och genomförandet av Parisavtalet.

En viktig händelse i år som ingår i uppföljningen av Parisavtalet är den så kallade färdplanen för klimatfinansiering fram till 2020, som håller på att tas fram av givarländerna. Regeringen har haft en aktiv roll i utvecklingen av denna färdplan, som ska offentliggöras innan COP-mötet.

Regeringen har också drivit frågan om – och fått gehör för – vikten av en rimlig balans mellan finansiering av utsläppsbegränsningar och anpassningsinsatser samt behov av förbättrad transparens vid rapportering av klimatfinansiering.

Sammanfattningsvis kan regeringen ställa sig bakom de föreslagna slutsatserna om klimatfinansiering.

Jag vill också nämna att det i utkastet till rådsslutsatser inte finns någon siffra för EU:s rapporterade klimatfinansiering för 2015. Det beror på att några medlemsstater inte hinner rapportera sin klimatfinansiering för 2015 i tid för Ekofinrådsmötet i oktober, eftersom COP 22-mötet äger rum en hel månad tidigare än förra året och processen därför har tidigare lagts.

För regeringen är det viktigt att en klimatfinansieringssiffra presenteras inför COP 22, men i dagsläget har ordförandeskapet inte lämnat några klara besked om hur processen för detta kommer att se ut. Om behovet uppstår återkommer regeringen naturligtvis till riksdagen i denna fråga.

Anf. 27 JENS HOLM (V):

Det är synd att EU inte kan presentera en konkret siffra. Jag skulle vilja fråga ministern: Hur stor del förväntas EU bidra med – enligt regeringens bedömning – av de 100 miljarder US-dollar som de rika länderna ska bidra med årligen från och med 2020?

En stor diskussion i detta är att utvecklingsländerna är väldigt rädda för att detta bara kommer att bli pengar som plockas från andra poster som redan är intecknade, till exempel från biståndet. Därför hade det varit bra med en formulering som att det behövs new and additional resources, alltså ny och additionell finansiering. Då understryker man att det handlar om nya pengar, inte att man ska plocka från biståndet eller andra poster.

Jag undrar om den svenska regeringen avser att verka för att new and additional eller liknande formuleringar förs in i denna text.

Anf. 28 FREDRIK SCHULTE (M):

Jag har egentligen samma fråga som Jens Holm, men kanske utifrån andra intentioner. Varifrån ska pengarna tas, och hur långt är regeringen beredd att gå? Är det fråga om nya pengar, eller kommer de att – som Jens Holm antydde – tas från biståndsbudgeten?

Anf. 29 ESKIL ERLANDSSON (C):

Då får jag säga som Fredrik Schulte: Jag har samma fråga som Jens Holm, med tillägget som Fredrik Schulte hade! Jag vill konstatera att EU nu har blivit part i dessa förhandlingar. Sverige tillhör dem som har ansträngt sig för att EU ska bli en part. Då tycker jag att det är viktigt att Sverige påpekar att man också bör bidra när man nu ansträngt sig för att få bli part. Detta gäller bland annat Marrakechmötet.

Anf. 30 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Tack till ledamöterna för engagemanget – det är något regeringen i högsta grad delar. Från svenska sida har vi varit tydliga med att vi vill att de här pengarna ska vara nya och additionella, vilket också har varit en viktig fråga för utvecklingsländerna.

Vi vet ju att relationen mellan utvecklingsländer och den rika delen av världen har varit avgörande för att till exempel kunna skapa det förtroende som ledde fram till Parisavtalet. Nu är det viktigt att vi också levererar utifrån detta.

Sveriges inställning har hela tiden varit att pengarna till klimatfinansiering ska vara additionella. Därför har vi också specifikt avsatt medel i vår budget för klimatfinansiering. Dessa pengar ligger utanför biståndsramen.

Vi har nästan fördubblat klimatstödet från 2015 till 2016, från 407 miljoner till 725 miljoner. Vi har också varit stora givare till Gröna klimatsfonden – vårt bidrag på 4 miljarder gör Sverige till den största givaren per capita. Vi är även den största givaren per capita till den globala miljöfaciliteten och till Anpassningsfonden.

Sverige har som sagt varit tydligt med att vi tycker att dessa pengar ska vara nya och additionella. Sverige är pådrivande i klimatförhandlingarna och när det gäller klimatfinansiering.

Anf. 31 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag funderar på vilket mandat vi ger till regeringen vad gäller klimatfinansiering. Och när återkommer ni i så fall till nämnden, beroende på

hur diskussionen artar sig? Jag är nämligen inte riktigt med på detta. Jag förstod inte vilket mandat vi ger till regeringen i denna fråga.

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Mandatet framgår av den ståndpunkt ministern redogjorde för, men om det behövs ytterligare klargöranden får ministern göra dem.

Jag skulle vilja inflika en kommentar och en fråga från min sida. Precis som ministern redogjorde för är Sverige en stark pådrivare; inte minst har vi i flera steg möjliggjort att FN:s klimatfond nu fungerar och levererar. Där har en viktig diskussion förts om balansen mellan att stödja projekt som både levererar utsläppsminskningar och omställning och tar stor hänsyn till anpassningsfrågorna. Den diskussionen har varit viktig för att göra opinionen inte minst i fattigare utvecklingsländer så positiv till Parisavtalet som den faktiskt har varit.

Det råder ett motsatsförhållande mellan att å ena sidan vara transparent om en färdplan för framtiden och om pengar till denna och å andra sidan våra svenska budgetregler och fullt respektabla och rimliga sätt att hantera att vi inte kan göra utfästelser i kronor och ören för långt fram i tiden. Jag ser väldigt positivt på att den här diskussionen om en färdplan har kunnat föras vidare på det sätt som nu skett. Det är viktigt att Sverige är pådrivande där, eftersom vi också är en stor finansiär.

Vi vet att de stora pengarna i klimatfinansiering inte ligger i de offentliga budgetarna. De stora pengarna gäller det att leverera från de stora privata kapitalmarknaderna, som har allt att vinna på att det blir en omställning.

Min fråga är om förståelsen bland utvecklingsländer i dessa diskussioner blivit större för att det inte handlar om att man vill maska med sitt åtagande om offentligt stöd bara för att man ser att det också är viktigt att säkerställa att de stora investeringspengarna – som inte ligger i offentliga budgetar – kommer in i detta och levererar i en klimatfärdplan. Så gick ju diskussionerna i ställningskriget inför mötet i Paris. Jag hoppas att de diskussionerna har kommit vidare och även kan ta ytterligare steg framåt i en sådan här färdplan.

Anf. 33 JENS HOLM (V):

Jag frågade ju hur stor del av dessa 100 miljarder dollar som blir EU:s andel. Vad den svenska regeringen anser att man gör när det gäller klimatfinansiering är en sak. Men vad den svenska regeringen anser ska vara EU:s position avseende klimatfinansiering är en annan sak, och det är detta vi diskuterar här.

I slutsatserna står ingenting alls om ny, additionell finansiering. Det är detta jag vill att Sverige ska driva på för, så att det blir en uppmaning till alla EU-länder. Jag frågar därför igen om Sverige avser att försöka få in den formuleringen, som enligt ministern faktiskt är i enlighet med den svenska positionen. Om det nu är på det sättet borde det väl skrivas in i den svenska positionen så att det blir klart och tydligt.

Anf. 34 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru ordförande! Jag ber om ursäkt för att jag tappade den frågan.

När det gäller dessa 100 miljarder US-dollar är problemet att vi i dag inte har någon siffra från EU. Sverige är angeläget att få fram en sådan

siffra, just för att vi ska kunna vara tydliga i relationen till inte minst utvecklingsländerna. Där pågår ett arbete, och Sverige driver på för att vi ska få fram en sådan siffra från EU för att tydligt kunna redovisa var EU står.

När det gäller new and additional i rådsslutsatserna vet jag inte riktigt – det kanske finns någon beskrivning av hur diskussionerna har gått i det förberedande arbetet?

Anf. 35 Kanslirådet MARK STOREY:

Frågan gällde diskussionen beträffande begreppet nya och additionella i slutsatserna. Dessa slutsatser ska fungera som mandat till förhandlingarna i Marrakech. Eftersom det egentligen handlar om implementering av Parisavtalet – där detta begrepp inte finns med, även om det finns med i konventionen – har det inte varit en förhandlingsfråga under senare tid.

Det är heller inte klart att detta ska vara en förhandlingsfråga som EU ska driva i Marrakech, eftersom det inte står något om detta i Parisavtalet.

Jag vill också säga att det inte finns någon enighet inom EU om hur det här begreppet skulle tolkas eller tillämpas. Vi har haft denna diskussion ganska länge, och det skulle vara svårt att få in text i det här läget. Men vi har egentligen inte diskuterat detta i förberedelsen av slutsatserna i år, just för att det inte nämns i Parisavtalet.

Anf. 36 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Det handlar helt enkelt även här om vilka prioriteringar man ska ha. Sveriges första prioritering är att se till att EU faktiskt levererar en siffra för klimatfinansiering. Vi anser att det är ett otroligt viktigt ställningstagande och besked för att processen ska löpa vidare. Det är den prioritering som regeringen gör.

Svaret på Johnny Skalins fråga är att regeringen föreslår att vi ska ställa oss bakom rådsslutsatserna. Det är detta som EU-nämnden har att ta ställning till.

Vi talade även om att vi inte har någon klimatfinansieringssiffra, och att vi heller inte har fått något besked om hur processen kommer att se ut. Om behovet uppstår kan vi återkomma till riksdagen i denna fråga, såvida EU inte presenterar någon siffra – då kan läget förändras avsevärt.

Anf. 37 FREDRIK SCHULTE (M):

Jag måste instämma i att det blir något förvirrande vad gäller den svenska ståndpunkten. Vi får från ministern höra att den svenska ståndpunkten är att nya pengar ska tillföras. Det ska inte tas från andra medel som redan ges till utvecklingsländer via till exempel biståndet. Men när vi läser ståndpunkten i de papper vi har står det inget om detta.

Frågan är då om regeringen driver en icke förankrad ståndpunkt. Kommer ni att driva en icke förankrad ståndpunkt? Jag tycker att detta är väldigt oklart.

Anf. 38 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Det är tråkigt om ledamoten upplever att det är oklart. Jag försökte redogöra för den svenska ståndpunkten. Den har varit klar sedan en ganska lång tid tillbaka: Vi anser att klimatfinansiering ska utgöras av nya och additionella medel, och det är också därför som vi specifikt avsätter pengar i den svenska budgeten för att finansiera klimatinsatser. Dessa ligger utöver biståndsarbetet.

Som vi också hörde är det inte klargjort på internationell nivå vad som är att betrakta som nya och additionella medel. För Sveriges och regeringens del är det mest väsentliga att Parisavtalet kan träda i kraft, och det ser glädjande så ut. Vi lägger snarare vårt huvudfokus där än på denna fråga.

Den svenska ståndpunkten för den svenska klimatfinansieringen är tydlig, vilket jag har redogjort för.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar att ministern har redogjort för ståndpunkten och att han här har klargjort och tydliggjort att nämnden har att ta ställning till om man kan godkänna de föreslagna rådsslutsatserna.

För det fall att det kommer in väsentliga ändringar i dessa rådsslutsatser på mötet gäller samma ordning på detta möte som på alla andra möten. Om regeringen bedömer att det går utanför det mandat som EU-nämnden har gett kommer man att behöva återkomma till EU-nämnden. Det är regeringen som gör den bedömningen beroende på om det blir sådana väsentliga skillnader i rådsslutsatserna att det påverkar det mandat som getts från nämnden. I detta mandat ingår den position som ministern har redogjort för. Detta är min uppfattning vad gäller ordningen här.

Anf. 40 FREDRIK SCHULTE (M):

Då måste jag få ställa en fråga. Ministern säger att det är en sedan länge förankrad svensk ståndpunkt. När har vi förankrat den ståndpunkten?

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Gäller frågan new and additional?

Anf. 42 FREDRIK SCHULTE (M):

Den gäller uttalandet om att det ska vara nya pengar som tillförs klimatfinansieringen.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Vi låter alla på frågelistan säga sitt innan ministern får svara på frågan.

Anf. 44 JOHNNY SKALIN (SD):

Fru ordförande! Vi är inga principiella motståndare till att använda nya pengar för att finansiera u-länder vad gäller detta. Det jag dock inte riktigt har klart för mig är hur mycket det handlar om för Sveriges del. Är det som i regeringens budget, de 100 miljonerna, eller vilka pengar talar vi om? Hur mycket kommer Sverige och EU att lägga på klimatfinansie-

ring? Jag tycker inte att den frågan har besvarats här. Det bollas ut att man inte riktigt vet och inte har riktig koll på sifferfrågan. Den är väsentlig, tycker jag.

Jag har säkert missförstått något, men jag vore i så fall tacksam om ministern kan klargöra det.

Anf. 45 JENS HOLM (V):

Jag vill först säga något om EU:s andel av dessa 100 miljarder. Min fråga gällde om Sverige hade en åsikt om hur stor EU:s andel borde vara. Jag förstår att EU inte har fått fram dessa siffror, men det kan vi egentligen lämna därhän om ni inte har någon åsikt om det.

Vi har en avvikande mening där vi tycker att den svenska positionen borde vara att Sverige ska driva frågan om nya och additionella medel och att det ska fogas in i slutsatserna. Vi har också en avvikande mening vad gäller slutsatserna utöver det som står i den ekonomiska delen, men den har jag redogjort för tidigare här i nämnden.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Då ska vi låta ministern klargöra detta. Jag kan dock säga att uppfattningen om att EU och Ekofin – så som jag har uppfattat det – inte ska diskutera någon ny finansiering från EU för klimatfinansieringen. Den siffra som det talas om handlar om att räkna fram vad de olika medlemsstaterna ger. Det har EU lyckats med alltsedan Köpenhamnsmötet. Det var nämligen då som löftet gavs till utvecklingsländerna om att finansieringen ska göras mer transparent. Man skulle helt enkelt samlat ange att man betalar en viss summa.

Anf. 47 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru ordförande! Regeringen har varit tydlig med att den anser att de svenska klimatfinansieringspengarna ska vara nya och additionella. Därför avsätter vi också medel i budgeten för detta. Jag vet inte om jag kan vara tydligare än så. Det är oklart vad frågan i annat fall handlar om.

Johnny Skalin frågade hur mycket pengar det rör sig om. Jag var tydlig med att det svenska klimatstödet närapå har fördubblats från 2015 till 2016, från 407 miljoner kronor till 725 miljoner kronor på årlig basis.

Jag försökte också beskriva att för EU:s finansiering har vi i dagsläget ingen färdig siffra. Det kan vi inte svara på. Processen pågår fortfarande.

Det kom också en fråga om klimatfinansiering i EU.

Anf. 48 Kanslirådet MARK STOREY:

Jag kan komplettera ministerns svar till Jens Holm. När det gäller målsättningen om 100 miljarder till år 2020 och EU:s del av dessa har kommissionen tidigare sagt att en rimlig del är att EU borde bidra med en tredjedel.

EU:s och OECD:s redovisade klimatfinansieringssiffror i fjol visar att EU ligger närmare 30-40 procent vad gäller offentlig finansiering. EU skulle kunna säga att man ligger över det som kan betraktas som vår fair share jämfört med Japan, USA och andra stora givarländer.

Siffran för burden-sharing har aldrig fastställts som en specifik siffra, till exempel 30 procent, men den har varit en sorts referenssiffra som EU hänvisar till när det gäller en rimlig bördefördelning. Egentligen visar EU:s egna redovisning de senaste åren att EU ligger över detta. När vi väl får siffrorna för 2015 kommer förhoppningsvis den trenden att förstärkas.

Anf. 49 FREDRIK SCHULTE (M):

Jag tror att vi nästan är framme.

Det innebär alltså att medlemsstaternas finansiering av detta är något som blir helt upp till dem själva att avgöra.

Anf. 50 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag var med på att regeringen ökar sin klimatfinansiering. Det är inte riktigt detta som bekymrar mig, utan det gäller snarast vilket mandat vi lämnar till regeringen att förhandla om i EU inför klimatavtalet. Ska vi förhålla oss till den siffra som räknas ut inom ingånget avtal i relation till andra länder eller ska vi gå utöver någon siffra och utöka klimatfinansieringen inom EU? Det var detta jag inte riktigt förstår.

Det är möjligt att jag är lite trög i dag, men för att vara säker vill jag ändå ha svar på den här frågan.

Om jag förstod ordföranden rätt ska man bara göra en beräkning, och då är det inget problem. Är det korrekt uppfattat att om man går ifrån denna beräkning återkommer ministern? I så fall är jag nöjd.

Anf. 51 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Det är inte specificerat exakt hur medlemsländerna räknar fram sina klimatfinansieringsförslag. Det som EU tar ställning till och tydligt deklarerar är hur man ser på klimatfinansiering i stort. Men det är länderna själva som räknar fram den egna finansieringen. Sedan summeras detta ihop på EU-nivå.

Detta är också svaret på Johnny Skalins fråga. Det handlar inte om att öka finansieringen. Det gör visserligen Sverige, eftersom vi anser att detta är ett viktigt område. Det är viktigt att den rika delen av världen verkligen går före och avsätter pengar. Vi ser att det är ett enormt viktigt bidrag för att vi ska klara av att få ett klimat i balans i framtiden. Rådsslutsatserna innebär inte att vi tar på oss ökad finansiering, utan det är ett nationellt beslut.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Kan vi med detta klargörande och med den inlämnade avvikande meningen från Vänsterpartiet avrunda denna dagordningspunkt? Jag finner att så är fallet. Jag finner också att det sammanfattningsvis finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Anf. 53 JENS HOLM (V):

Får jag bara be om ett klargörande för ministerns skull? Ligger vår avvikande mening med i detta beslut?

Ja, den ligger med i detta beslut, vilket vi härmed informerar om. Om ministern eller ministrarnas medarbetare vill informera nämnden om hur EU redovisar dessa pengar, till exempel hur man gjorde förra året och hur det preliminärt ser ut i år – det vill säga utan de medlemsländer som inte har gjort detta – tar nämnden naturligtvis emot den informationen. Det verkar finnas ett sådant behov.

Vi går över till dagordningspunkt 9, Den europeiska planeringsterminen 2016 – erfarenheter.

Anf. 55 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru ordförande! Ekofinrådet ska hålla en diskussion om genomförande och erfarenheter av den europeiska planeringsterminen för 2016. Kommissionen påbörjade ett arbete under förra året för att förenkla processerna och göra terminen mer lättöverskådlig.

Det arbetet har fortsatt i år. Bland annat har de landsspecifika rekommendationerna blivit färre och mer inriktade på de viktigaste utmaningarna. Dessutom publicerade kommissionen rekommendationerna för euroområdet som helhet redan i november 2015 tillsammans med den årliga tillväxtöversikten. Syftet var att kunna diskutera de gemensamma utmaningarna för euroområdet i dess helhet. Detta ska sedan utgöra bakgrund till de landsspecifika rekommendationerna. Slutligen har man minskat antalet kategorier inom det makroekonomiska obalansförfarandet från sex till fyra.

Regeringen välkomnar kommissionens ambitioner att strömlinjeforma och förenkla terminen, och den tycker att de förändringar som har gjorts är bra.

Anf. 56 FREDRIK SCHULTE (M):

Det står i den svenska ståndpunkten att regeringen anser att det är positivt att terminen fokuserar mer på horisontella problem. Jag tror att vi skulle behöva ett förtydligande om vad som åsyftas med horisontella problem.

Jag vill gärna ha ytterligare ett förtydligande. I texten står det om det som kommissionen anser vara de mest centrala ekonomiska och sociala utmaningarna. Vad åsyftas med ”sociala”?

Anf. 57 JOHNNY SKALIN (SD):

Fru ordförande! Denna fråga har vi diskuterat många gånger i nämnden, och jag tror att vår uppfattning är välkänd. Vi delar inte regeringens ståndpunkt, vilket jag vill få fört till protokollet.

Anf. 58 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru ordförande! Det horisontella handlar om utmaningar som gäller för exempelvis euroområdet som helhet, det vill säga det som inte är landsspecifikt utan övergripande.

Vad gäller sociala frågor har jag kanske inget bra svar utan skickar ordet vidare.

Anf. 59 Ämnesrådet ANNA WIDENFALK:

Det har blivit stora fördelningspolitiska ojämlikheter. Det är inget som konkret behandlas i terminen, men det är något som vissa medlemsstater vill se en större diskussion om.

Anf. 60 FREDRIK SCHULTE (M):

Vi tycker att det då är viktigt att framhålla att det är frågor som bör ligga på medlemsstatsnivå.

Anf. 61 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Min bedömningen är att vi inte har olika syn på denna fråga.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Håller regeringen alltså med om att det är den grundsyn man har?

Anf. 63 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Ja.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Jag frågade för att klargöra det hela.

Anf. 65 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Då behöver vi inte säga så mycket mer. Detta är den svenska ståndpunkten. Jag vill bara tydliggöra att det är så vi gemensamt ser på det.

Anf. 66 Ämnesrådet ANNA WIDENFALK:

Ja, precis. Diskussionen har varit uppe flera gånger i nämnden om att det är upp till varje medlemsstat – och naturligtvis även riksdagen och regeringen – att besluta vilka reformer som ska göras. Det är en nationell fråga. Det är ingen skillnad från tidigare.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

I och med detta tydliggörande kan vi sammanfattningsvis konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning i diskussionen med en avvikande mening från Sverigedemokraterna som är likalydande med tidigare. Detta är som sagt ingen ny punkt på Ekofin.

Vi går vidare till dagordningspunkt 10, Gemensam rapport om hälso-system och finanspolitisk hållbarhet. Det ska ges information om detta och göras en föredragning från kommissionen.

Anf. 68 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru ordförande! Rådet ska diskutera den gemensamma rapport om hälso- och sjukvård och finanspolitisk hållbarhet som kommissionen har tagit fram i samarbete med en arbetsgrupp i Kommittén för ekonomisk politiks arbetsgrupp om åldrande. Rapporten beskriver hur hälso- och sjukvård och äldreomsorg organiseras och finansieras i EU:s medlemsstater. Den redogör också för en del av de politiska utmaningar som finns på området.

Rapportens slutsatser för Sverige är ganska generella. De visar på att mycket har gjorts under en längre period för att effektivisera sjukvården.

Bland de utmaningar som nämns finns behovet av att tackla personalbristen i primärvården och att utveckla en strategi som tryggar tillräckligt många anställda i framtiden när personal och befolkning åldras.

Regeringen tycker att det är bra att rapporten har tagits fram. Många länder i EU står inför utmaningar med finanspolitisk hållbarhet och en åldrande befolkning. Det är därför välkommet med analyser som kan bidra till offentligfinansiellt hållbara hälsovårdssystem.

Anf. 69 FREDRIK SCHULTE (M):

I linje med det jag framhöll på den förra punkten tycker jag att det är viktigt att påpeka att detta är frågor som ligger på medlemsstatsnivå. Jag skulle vilja att vi får med någonting i den svenska ståndpunkten rörande det.

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Gör det att förtydliga i ståndpunkten? Den verkar vara skriven utifrån att man förutsätter att detta är just en genomgång av nationella system.

Anf. 71 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru ordförande! Jag ser inte riktigt vitsen med att skriva in detta, för det är tydligt redan från början att det här inte är någonting som bestäms på EU-nivå. Det är däremot rekommendationer och analyser som görs från EU-nivå. Det bygger på en enkät till alla medlemsländer. I Sverige har den fyllts i av Socialdepartementet.

Jag skulle nog säga att detta redan framgår med önskvärd tydlighet.

Anf. 72 FREDRIK SCHULTE (M):

Vi är bara lite oroliga för det sluttande planet, men vi är överens.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Vi kanske kan återkomma till det i samband med återrapporten, om diskussionen har flödat över åt något annat håll.

I och med denna klarläggande diskussion i nämnden kan vi konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning på punkt nr 10. Här fanns inga avvikande meningar.

Nu återstår övriga frågor. Är det någonting som ministern vill lyfta upp?

Anf. 74 Statsrådet PER BOLUND (MP):

På mötet ska kommissionen informera rådet om läget i de pågående förhandlingarna inom Baselkommittén för banktillsyn. Kortfattat syftar förhandlingarna till att slutföra Basel III – den globala standarden för främst kapitaltäckningskrav för banker som tas fram av Baselkommittén för banktillsyn.

När standarden väl är färdigförhandlad är avsikten att den ska genomföras i EU-lagstiftning. Vid Ekofinmötet den 12 juli antog rådet slutsatser om genomförandet av den slutgiltiga Basel III-standardens inom EU. Rådet återupprepade där sitt stöd för Baselkommitténs arbete och noterade att revideringarna inte väntas leda till någon markant ökning av de

2016/17:5

7 oktober

totala kapitalkraven för banksektorn och därmed inte till betydande skillnader mellan regioner i världen.

Sverige ställer sig bakom slutsatserna då man är positiv till Baselkommitténs arbete med att stärka motståndskraften hos bankerna. Det är Riksbanken och Finansinspektionen som är representerade i Baselkommittén, som jag sa tidigare. Det är ingen politisk förhandling som sker i Baselkommittén, utan den sköts av tjänstemän. Regeringen för däremot självklart en dialog med myndigheterna, och vi håller varandra informerade. När förslaget är taget ska det sedan förhandlas i Bryssel, och där företräder regeringen Sverige.

Anf. 75 FREDRIK SCHULTE (M):

Jag skulle bara vilja få en kommentar från ministern angående Svenska Bankföreningens synpunkter. De har farhågor om att de nya riskviktsgolven kommer att innebära att kapitaltäckningskraven för svenska banker kommer att öka med uppemot 400 miljarder. Jag skulle alltså bara vilja få en kommentar från ministern om detta.

Anf. 76 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Det ligger lite vid sidan av vårt arbete här, men det kan jag absolut göra.

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

Om ministern bedömer att det inte har med punkten på rådet att göra skulle jag önska att vi slapp den diskussionen i nämnden i dag, när vi har en väldigt tajt dagordning.

Anf. 78 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Jag kan bara kommentera att jag tycker att frågan är lite för tidigt väckt eftersom Baselkommitténs arbete fortfarande pågår. Vi vet inte vilka slutsatserna därifrån kommer att bli. När man väl har kommit fram med slutsatser kan vi göra analyser av effekterna, till exempel för Sverige.

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen på denna punkt och konstaterar att det blir en information på rådet. Vi får önska ministern, ministrarnas kollega eller båda lycka till på Ekofin.

§ 2 Rättsliga och inrikes frågor

Statsrådet Anders Ygeman

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 9–10 juni 2016

Återrapport från informellt ministermöte den 7–8 juli 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 13–14 oktober 2016

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar inrikesminister Anders Ygeman. Nu handlar det om samråd med nämnden inför kommande RIF-råd. Vi kommer att ta dagordningen punktvis och hoppa mellan punkterna. Vi börjar med de punkter som Anders Ygeman är ansvarig för och spar de punkter som Morgan Johansson är ansvarig för till dess att han kommer. Vi tar alltså Ygemans punkter först, och jag ska försöka att vara tydlig med vilka det blir.

Om vi är överens börjar vi med dagordningspunkt 5, som i sin helhet med både a och b är Anders Ygemans punkt. Vi inleder med återrapport i de delar som ministern är ansvarig för.

Anf. 81 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Ordförande! Jag har en ren formaliafråga. Jag har läst återrapporterna i justitieutskottet, men jag hör att ledamöter i nämnden efterfrågar dem. Det finns inga länkar till dem. Jag vet inte om det är ett förbiseende.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Det är samma ordning som alltid, det vill säga att de delar som är hemliga finns tillgängliga på kansliet. Vi har inte på den här punkten använt någon annan ordning för spridande av återrapporterna.

Vi börjar nu med dessa. Det finns två återrapporter – dels från mötet i rådet den 8–9 juni, dels från det informella ministermötet den 7–8 juli. Jag vet inte om du har gjort någon uppdelning med din ministerkollega när det gäller vem som tar vilken återrapport. Men vi kan väl höra om det finns någon som har någon fråga. Vill ministern säga någonting på punkten återrapporter?

Anf. 83 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Fru ordförande! Jag redogör för de delar på dagordningspunkterna som jag har varit inblandad i. När justitieministern kommer redogör han för de punkter som han har varit inblandad i. RIF-rådet håller oftast på i två dagar, där man behandlar inrikesfrågor en dag och justitieministerfrågor en dag. Men portföljerna ser olika ut i olika länder, så vi brukar saxa ganska intensivt mellan varandra.

Vid RIF-rådet i Luxemburg uppnådde vi en allmän inriktning om kommissionens förslag till reviderat EU-direktiv om skjutvapen. Även Eppo behandlades i juni.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Du behöver inte redogöra för det som är skriftligt skickat till nämnden om det inte är någon särskild fråga.

Anf. 85 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

I övrigt hänvisar jag till den skriftliga rapportering som ledamöterna har tagit del av. Samma sak gäller för mötet i Bratislava.

Anf. 86 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Inrikesministern började nämna skjutvapen och vapendirektivet. Det var egentligen tänkt att det skulle komma upp på dagordningen nu, men det är inte med på dagordningen.

Kan inrikesministern bara säga när det förväntas komma upp till beslut? Hur ser tidsplanen ut, helt enkelt?

Anf. 87 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Jag kan i alla fall göra ett försök. Just nu pågår trilogerna med EU-parlamentet, så det troligaste är att det kommer upp till beslut i december. Det beror på hur lätt eller svårt det blir för trilogerna. Men om jag skulle tvingas att gissa skulle jag säga december.

Anf. 88 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Då vill jag fråga inrikesministern om han uppfattar att han fick stöd för den svenska ståndpunkten att detta inte skulle inverka negativt för sportskyttar och jägare.

Anf. 89 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Först vill jag säga att det där inte är en riktig beskrivning av den svenska ståndpunkten. Det är en egen tolkning av den svenska ståndpunkten som det nog inte finns stöd för där. Det står ”inte mer än nödvändigt” – så tror jag att formuleringen var. Även i den muntliga dragningen här i nämnden, och så även i justitieutskottet, pekade jag på vilka konsekvenser det kunde bli för vissa sportskyttar.

Svaret är dock ja – jag känner att jag fick stort stöd för denna ståndpunkt. Det troliga är väl att om man är engagerad i frågan från det hållet och inte från aspekten att skydda oss mot terrorism är det troligt att trilogens utfall i ännu högre grad kommer att vara i det häradet.

Anf. 90 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger därmed återrapporten till handlingarna i den del som ministern är ansvarig för.

Vi går vidare till den del av RIF-dagordningen som ministern är ansvarig för, och vi börjar med dagordningspunkt nr 5, Informationstekniska åtgärder som hör samman med gränsförvaltning.

Anf. 91 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Vi har flera punkter på dagens dagordning som handlar om informationsteknologi. Detta är en av dem. Det är en lägesrapport. Bakgrunden är terrordåden de senaste åren, som har visat på behov av att i större utsträckning kontrollera de EU-medborgare som korsar de yttre

I vintras lade kommissionen fram ett förslag om systematiska slagningar i databaser som gäller för dem som har fri rörlighet, vilket i sig är en stor seger för den linje som Sverige har drivit. Vi har också praktiserat detta innan beslutet har kommit på plats. Systematiska slagningar i den yttre gränskontrollen kan bidra till att bekämpa missbruk av pass och hjälpa unionen att bekämpa grov brottslighet och terrorism. Systematiska slagningar betyder alltså helt enkelt att man kollar alla i stället för att kolla riskbaserat, om man ska hårdra det.

Europaparlamentet har därefter kommit med ändringsförslag. Trilogi mellan rådet, kommissionen och parlamentet ska nu inledas. Sverige ställer sig bakom rådets allmänna inriktning, och den svenska ståndpunkten är sedan tidigare förankrad i riksdagen. Vi står fast vid den allmänna inriktningen tillsammans med en majoritet av de andra medlemsstaterna. Att försvaga förslaget, såsom Europaparlamentet vill, vore olyckligt, och vi skulle hamna tillbaka på ruta ett.

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Det förväntas en lägesrapport om detta på rådet, om jag förstår rätt. Vi tackar för informationen om a-punkten och går vidare till b-punkten.

Anf. 93 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

I våras lade kommissionen fram sitt nya förslag om ett in- och utresesystem som senast var uppe inför RIF-rådet i april. Nu är det tänkt att rådet ska få en lägesrapport om förhandlingarna.

Under förhandlingarna har en del betydelsefulla frågeställningar dykt upp, bland annat gällande den personkrets som ska registreras i in- och utresesystemet. Regeringen vill verka för att man maximerar nyttan av systemet genom att inkludera en större personkrets. Exempelvis skulle systemet kunna omfatta alla tredjelandsmedborgare i stället för bara de som besöker unionen för en kortare vistelse. Detta skulle kunna underlätta gränskontrollen, då man på ett enkelt sätt kan avgöra om en resenär ska vara med i systemet eller inte bara genom att se på medborgarskapet. Det borgar dessutom för en högre grad av likabehandling i gränskontrollen.

In- och utresesystemet ska innehålla biometri, och enligt förslaget ska uppgifterna även få användas till brottsbekämpning under strikt avgränsade villkor. Regeringen menar därför att det är viktigt att biometrin som lagras i systemet även uppfyller brottsbekämpningens behov.

De som kommer ihåg den tidigare diskussionen i EU-nämnden vet att det har varit fråga om hur många fingeravtryck som ska lagras i biometrin. Nu handlar det främst om vilka fingrar som man ska lagra avtryck från.

Man är överens om att det ska vara fyra fingrar. För brottsbekämpning är det viktigast att man har tummar och pekfingrar, eftersom det är den biometri som polis och andra brottsbekämpande myndigheter har nytta av, men andra vill att det ska vara de här fyra fingrarna som jag nu håller upp, och de avtrycken har man mindre nytta av och kan jämföra mindre med tredjeländ.

2016/17:5
7 oktober

Anf. 94 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen. Det kommer alltså att vara en lägesrapport i rådet, och som ni ser i handlingarna har också justitieutskottet fått information om de här frågorna.

Anf. 95 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):
Gäller det samtliga frågor som jag föredrar för er?

Anf. 96 ORDFÖRANDEN:
Exakt. Vi tackar för informationen och kan gå vidare till nästa dagordningspunkt, alltså punkt 6. Finns det något från ministern där?

Anf. 97 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):
Nej.

Anf. 98 ORDFÖRANDEN:
Då går vi till dagordningspunkt 9. Det är också en lägesrapport och handlar om den europeiska gräns- och kustbevakningen.

Anf. 99 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):
Som ni vet har nu förordningen om en europeisk gräns- och kustbevakning antagits. Den trädde i kraft den 6 oktober och ska nu genomföras så fort som möjligt. Vid RIF-rådet ska vi få en rapport om hur långt man har kommit med genomförandet.

Från regeringens sida ser vi positivt på att förordningen nu har antagits och hoppas på ett snabbt och smidigt genomförande.

Anf. 100 KRISTER HAMMARBERGH (M):
Jag har inget övrigt att anföra utöver det som sas på justitieutskottets möte.

Det var en nyhet att nu är det här igång, och svenskt deltagande är klen. Det var nyheten.

Vad kan vi säga om det svenska deltagandet?

Anf. 101 JENS HOLM (V):
Nu är den här frågan redan genomtröskad, men jag vill understryka att vi i Vänsterpartiet tycker att gränsskydd är en nationell fråga. Vi vill inte ha den här europeiska gräns- och kustbevakningen över huvud taget. Det har vi sagt flera gånger.

Anf. 102 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):
Det är än så länge väldigt lite, eftersom det här startades i går. Men vi kommer att få bygga upp detta, och jag kan gärna återkomma med ytterligare rapporter.

Anf. 103 TINA ACKETOFT (L):
Jag fyller i gällande det som ministern nu säger. Det är bara början med de 17 som vi har sänt. Det är inte där vi kommer att vara senare.

Anf. 104 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):
De 17 är inte sända, utan de utgör en pool som man kan ta av. Tre personer är i Bulgarien, så möjligheten återstår alltså att sända 14 till från den här poolen för ett uppdrag. De är inte utsända.

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Med förtydliganden särskilt från Vänsterpartiet rörande en tidigare – eller stadigvarande – position får vi tacka ministern för informationen inför lägesrapporten på rådet.

Vi går till dagordningspunkt 10.

Anf. 106 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Den handlar om utvecklingen av Schengens informationssystem, SIS.

Punkten om utvecklingen av Schengens informationssystem kan rymma flera olika delar. På flera olika områden pågår för närvarande arbete med att förbättra SIS. En del i arbetet är att utveckla ett automatiskt system för fingeravtrycksidentifiering. En annan del är att kommissionen ska lägga fram ett förslag till reviderad lagstiftning. Slutligen pågår en rad åtgärder och diskussioner i olika forum om att förbättra användning av SIS. Utnyttjandet av systemet varierar mellan medlemsstaterna. Det gör också kvaliteten på informationen som läggs in.

Vid rådsmötet planeras en lägesrapport, men vi vet ännu inte i vilka delar.

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen inför den lägesrapport som ministern får om utvecklingen inom Schengen.

Vi går vidare till punkt 10 d.

Anf. 108 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Den punkten handlar om EU Travel Information and Authorization System, Etias. Det här är första gången som jag är här och diskuterar det i EU-nämnden. Det här är alltså en motsvarighet till amerikanernas system för Esta, det vill säga när du har viseringsfrihet men ändå registrerar dig för resa.

I våras lanserade kommissionen idén om detta. Syftet med ett sådant här system skulle vara att införa en obligatorisk förhandskontroll av varje enskild resenär från tredjeland till EU som är undantagen från viseringskravet.

Vi har i dagsläget inte fler detaljer, men kommissionen har aviserat att man arbetar på en konsekvensanalys av ett sådant system. Kommissionen har också meddelat att man kommer att presentera ett förordningsförslag till november. När vi har fått de här dokumenten återkommer vi till riksdagen med ett mer detaljerat förslag till ståndpunkt.

Vid rådet ska en lägesrapport presenteras. Regeringen är generellt positiv till idén om Etias men får återkomma i detalj när förslagen presenteras.

Regeringen välkomnar kommissionens arbete med att ta fram en konsekvensanalys så att för- och nackdelar med systemet närmare kan analyseras av medlemsstaterna.

Anf. 109 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Vi har naturligtvis i grunden ingenting emot att vi har ett system som fungerar. Det är bra med system som fungerar – så länge det håller sig till att vara ett system för att klara av det här rent administrativt.

Nu står det här som information samtidigt som det är en ny fråga. Det är bra att veta ungefär vart det här kan tänkas fara hän. Börjar det dessutom bli en diskussion om regelverk och gemensamma bedömningar har vi en annan diskussion än om vi bara diskuterar en systemuppbyggnad. Det vore bra att veta.

Sannolikt kommer vi att få tillbaka den här frågan, men vi måste veta vilken mark vi är på väg in på just nu.

Anf. 110 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Jag delar Krister Hammarberghs syn på att det vore bra att veta, men det ärliga svaret är att vi inte vet eftersom kommissionens översyn just nu pågår. Bakgrunden till det här är att det kom med i en bisats i slutsatserna från det senaste Europeiska rådet. Därför kommer det nu över till oss, och det är därför ni först nu får reda på det. Det har inte varit uppe innan på något RIF-råd, och det har heller inte aktualiserats i RIF.

Bakgrunden är naturligtvis diskussionen om viseringsfrihet med Turkiet och den diskussion som förs med ett antal andra länder i öst – Georgien exempelvis – om viseringsfrihet och om att få en mellannivå mellan visum och fri rörlighet.

Anf. 111 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Nu är det ingen diskussionspunkt, och jag antar att vi kommer tillbaka till den här frågan, men jag hoppas och tror att vi har en gemensam uppfattning om vart vi ska någonstans nu så att vi inte får syftesförskjutningar.

Anf. 112 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Det hoppas jag också – även om jag inte kunde utröna det ur det inlägget!

Anf. 113 ORDFÖRANDEN:

Det vi är överens om är att vi kommer att återkomma till den här punkten om den kommer vidare i EU, vilket den verkar göra. Vi kommer att kunna diskutera saken mer i detalj och också få information till nämnden om vilken lägesrapport som ges på rådet.

Anf. 114 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Vi är också överens om att vi uppenbarligen inte vet någonting.

Anf. 115 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och får återkomma till de punkterna, kanske redan i återrapporten, när ministern har fått veta lite mer på rådsmötet.

Vi går till punkt 10 e. Det är också en lägesrapport, och den är från högnivåexpertgruppen för informationssystem och interoperabilitet.

Anf. 116 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Interoperabilitet handlar den här punkten om, och det är en framstegsrapport. Vid rådsmötet kommer vi också att få en rapport om arbetet i

kommissionens högnivåexpertgrupp för informationsutbyte och interoperabilitet.

Sverige har drivit frågan om en ökad enhetlighet i informationshanteringen under lång tid. Gruppen har inlett sina diskussioner under sommaren, och Sverige deltar aktivt på olika nivåer. Arbetet ska avslutas sommaren 2017.

Anf. 117 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går till dagordningspunkt 12, Europeiska åklagarmyndigheten. Det kommer att hållas en riktlinjedebatt som ni har fått information om. Det har också kommit nya handlingar, så jag ber ministern att tydliggöra lite grann och inte förutsätta att alla i nämnden har hunnit läsa den, om jag förstår det rätt, mer utförligt kompletterade ståndpunkten.

Anf. 118 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Det ska jag gärna göra, även om Eppo i grunden inte är någon nyhet och jag misstänker att de grundläggande ståndpunkterna från de olika partierna i Eppofrågan är ganska väl kända.

Förhandlingarna om inrättandet av en europeisk åklagarmyndighet börjar närma sig sitt slutskede. Det slovakiska ordförandeskapet har som ambition att medlemsstaterna ska ta ställning till förslaget i dess helhet på rådsmötet i december. Det är först då som medlemsstaterna förväntas lämna definitivt besked om man vill delta i Eppo eller inte.

Vid det här rådsmötet är det i första hand fyra artiklar som ska diskuteras. Det är för det första EU-domstolens roll och inflytande, artikel 36. För det andra är det Eppos relation till Eurojust, artikel 57. För det tredje är det Eppos relation till tredjeland och internationella organisationer, artikel 59. Slutligen är det Eppos relation till de medlemsstater som inte kommer att delta, artikel 59 a.

När det gäller dessa fyra frågor ser vi inga större problem med förslagen. Vi ser dock ett behov av fortsatta diskussioner på expertnivå avseende artikel 59 som handlar om Eppos relation till tredjeland och internationella organisationer.

Dessutom får medlemsstaterna möjlighet att precisera sina viktigaste synpunkter på hela förslaget och diskutera en ny kostnadsanalys av Eppo som har presenterats av kommissionen.

Vår övergripande inställning till Eppo har hela tiden varit att det är av stor vikt att effektivt bekämpa brott mot EU:s finansiella intressen men att vi har invändningar mot förslaget. Invändningarna handlar främst om att förslaget är mycket långtgående eftersom det innebär att en europeisk åklagarmyndighet med särskilda befogenheter inrättas till vilken medlemsstaterna ska överlåta sin åklagarbehörighet för vissa brott.

Förutom denna övergripande invändning har vi, som ni väl känner till, invänt mot att öppenhetsförordningen inte blir fullt tillämplig på Eppos verksamhet. Insynsfrågan är väldigt viktig för oss.

Det är också viktigt att värna om Eurojusts självständighet i förhållande till Eppo. Vi bevakar därför att Eurojust inte ska tvingas gå Eppos ärenden på bekostnad av sina egna viktiga prioriteringar.

Nu när medlemsstaterna har möjlighet att diskutera hela förslaget ska Sverige också bevaka frågan om rekryteringen av den europeiska chefs-

åklagaren. Eftersom Eppo är en sådan speciell konstruktion tycker vi att det är rimligt att det först och främst är rådet som beslutar om det här.

När det gäller kommissionens nya kostnadsanalys anser vi fortfarande att Eppo i första hand ska finansieras inom befintliga budgetramar. Även i budgethänseende bevakar vi att Eurojust ska ha tillgång till de resurser som behövs för ett fortsatt framgångsrikt arbete.

Under de drygt tre år vi har förhandlat har vi fått igenom några av våra viktigaste synpunkter, och utvecklingen har gått i vår riktning. Även om vi snart kan stå inför en omröstning om Eppo i rådet får vi återkomma med en helhetsbild när förhandlingarna har kommit ännu längre.

Precis som tidigare motsätter vi oss inte vidare förhandlingar i rådet, men jag får liksom tidigare understryka att det fortfarande vid det här mötet inte handlar om ja eller nej till Eppo.

Anf. 119 ORDFÖRANDEN:

Tack för det tydliga redogörandet!

Anf. 120 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Det har kommit in en hel del material sedan i tisdags. Vi tycker väl att de här ståndpunkterna ser bra ut och är väl avvägda. Det var lite förvirrat ett tag när det gäller ståndpunkten om vem som har beslutsmandatet för att utse chefsåklagare. Men det är nu utrett eftersom det var det tredje skilda beskedet den här veckan.

Vi ser positivt på det och är glada över att den här förändringen har gjorts. Vi tycker att det är en viktig principiell fråga.

En frågeställning man kan ha är om det tredje stycket verkligen är nödvändigt. Ja, det är korrekt. Det närmar sig en punkt där vi i Sverige måste ta ställning. Det är ganska självklart. Frågan är om det behöver vara en ståndpunkt. Vi kommer dit sooner or later i alla fall, och vad jag förstår har ingen ändrat sin grundläggande uppfattning. Alla är emot utom ett parti.

I övrigt tackar vi för de förändrade ståndpunkterna.

Anf. 121 JENS HOLM (V):

Som ministern sa handlar det inte om att säga ja eller nej till den europeiska åklagarmyndigheten på det här mötet. Jag tycker att det är bra att Sverige driver en linje där man försöker hålla tillbaka så mycket som möjligt.

Men jag vill säga från vår sida att vi inte vill flytta över så här mycket makt till EU-nivå. Vi vill alltså inte ha en europeisk åklagarmyndighet utan tycker att det är något som medlemsstaterna själva ska kunna bestämma över. Det är som sagt inte riktigt den frågan som diskuteras nu, men det jag är lite orolig för är att man liksom kokas långsamt med denna strategi. Man är med och förhandlar, men risken med det är att man sänder lite tvetydiga signaler.

Jag skulle vilja fråga Anders Ygeman om man tydligt har understrukt för Bryssel att detta faktiskt är nationell kompetens och inget som ska flyttas över till EU-nivå. Det tror jag att alla partier här är ganska överens om.

2016/17:5

7 oktober

Anf. 122 TINA ACKETOFT (L):

Nej, det är inte alla partier överens om, som Jens Holm mycket väl vet. Precis som ministern säger kommer vi inte att förändra vårt ställningstagande. I motsats till Jens Holm är jag bekymrad för att statsrådet tydligt deklarerar att man inte har tagit ställning, men hela diskussionen genomsyras av ett skarpt negativt anslag.

När man talar om nationell kompetens kan kompetens vara olika saker. Det är väldigt tydligt att nationerna inte har haft den kompetens som behövs för att vi ska kunna komma till rätta med de problem vi har.

Liberalerna har, även om vi har bytt namn, samma åsikt som vi hade när vi hette Folkpartiet, och vi håller fast vid den. Det är som sagt inte ja eller nej som gäller nu, men det återkommer vi till.

Anf. 123 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Med risk för att trötta ut nämndens ledamöter vill jag ändå rekapitulera vad vår strategi har varit under de här tre åren, nämligen att inte ta ställning i frågan om ja eller nej – varken Folkpartiets eller Vänsterpartiets linje alltså. Ursäkta, Liberalernas linje! Man tycker att man borde ha lärt sig.

Skälet till det har varit att vi oavsett om vi i slutändan skulle säga ja eller nej till Eppo vill ha ett så bra förslag som möjligt och påverka det så långt som möjligt. Därför har vi valt att absolut inte skicka ut signaler om att vi aldrig kommer att gå med i detta eller att vi kommer att gå med i detta – för att så långt som möjligt hänga kvar i förhandlingen.

Eftersom det ju krävs enhällighet för Eppo kommer det sedan kanske att bli så att en eller flera nationer säger nej till detta. Då kommer det att bli ett så kallat fördjupat samarbete, men vi som land har allt att vinna på att det blir så bra som möjligt, oavsett vilken den slutliga svenska ståndpunkten skulle vara. Som svar till Krister Hammarbergh vill jag säga att det är skälet till att det tredje stycket finns kvar: för att förtydliga att det är vår position.

Sedan vill jag bara i all ödmjukhet påpeka för Jens Holm att det framför allt är de andra medlemsstaterna vi förhandlar med om vilka EU:s ståndpunkter ska vara, och inte med ett odefinierat "Bryssel". Det är ändå viktigt att poängtera.

Anf. 124 ORDFÖRANDEN:

Därmed kan vi kanske sammanfatta. Det finns ett stöd för regeringens ståndpunkt när det gäller de delar som kommer upp på rådet och för den allmänna ståndpunkt som ministern har redogjort för. Det gäller samtidigt naturligtvis inriktningen inför den diskussion ni kommer att ha på rådet.

Det var den sista punkten. Då tackar vi ministern och önskar lycka till.

§ 3 Rättsliga och inrikes frågor

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 9–10 juni 2016

Återrapport från informellt ministermöte den 7–8 juli 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 13–14 oktober 2016

Anf. 125 ORDFÖRANDEN:

EU-nämnden fortsätter med att behandla samrådet inför det kommande RIF-rådet. Vi hälsar Morgan Johansson välkommen och börjar på samma sätt som med Anders Ygeman. Ministern får börja med att berätta om det finns något att ta upp från de återrapporter från två möten som ligger på nämndens bord.

Anf. 126 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Jag har återrapporter från två möten: rådsmötet den 9–10 juni och det informella ministerrådet den 7–8 juli i Bratislava.

Den 9–10 juni nåddes en överenskommelse om en allmän inriktning om två förordningsförslag.

Anf. 127 ORDFÖRANDEN:

Du behöver inte redogöra för det som är utskickat när det gäller återrapporter.

Anf. 128 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Okej. Makars och registrerade partners förmögenhetsförhållanden var det jag skulle säga, bland annat.

När det gäller det informella ministerrådet diskuterade vi bara vidare om reformer av Dublinsystemet, som vi anser är en prioriterad fråga. I övrigt ber jag att få hänvisa till det skriftliga.

Anf. 129 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Fru ordförande! I detta ärende skulle jag vilja att fru ordföranden frångick den principen eftersom det var sekretessbelagda handlingar som fanns att läsa på kansliet. Det var sommaruppehåll, och alla hade inte möjlighet att läsa dem. Så ministern får gärna ge en muntlig redogörelse för mötena här – en muntlig återrapport.

Anf. 130 ORDFÖRANDEN:

Det är naturligtvis upp till ministern att välja hur han vill disponera tiden. Handlingarna har som sagt varit tillgängliga. Jag är medveten om att det har varit sommar och att det är svårt med de delar som är hemliga. Ministern kan väl ta det som är viktigt eller som det verkar finnas intresse för, men i övrigt måste man nog anta att de handlingar som har varit tillgängliga för nämnden också har kunnat läsas.

Anf. 131 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Då vet jag inte riktigt vilken detaljnivå EU-nämnden vill ha detta på, men när det gäller det första mötet den 9–10 juni nådde vi som sagt en allmän inriktning i fråga om förordningsförslagen om makars och registrerade partners förmögenhetsförhållanden. Sedan Europaparlamentet yttrat sig kunde de rättsakterna antas i juni.

Därutöver gavs på det mötet även lägesrapporter om viseringsliberaliseringen och reformen av det gemensamma asylsystemet. Vi höll en diskussion om punkten migration, och mötets ordförande sammanfattade diskussionen genom att bland annat betona att arbetet med återvändande och återtagande till Turkiet ska påskyndas och att omfördelningen måste öka. De frågorna återkommer vi till senare under det här mötet.

När det gäller dagordningspunkterna migration, reformen av det gemensamma asylsystemet och Sefis-direktivet står det som sagt upptaget i dag.

Vid det informella ministerrådet i Bratislava diskuterades som jag sa vägen framåt när det gäller att ta fram ett gemensamt asylsystem. Sverige framförde bland annat att reformen av Dublinsystemet är en prioriterad fråga för oss. Där ingår omfördelningsmekanismen, som vi återkommer till.

Som information till EU-nämnden kan jag för övrigt tillägga att Sverige vid det mötet också begärde ett särskilt möte med den ungerska representanten. Bakgrunden var att vi hade fått information om att Ungern skulle vägra ta emot Dublinärenden, det vill säga Dublinåterföranden från Sverige. Jag fick beskedet att han inte ville träffa mig, och det skäl som angavs var att det var olika nivåer; detta var en statssekreterare från Ungern. Min inställning är att jag träffar vem som helst när man ska diskutera med företrädare från andra länder, men det var det skäl som gavs från den sidan.

När vi fick bekräftat att Ungern inte tänkte återta Dublinärenden fick vi i stället kalla upp den ungerska ambassadören till Regeringskansliet på sensommaren. Vi hade en diskussion, och en del av de ungerska argumenten återges för övrigt i en artikel i DN i dag. Jag framförde för Sveriges räkning att vi är i en situation där Ungern faktiskt kristallklart bryter mot Dublinförordningen. Vi har mellan 900 och 1 000 personer som ska återvisas till Ungern och är registrerade som asylsökande där, och det måste Ungern leva upp till.

Svaret från Ungern blev att de kommit in från Grekland och att det är dit de ska skickas. Min motfråga var om den miljon människor som befinner sig i Tyskland också ska skickas tillbaka till Grekland. Det är naturligtvis en helt orimlig situation.

Vi kom också att tala om den då väntade folkomröstningen i Ungern, och jag påminde den ungerska ambassadören om att Sverige 1956 tog emot 8 000 ungrare som flydde, utan att vi ordnade någon folkomröstning. Så ni förstår att det var en rätt intressant diskussion.

Veckan därpå träffade vi de nordiska ministrarna, och de slöt alla upp bakom ståndpunkten att denna fråga måste tas till kommissionen. Vi skrev ett gemensamt brev till kommissionen, som besvarades i förra veckan. Man kommer nu att agera mot Ungern, både genom att ställa frågor och genom att skicka en delegation till Ungern för att reda ut vad

det egentligen gäller och se till att de faktiskt lever upp till det som vi alla har beslutat.

I dagens DN finns som sagt en intervju med en ungersk vice utrikesminister, som upprepar att dessa människor borde skickas tillbaka till Grekland. Han tror också att vi i Sverige äter köttbullar med hallonsås, och det är inte den enda missuppfattningen i den artikeln.

2016/17:5

7 oktober

Anf. 132 ORDFÖRANDEN:

Finns det någon fråga eller kommentar med anledning av återrapporterna från dessa två möten, som ministern har redogjort för och som har funnits tillgängliga för nämndens ledamöter att läsa? Jag finner att så inte är fallet, och därmed lägger vi återrapporterna till handlingarna.

Vi går då in på rådets dagordning och dagordningspunkt 3. De första fyra punkterna, a–d, handlar om det gemensamma europeiska asylsystemet och är informationspunkter. Jag undrar därför om ministern vill ta dem i klump eller i vilken ordning han vill redogöra för dem.

Anf. 133 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON:

Kommissionen har lagt fram sammanlagt sju rättsakter för ministerrådet. De fyra första – Dublin som gäller omfördelning, mottagandedirektivet, skyddsgrundsförordningen och asylprocedurförordningen – är bara uppe för en lägesrapport. De övriga – Eurodac, Easo och rättsakten om vidarebosättningsfrågan – återkommer vi till sedan.

Förhandlingarna om alla dessa rättsakter har just inletts. Vi ser framför oss en ganska lång process. Många medlemsstater står långt från varandra. Sveriges hållning är att vi måste se detta som en helhet där slutresultatet måste bli konsekvent.

Vi har tagit fram fakta-pm med våra ståndpunkter på alla dessa sju områden. De har föredragits i socialförsäkringsutskottet, både i våras och nu i september. Sfu har ställt sig bakom regeringens samtliga ståndpunkter. EU-nämnden ska ju inte slutbehandla detta förrän vi kommer in i ett beslutsskede, men jag kan ändå sammanfatta våra utgångspunkter i korthet.

För det första måste vår hållning vara att Europa fortsätter att värna asylrätten. För det andra måste vi skaffa oss en ordning där vi hjälper varandra när det behövs, det vill säga när det till exempel kommer väldigt många flyktingar till samma land under kort tid. För det tredje måste Europa som kontinent ta sitt ansvar för den globala flyktingkrisen; där talar vi bland annat om vidarebosättningsinstrumenten. För det fjärde måste vi ha en gränsförvaltning som gör att de som kommer till EU tas om hand på ett ordnat och bra sätt.

Förhandlingarna är precis inledda. Vi kommer bara att få lägesrapporter på de första punkterna. I övrigt stöder vi den föreslagna tidsplan som kommissionen har slagit fast.

Anf. 134 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Det är rätt stora punkter, var och en för sig. Det vi nu diskuterar är alltså följden av det meddelande som kommissionen offentliggjorde den 6 april och som vi tog upp i nämnden den 16 april. Då framhöll jag att jag tyckte att regeringen hade en undermålig ståndpunkt eftersom regeringen inte tog ställning till kommissionens meddelande utan bara till

alternativ ett och alternativ två, det vill säga om en omfördelningsmekanism skulle träda i kraft vid akut läge när det var högt tryck eller om den alltid skulle finnas på plats och gälla för alla. Där landade regeringen i alternativ två, alltså att den jämt skulle gälla för alla.

Nu säger ministern här att det handlar om att man hjälper andra när det behövs, det vill säga alternativ ett, vilket jag förordade vid mötet i april. Där ser jag alltså en förskjutning från regeringens sida, och jag välkomnar att de ansluter sig till den kloka linje som jag då anförde. Det är också vad kommissionen har anfört under en längre tid, alltså att det skulle vara en omfördelningsmekanism som träder i kraft när man är satt under högt tryck.

Vi hade ett nytt möte den 19 april, då regeringen skulle återkomma med en förtydligande ståndpunkt, men den var fortfarande undermålig i och med att man inte tog ställning till de andra delarna i kommissionens meddelande.

Nu har det kommit rättsakter. Jag uppfattar inte att regeringen har begärt mandat i alla delar av detta inför förhandlingarna. Det kan vara bekymmersamt i sig.

Låt mig gå in på detaljerna i regeringens ståndpunkt. Under punkten a står det att regeringen vill se mer långtgående förslag. Betyder det att regeringen ändå vill driva alternativ två när det gäller när omfördelningsmekanismen ska träda i kraft, eller är det alternativ 1 som regeringen nu står fast vid? Detta får ministern gärna förtydliga.

Sedan skriver regeringen att det är viktigt att begränsa de sekundära förflyttningarna. När anser regeringen att det är lämpligt att man sätter den gränsen – handlar det om tre år eller fem år, eller vilken tidsgräns ser regeringen här? Detta får man gärna förtydliga.

I ståndpunkten står det också att regeringen anser att förslaget bör finansieras genom omprioritering inom EU-budgetramen. "Bör" är kanske lite vagt. Borde det inte stå "ska", alltså att det ska vara omprioriteringar inom den existerande budgeten?

Sedan skriver regeringen: "När det gäller den föreslagna referensnyckeln förordar regeringen att arbetslöshet och tidigare ansträngningar på asylområdet vägs in." Det är en position som vi i Moderaterna har drivit under längre tid, det vill säga att fördelningsnyckeln ska ta större hänsyn till tidigare ansträngningar. Vi har tyckt att den fördelningsnyckel som tidigare har presenterats från kommissionen har haft ett alldeles för lågt hänsynstagande till det. Vad förordar regeringen egentligen? Vill ni gå längre? Vill ni ansluta er till Moderaterna och driva på för att det tidigare ansvarstagandet ska tillmätas större betydelse i fördelningsnyckeln?

Jag undrar också om möjligheten att köpa sig fri från ansvar. I ståndpunkten skriver man: "Möjligheten att köpa sig fri från ansvar bör begränsas så långt det är möjligt." Jag är inte helt säker på att vi i Moderaterna delar regeringens ståndpunkt där. Vi kan tycka att det är bättre att en medlemsstat köper sig fri än att man vägrar genomföra fattade beslut. Det är ett problem att det finns så dålig respekt för tidigare fattade beslut. Det gäller omfördelningen av 160 000 från Grekland och Italien, som EU har beslutat om, där till dags dato endast 5 000 har omfördelats över unionen. Implementeringen brister alltså. Det är väl bättre att använda

budgeteten som piska och morot, så att det straffar sig att göra fel och lönar sig att göra rätt?

Är regeringen villig att driva att man ska använda budgetverktyget? Detta har vi i Moderaterna tidigare sagt att vi vill göra.

Det saknas helt en diskussion om vidarebosättning. Där har vi i Moderaterna under tio års tid tillsammans med Alliansen genom framför allt migrationsminister Tobias Billström sagt att om alla medlemsstater i unionen tog samma ansvar som Sverige skulle det betyda 100 000 kvotflyktingar i unionen på en laglig och ordnad väg. Jag undrar om regeringen fortfarande driver uppfattningen att fler länder i unionen ska ta ett ansvar när det gäller vidarebosättning inom UNHCR- och FN-delen?

Sedan går jag in på punkten b. Jag har frågor om de harmoniserade mottagningsförhållandena inom unionen, som ska minska incitamenten till sekundär förflyttning. Vad ser regeringen för perspektiv i mottagningsförhållandena? Anser regeringen att detta ska gälla under asylprövningen, alltså när det gäller hur man bor, jobbar och så vidare? Det står i den svenska ståndpunkten att man vill att personer tidigare ska komma in i arbete. Då undrar jag om det finns någon idé om detta ska kunna ske, alltså hur nyanlända ska kunna komma i arbete lite snabbare?

Det står också att tidsfrister ska vara realistiska och att man ska korta tidsfristen för asylprövningen. Där är Sverige rätt så illa ute. Vad jag har förstått har man i många fall inte ens börjat pröva ansökningarna från dem som kom under det höga tryck som var under förra året. Hur ser det ut för Sveriges del om vi skulle sätta en tidsfrist för asylprövningar? Driver Sverige att vi ska ha något undantag för de länder som var satta under högt tryck, eller kommer detta att innebära mycket stora administrativa kostnader för Sverige i ett kortperspektiv?

Nu går jag in på punkten c, om kvalifikationer och ökande harmonisering. Där står det att en enskild medlemsstat vid behov ska kunna ha en mer generös inställning i vissa delar än den som EU har som helhet. Jag uppfattar inte att detta är den tanke som finns i kommissionens meddelande och i förslagen. Detta är en svensk inriktning. Vad betyder detta i praktiken – kommer Sverige att få gehör för detta, eller kommer det att vara en harmoniserad migrationspolitik där det inte finns utrymme för en mer generös inställning i framtiden.

Sedan går vi in på punkten d. Jag läste en artikel med anknytning till detta i DN i dag – det är bra att läsa tidningar ibland, precis som ministern sa tidigare. Man kan fråga sig vilka konsekvenserna blir när man övergår från direktiv till förordning. Kanske ministern kan lägga ut orden lite om vad det innebär i praktiken?

Här talar man om ett snabbspår, vilket jag välkomnar. Men till detta måste man lägga diskussionen om säkra-länder-listan. Den saknas. Man måste gå framåt när det gäller säkra-länder-listan. Bland de länder där de som söker asyl har sitt ursprung kommer Kosovo högt – jag tror att det är som nr 2 i Europa. Därför måste vi gå vidare med säkra-länder-listan. Det arbetet har gått i stå. Jag befarar att det har gått i stå och bromsats upp på grund av diskussionen om huruvida Turkiet ska vara med på listan. Ministern får gärna berätta hur Sverige driver på för att vi ska gå framåt med säkra-länder-listan. Det vore välkommet.

Jag vet inte om jag instämmer i den svenska ståndpunkten när det gäller bestämmelse om krav på erkännande av andra medlemsstaters medi-

2016/17:5

7 oktober

cinska åldersbedömningar. Sverige motsätter sig ju det. Varför ska Sverige motsätta sig danska medicinska ålderbedömningar? Det är ytterst relevant. Det är ett problem att vi i dag i Sverige inte använder oss av detta verktyg i tillräckligt hög grad. Varför är detta den svenska inriktningen här?

Anf. 135 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Tack, statsrådet, för redovisningen av de svenska ståndpunkterna i det här läget. Låt mig inledningsvis konstatera att detta är informationspunkter och ingenting annat. Trots detta tillåter jag mig att fråga om den ståndpunkt som är redovisad här. Samtliga delpunkter under punkten 3 är ganska utförligt redovisade, men det är en punkt som man från regeringens sida undviker att ta ställning till, och det är frågeställningen om säkra länder.

I regeringens ståndpunkt används frekvent ord som ”effektivt” och ”rättssäkert”. Det tolkar jag som att vi måste ha en likalydande lista över säkra länder. Min undran är helt enkelt: Har regeringen ändrat ståndpunkt här? Tidigare har ju regeringen varit ganska konsekvent och sagt att man inte kan acceptera till exempel Turkiet som ett säkert land. Ska man uppfylla det regeringen i sin ståndpunkt skriver om effektivitet och likvärdig hantering av asylsökande och så vidare förutsätter det ju, som jag ser det, att man har en säkra-länder-lista.

Jag vill redan förvarna om att jag och vi motsätter oss detta om det skulle komma på tal, men jag vill gärna ha en redovisning på den punkten i det läge vi nu befinner oss i. Sedan ber jag att få återkomma i de andra delarna när det blir skarpt läge.

Anf. 136 JENS HOLM (V):

På tal om Dagens Nyheter rekommenderar jag Svenska Röda korsets debattartikel i dagens tidning, där man varnar just för en ökad harmonisering i asylsystemet och att det blir en anpassning nedåt. Detta är precis vad vi i Vänsterpartiet vid upprepade tillfällen har sagt i bland annat våra avvikande meningar från SfU med anledning av det här beslutsförslaget. Jag tänker inte gå in på alla detaljer, för detta är informationspunkter.

Jag tycker dock att det är oroväckande med det synsätt man har när det gäller flyktingar och asylsökande. Man verkar se det som om de bedriver någon form av asylshopping och kommer hit för att tjäna pengar eller något liknande. Det är också oroväckande att flera av förslagen går från direktiv till att bli förordningar. Då blir det detaljlagstiftning för alla medlemsländer, och det ska bli exakt likadant. Då finns det en risk för att det blir anpassningar nedåt.

Precis som Eskil Erlandsson vill jag ha svar på frågan om listan med säkra länder, som ju alla medlemsländer ska behöva följa. Jag skulle också vilja ha svar på frågan om sekundär förflyttning bland asylsökande. Man talar om ytterligare restriktioner mot sekundär förflyttning. Jag undrar helt enkelt: Vad är det för restriktioner och åtgärder som finns i pipeline? Tänker man sig exempelvis att det ska vara straffbart att förflytta sig från ett land till ett annat?

Jag ser att den svenska positionen uttrycker rätt mycket skepsis mot dessa EU-förslag. Då skulle jag vilja veta vad det är ni kan acceptera och vad ni motsätter er avseende sekundär förflyttning?

Tack, ministern, för föredragningen! Från KD:s sida ställer vi oss generellt sett positiva till förslagen till harmonisering av medlemsstaternas asylsystem. Vi anser att det är viktigt att vi pressar upp lägstanivån vad gäller ett humant och värdigt mottagande och att vi ser till att det är en rättssäker process i alla länder – att det görs individuella prövningar och att vi också får en mer enhetlig bedömning av skyddsbehoven i de olika staterna.

Precis som ministern säger har det här blivit föredraget i socialförsäkringsutskottet. Vi har inte haft några avvikande meningar från Kristdemokraternas sida. Samtidigt måste man betona att det här är stora frågor. Det är tidigt i processen, och det är fortfarande väldigt mycket som är osäkert i detta. Men vi håller med om inriktningen, att det behövs en ökad harmonisering.

Jag har inga frågor, men jag skulle vilja lämna några ytterligare kommentarer. Det första handlar om det nya Dublinsystemet och processen där. Från KD:s sida är vi eniga med regeringen om det som står i ståndpunkten om att det hade varit önskvärt med mer långtgående förslag i detta avseende och allra helst att man helt enkelt hade haft ett system där asylansökan lämnas in vid gränsen och att fördelning så att säga sker därifrån. Samtidigt förstår jag att det finns andra länder som har andra uppfattningar i denna fråga och att vi får arbeta utifrån var vi står.

Det är viktigt att vi i så stor utsträckning som möjligt ser att de förslag som ligger på bordet syftar till att få upp lägstanivån och att det bör finnas möjligheter för enskilda medlemsstater att i vissa fall göra mer generösa tolkningar.

Eskil Erlandsson tog upp säkra-länder-listan. Det är en fråga som vi har tagit upp i socialförsäkringsutskottet. Jag vill helt enkelt betona att vi ser att det fortfarande finns en hel del osäkerhet om just den frågan.

I övrigt är det, som sagt, många detaljer och svårt att ta ställning till allting nu. Men vi står bakom regeringens inriktning.

Fru ordförande! Jag noterar, precis som flera andra nämndledamöter, att detta i huvudsak är informationsärenden, rapportering och så vidare. Det kan vi inte ha några större synpunkter på.

Däremot är regeringens röda tråd att man uppmuntrar denna harmonisering av medlemslänernas asylsystem. Det borde vara känt för EU-nämnden att vi även i denna fråga har en motsatt uppfattning. Jag vill också göra klart att vi står fast vid den uppfattningen, även om det nu är fråga om rapportering och informationsärenden.

Många frågor är redan ställda. Men Liberalerna har länge drivit att vi måste ha ett gemensamt asylsystem inom EU. Detta kommer inte att fungera. Tyvärr drev vi det länge för döva öron, ända tills krisen verkligen stod inte bara framför utan också bakom dörren. Därför är det oerhört viktigt att vi kommer i mål med en gemensam asylnpolitik. Det är det viktigaste just nu. Den ska naturligtvis vara rättssäker, human och generös.

Det som oroar mig är just den individuella prövningsrätten. Även diskussionen om säkra länder oroar mig, men det har redan nämnts. Om vi nu refererar till dagens artikel på DN Debatt är det som går som en röd tråd om vi fortfarande kan värna den individuella rätten att söka asyl. Även om vi naturligtvis kommer tillbaka till detta vill jag från vår sida föra fram att det måste vara absolut fokus på det och att rättssäkerheten naturligtvis följer med.

Detta är en fråga till ministern, men naturligtvis också ett medskick. Och jag tror att vi har överens om detta tidigare.

Anf. 140 ORDFÖRANDEN:

Jag vill ställa en kort fråga som rör b-punkten om mottagningsförhållanden. Detta har tydliggjorts i ståndpunkterna, och man har haft överläggningar i socialförsäkringsutskottet. Att enskilda medlemsstater i vissa delar måste kunna ha en generösare inställning är en del i problematiken med att vi har olika bedömningar i olika medlemsländer när det gäller integrationsprocessen och kopplingen till bland annat möjligheterna till permanenta uppehållstillstånd. I det svenska systemet har det under lång tid förts en diskussion om att det är viktigt att försöka få unga personer att satsa på utbildning, jobb och en snabb integrering och att de ska ha en större säkerhet om sina möjligheter att stanna och bygga ett liv här.

I den delen vill jag bara betona att det egentligen handlar om synen på hur man genomför bra och i dagsläget naturligtvis allt snabbare integrationsprocesser, som gör att människor som har asylskäl och rätt att stanna också har en möjlighet att stanna under förhållanden som ger ökade möjligheter till jobb och ekonomisk utveckling i vårt samhälle och att de också är med och bygger vårt samhälle. Det vore oerhört snävt att inte se att denna fråga handlar om detta och att man då också tar med en del av de oerhört positiva erfarenheter som Sverige har haft av att kunna skapa förhållanden som säkrar för individen inte bara att få hit sin familj utan också få tryggheten med att kunna stanna för att snabbt också vara med och bygga en del av samhället genom att skaffa sig utbildning, jobb och så vidare.

Sverige och några få andra medlemsstater kanske har erfarenheter och har fört resonemang som andra medlemsstater inte verkar ställa sig bakom. Jag tror därför att det är bra att ha detta som ett medskick.

Nu har ministern fått många frågor och en del medskick. Detta är en informationspunkt och en lägesrapport. Men det är också en del nya och stora frågor som det är bra att nämnden nu känner sig mer informerade om eftersom vi kommer att återkomma till dem.

Ministern får välja att svara på frågorna i den digra luntan.

Anf. 141 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Precis som flera har varit inne på är detta för det första i ett mycket tidigt skede. Vi har precis startat förhandlingarna. För det andra är detta redan behandlat av socialförsäkringsutskottet. Överläggningarna är gjorda. Den 26 maj var det överläggningar i socialförsäkringsutskottet om Dublinfrågan. Utskottet ställde sig då bakom regeringens ståndpunkter. Den 22 september genomfördes överläggningar när det gäller motta-

gandet, skyddsgrundsförordningen och asylprocedurförordningen. Det har alltså klarats ut.

Jag tycker att en hel del av de detaljfrågor som ställs här är av den karaktären att de snarast ska avhandlas i fackutskottet. Men det är kanske mer en ordningsfråga.

Jag ska ändå kommentera några av frågeställningarna och först övergripande. Ska vi gå mot en ökad harmonisering, eller ska vi inte göra det? Det är huvudfrågeställningen här.

Min uppfattning är att migration är en fråga som är genuint gränsöverskridande. Man kan knappt tänka sig något som är mer gränsöverskridande än migration. Ändå är det en fråga som EU samarbetar kanske allra minst om. Det innebär att det finns en lucka här. Ska vi klara detta på lite längre sikt och kunna klara kommande kriser måste medlemsländerna samarbeta mer, och vi måste gå mot ett mer harmoniserat och gemensamt system. Det är det som vi är på väg mot.

Som utgångspunkt för oss innebär det att vi måste se till att alla medlemsländer lever upp till asylrätten och värnar asylrätten. Man behöver inte titta särskilt långt ut i världen för att se att det inte är på det sättet – tvärtom. Jag skulle nästan vilja gå så långt – om jag får vara lite högtidlig i EU-nämnden – som att säga att detta i grunden handlar om vilken själ och vilket hjärta som Europa ska ha framöver.

I den offentliga debatten drar jag ibland paralleller till när USA avskaffade raslagstiftningen på 60-talet. Då sa sydstaterna: Vi vill inte ha svarta i de vita skolorna, och det ska Washington inte lägga sig i. Vi ska bestämma det själva.

Nu säger en del medlemsstater: Vi vill inte ha muslimer i våra länder, och det ska Bryssel inte lägga sig i.

Det som denna fråga ytterst faktiskt handlar om är vad EU ska vara för slags union. Vi säger från vår sida att Europa inte bara handlar om en gemensam marknad utan också handlar om gemensamma värderingar. Då måste man också leva upp till bland annat asylrätten. Alla, oavsett vilka de är, måste ha rätt att söka asyl i de olika länderna.

Detta är grundfrågan, det vill säga vem som ska bestämma över detta och också hur detta ska se ut framöver. Det är en svår konflikt, och det kommer att bli en hård förhandling. Det var därför som jag inledningsvis sa att detta kan ta lång tid, och vi har ett stort motstånd från vissa håll. Men man måste ändå hålla i huvudet att det är detta som vi i grunden talar om.

Jag ska ta upp några av detaljfrågorna. Eskil Erlandsson lyfte fram frågan om säkra länder. Ja, vi bör ha en gemensam säkra-länder-lista. Sedan är frågan vilka länder som ska stå på den listan. Det är nästa fråga. Där har vi tidigare talat om Turkiet. Men när det gäller grundfrågan bör vi gå mot en gemensam säkra-länder-lista. Det innebär inte att man så att säga tar människor i ett svep. Även med en sådan ordning behandlar man alla fall individuellt, som Tina Ackefors var inne på. Vi måste värna den individuella prövningen.

Om jag ska kommentera dagens artikel är det kanske det som jag tycker att man har missat där, alltså att detta faktiskt inte innebär att man inte gör en individuell prövning. Det gör man nämligen.

Vi har i Sverige i systemet uppenbart ogrundade ansökningar. Men man går ändå igenom alla ansökningar individuellt och gör utredningar.

2016/17:5

7 oktober

Till Jens Holm vill jag säga att det inte ska vara straffbart med sekundära förflyttningar. Dit kommer vi inte att gå. Däremot kommer man inte att få tillgång till alla de förmåner som gäller i det land som man har blivit anvisad till. Men vi är inte intresserade av att använda oss av straffrätten.

Ulrika Karlsson diskuterar mycket hur Dublinsystemet ska se ut framöver. Det är riktigt att vår grundhållning, precis som Aron Modig var inne på, är och har varit att det bästa hade varit ett system som omfördelar alla. Man kommer alltså till EU:s yttre gräns, söker asyl där och hänvisas sedan till ett land där det så att säga finns ledig kapacitet. Det är vår grundhållning.

Under våren har det samtidigt stått klart att vi var en grupp länder som ville ha det på det sättet. Det andra alternativet var att man skulle omfördela bara vid kriser. Det visade sig att det skulle vara svårt att få igenom det första alternativet. Det är därför som vi säger att vi kan acceptera att man bara omfördelar vid kriser. Men då måste det också finnas ett system och en automatik som innebär att man verkligen omfördelar vid kriser, så att ministerrådet inte behöver ta nya beslut där saker och ting kan låsas och det kan ta lång tid. Detta lever förslaget i dag upp till, och det är bakgrunden till att vi av pragmatiska skäl och av förhandlings-skäl ändå kan godta det förslag som ligger på bordet.

Övriga frågor när det gäller vidarebosättning, som Ulrika Karlsson också tog upp, återkommer vi till senare. Men det har varit en av våra stora prioriteringar. Vi kan diskutera den frågan när den punkten, punkt 4 på dagordningen, tas upp.

Anf. 142 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag vet också att detta är lägesrapporter. Men jag vill åter uttrycka frustration över att regeringen inte samrådde om kommissionens meddelande i alla dess delar när det kom, utan man valde bara delen med de två alternativen om omfördelningen.

Som ministern nu bekräftar drev regeringen att det skulle vara en omfördelning av alla, det vill säga alternativ två. Nu säger ministern att man av pragmatiska förhandlingsskäl accepterar en omfördelning vid kriser.

Jag vill bara notera att ministern efter det möte då jag drev linjen om alternativ ett, det vill säga att det ska vara omfördelning vid kriser, sa till medierna att jag var emot omfördelning och att Moderaterna inte ville se en gemensam asyl- och migrationspolitik och inte ville se en gemensam omfördelning inom unionen eftersom vi moderater förordade alternativ ett. Jag vill bara notera det när jag nu ser att ministern har backat till vår ståndpunkt.

Det betyder att det nu handlar om att det ska vara en omfördelning och när omfördelningen ska träda i kraft. Det är det som är intressant. Det är bra att den träder i kraft när ett land är satt under stort tryck. Den omfördelningen måste vi implementera. Vi ser de problem vi har med implementeringen av den tillfälliga omfördelningsmekanismen. Det finns alltså utmaningar i fråga om att få på plats en permanent omfördelning är. Men när vi har fått denna permanenta omfördelning på plats är det dags för delfråga 2 som är otroligt intressant, nämligen frågan om fördelningsnyckeln. Fördelningsnyckeln är verktyget för att fler länder ska ta ett ansvar så att inte bara Sverige, Tyskland och Österrike ska ta det stora

ansvaret. Det är när vi får till stånd ett tidigare ansvarstagande i fråga om fördelningsnyckeln, och där tidigare ansvarstagande tillmäts större betydelse, som vi får ett solidariskt ansvarstagande inom unionen.

Här hade jag gärna sett att regeringen hade suttit i förarsätet på det tåg som nu går när det gäller förhandlingarna inom unionen om hur den framtida asyl- och migrationspolitiken ska se ut inom unionen. Där känner jag att regeringen bara står och tittar på och att den inte sitter i förarsätet och driver på i den delen.

Detta är en informationspunkt, men förhandlingarna pågår, och jag hade gärna sett att regeringen hade drivit på så att vi verkligen får ett solidariskt ansvarstagande inom unionen med en fördelningsnyckel.

Jag har inte fått svar på frågorna i de andra delarna när det gäller finansiering och så vidare. Vi får väl återkomma med samråd i dessa delar. Jag känner bara en frustration över att regeringen begär så öppna mandat som möjligt och inte samråder på det sätt som den borde göra med riksdagens EU-nämnd. Men vi får väl återkomma till detta i andra forum.

Anf. 143 ORDFÖRANDEN:

Det framgår i våra handlingar att överläggningar om alla de sju fakta-promemorior som har skickats över till riksdagen har skett med socialförsäkringsutskottet.

Anf. 144 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru ordförande! Situationen i våras var den att vi ombads att ge ett svar på vilket alternativ vi skulle föredra. Det var den diskussionen vi hade då.

Tillsammans med en rad andra länder förordade vi en ordning med en direkt omfördelning. Det andra alternativet var en omfördelning vid kris. Sedan fanns en grupp länder som inte ville göra någonting. Det var utgången av lunchdiskussionen vid ett möte i våras.

Så är det i förhandlingar. Man går in i en förhandling med ett ingångsvärde, en situation man önskar ska bli av, och sedan får man se i diskussion med de andra länderna vad som är möjligt att ta fram.

Med utgångspunkt i den diskussion som fördes innan lade kommissionen fram det här förslaget. Vi säger att vi kan godta förslaget.

Att påstå att Sverige inte har drivit på eller inte har intagit ledarskapet i frågan är fullständigt fel. Det här hade över huvud tagit aldrig hamnat på ministerrådets bord om inte Sverige, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<och ett antal andra länder hade drivit på i frågorna. Det gäller vidarebosättning, Dublinförordningen och en lång rad andra frågor. Det har kanske Ulrika Karlsson svårt att smälta därför att hennes egen regering inte gjorde någonting för att få till stånd en bättre omfördelning mellan EU-länderna. Vi har försökt göra det. Sverige har varit ett av de länder som har varit allra mest pådrivande.

Sedan var det frågan om fördelningsnyckeln. Det är en fråga som vi säkert får anledning att återkomma till. Även om vi skulle ta in tidigare åtaganden rör det sig om andelar av en promille som vi skulle behöva öka eller minska. Det slår så pass lite. Jag tror att det handlar om 2,46 procent mot 2,52 procent i andelar av dem som kommer till EU som

Sverige skulle ta emot. Fördelningsnyckeln är inte oviktig, men den är heller ingenting som avgör hur man ska gå vidare med frågan eller inte. Det viktiga är att vi får en ordning till stånd med en automatisk omfördelning. Den gör att länder inte kan låsa saker. Det vi nu ser när det gäller Grekland och Italien är att länder inte gör det de har blivit ålagda att göra. Det är hittills bara 5 700 som är flugit ut från Grekland till de övriga länderna. Det är precis den situationen vi vill undvika i framtiden.

Anf. 145 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att vi kan konstatera att i sak står vi i förhandlingarna på ett ställe där jag har förstått att det inte finns meningsskiljaktigheter, men däremot finns det olika historieskrivningar om varför vi står där och varför vi vill vara där. Men jag har inte heller hört att det på dagordningspunkterna 3 a–d, med omfattande förslag som diskuteras i EU, finns några ytterligare kommentarer och medskick. Det blir en lägesrapport eftersom det inte ens är säkert att ministern kommer att gå in i några som helst diskussioner. De diskussionerna kommer dock att fortsätta att föras och återkomma till nämnden.

Anf. 146 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Vi återkommer till frågan. Vi har inte samma historieuppfattning, så vi får väl släppa frågan här.

Däremot var det intressant att ministern nu berättade om vad Sverige har drivit och driver. Det hade varit intressant att veta lite tidigare. Vi kan återkomma vid något annat tillfälle och få veta exakt vad regeringen driver när det gäller säkra-länder-listan, kvotflyktingar, arbetskraftsinvandring, fördelningsnyckeln och den permanenta omfördelningen. Det gäller också att använda budgeten som verktyg för att trycka på att länder implementerar fattade beslut. Vi får återkomma till det.

En sak som ministern inte berörde och som jag ändå vill återkomma till är ordet ”bör” när det gäller finansieringen – den bör rymmas inom en omprioritering av budgeten. Jag undrar om inte regeringen egentligen avser att det ska stå ”skall”, alltså att det egentligen är regeringens ståndpunkt att finansieringen ska rymmas inom befintlig budget. Vi ska väl inte driva på en utökad budget?

Anf. 147 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Utgångspunkten är att budgeten ska ligga fast som den är. I slutändan blir det också en förhandlingsfråga. Sverige har allt att tjäna på att se till att budgeten inte blir större än vad den redan är.

Anf. 148 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till nästa delpunkt under dagordningspunkt 3, nämligen 3 e, Eurodac.

Det är dels en lägesrapport, dels en riktlinjedebatt som vi kan se fram emot nästa vecka. Det ligger på bordet ett förslag till reviderad Eurodacförordning som lades fram den 4 maj i år.

Det huvudsakliga syftet med det nuvarande Eurodacsystemet är att stödja det praktiska genomförandet av Dublinsystemet. Det finns även en möjlighet för brottsbekämpande myndigheter att få tillgång till systemet i vissa fall, till exempel vid misstankar om terroristbrott. Med det förslag som nu förhandlas vidgas syftet ytterligare. Systemet ska även underlätta återvändandearbetet. Det blir på det sättet ett bredare instrument än vad som finns i dag.

Det föreslagna systemet innebär bland annat att ansvariga myndigheter kan se om en person som vistas olagligen i landet tidigare har sökt asyl i en annan medlemsstat eller olovligen har korsat EU:s yttre gräns. Det innebär också större möjligheter att följa rörelsemönster till och inom EU.

Kommissionen har i förslaget ytterligare förtydligat medlemsstaternas skyldighet att ta fingeravtryck i vissa situationer. Förutom fingeravtryck ska medlemsstaterna också ta en ansiktsbild. Förslaget innebär även att fler personuppgifter kommer att lagras i Eurodac. Förutom fingeravtryck och ansiktsbild handlar det bland annat om namn, födelsedatum, nationalitet och id-handlingar. Det är de uppgifterna som ska lagras.

Att samla mer information i systemet kommer att underlätta för ansvariga myndigheters arbete, men det finns förstås också i den delen en terroristbekämpningsaspekt. En ansiktsbild, till exempel, gör att man eventuellt kan känna igen kända terrorister som försöker ta sig till Europa som asylsökande på ett annat sätt än vad som klaras av i dag när det bara finns fingeravtryck.

Kommissionen lyfter också fram problemet med smuggling av barn såväl till som inom EU, och kommissionen föreslår att fingeravtryck och ansiktsbild ska kunna tas från sex års ålder. I dag är åldersgränsen 14 år. Syftet med det är att medlemsstaterna ska kunna söka och identifiera fler barn. Det kan till exempel handla om barn som har separerats från sin familj som annars med dagens system är svåra att knyta till vem de kom in i EU med. Den sänkta åldersgränsen innebär att skyddet för utsatta barn stärks, och den motverkar också exploatering, till exempel riskerna för barnsexhandel.

Regeringens ståndpunkt är att vi välkomnar kommissionens förslag eftersom det kan bidra till att genomföra ett nytt, mer solidariskt och gemensamt asylsystem. Det är också välkommet att Eurodac föreslås kunna användas för att underlätta återvändande. Det här är sammantaget en prioriterad fråga för regeringen. Det är också positivt att åtgärder föreslås i syfte att förhindra exploatering av barn. Att fler minderåriga kan identifieras underlättar också om ett barn har separerats från sin familj.

Regeringens inställning är att vi från Sveriges sida kommer att eftersträva att nå bästa möjliga balans mellan det identifierade behovet av att behandla fler personuppgifter i Eurodac och vikten av att skydda den personliga integriteten, särskilt som det kan handla om personer med skyddsbehov.

Flera medlemsstater har i diskussionerna framfört att de artiklar som reglerar de brottsbekämpande myndigheternas tillgång till Eurodac är svårare att tillämpa. Otydliga regler och tekniska skäl har medfört att de brottsbekämpande myndigheterna inte har kunnat utnyttja möjligheten fullt ut. Regeringens inställning i frågan är att vi gärna diskuterar lösningar för ett mer välfungerande system. Det är viktigt att frågeställningen uppmärksammas och tas om hand i ett tidigt skede. Dit hör framför allt integritetsfrågor samt vikten av att utformningen av ett nytt system sker så kostnadseffektivt som möjligt. Utgångspunkten ska vara att förslag till förändringar ska kunna hanteras inom beslutade ekonomiska ramar såväl på nationell nivå som på EU-nivå.

Kommissionen har meddelat att man tittar på frågorna. Det handlar till exempel om driftskompatibilitet och dataskydd. Också den här rättsakten har varit föremål för överläggningar i socialförsäkringsutskottet, och där har man ställt sig bakom regeringens ståndpunkt.

Anf. 150 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar också att det blev kompletteringar i regeringens ståndpunkt från det ursprungliga utskicket till den kommenterade dagordningen – med anledning av de sent inkomna dokumenten, så att nämnden är uppmärksam på det. Jag tackar för att ministern var lite mer detaljerad i redogörelsen i nämnden.

Anf. 151 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Tack för föredragningen! Vi diskuterar många system i dag – både statsrådet och hans kollega från departementet – och egentligen är de i grund och botten fråga om samma saker. Det handlar om att passera gränser. Man kan hoppas och tycka att om man börjar diskutera de tekniska detaljerna borde systemen passa in i varandra och fungera med ungefär samma syften.

Min fråga gäller den praktiska innebörden i några ord som vi naturligtvis alla kan instämma i, nämligen balansen mellan personlig integritet och respekt för att barn ska registreras. Vad är det rent konkret, praktiskt, som gömmer sig bakom dessa ord? Det här handlar om fingeravtrycken. Vilka aspekter är problematiska?

Anf. 152 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru ordförande! Det handlar framför allt om skyddet för systemen så att de inte kan hackas och så att uppgifterna inte kommer på avvägar. Det är visserligen inte fråga om känsligare uppgifter än att de rör namn, bild, fingeravtryck, men det är ändå illa nog om obehöriga kan ta sig in i systemen. Det är viktigt att systemet är säkert när det väl är på plats. Det är framför allt det vi talar om.

Ingen har riktat krav på att utöka listan på känsliga uppgifter. Man kan tänka sig att folk vill lägga in till exempel religiös tillhörighet. Några sådana krav finns än så länge inte på bordet, och de kommer vi naturligtvis inte att gå med på.

Vi tackar för informationen, och samtidigt konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning för debatten.

Vi går till dagordningspunkt 3 f, Easo.

Anf. 154 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Det handlar om ett förslag till reviderad förordning för det europeiska stödkontoret för asylfrågor, Easo. Förslaget presenterades också den 4 maj, och det har genomförts en första genomläsning av förordningen i en rådsarbetsgrupp, det vill säga på tjänstemannanivå. Också här kommer en riktlinjedebatt att äga rum. Jag antar att ordförandeskapet och kommissionen kommer att redogöra kort för hur långt man har kommit i förhandlingarna, och därefter blir det en diskussion för att bilda sig en uppfattning om medlemsstaternas syn på förslaget. Ministrarna ombeds då också ta ställning till ett förslag gällande den mekanism som föreslås för att övervaka och utvärdera asyl- och mottagningssystemen i medlemsstaterna. Frågan som ställs är om lösningen för EU:s asylmyndighet skulle kunna vara liknande den som man beslutat om för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån, det vill säga efterföljaren till Frontex.

Regeringens inställning är att vi välkomnar förslaget till en ny förordning. Easos kapacitet måste stärkas om byrån ska kunna främja ett enhetligt genomförande av lagstiftningen på asylområdet genom ett utökat operativt och tekniskt stöd till medlemsstaterna. Ett gemensamt asylsystem förutsätter ett fungerande verktyg för att säkerställa att alla länder följer sina åtaganden. Det är dock viktigt att den nya byråns uppgifter inte duplicerar det arbete som redan görs i dag av till exempel UNHCR och International Organization for Migration, IOM. Detta är givetvis något som Sverige bevakar i förhandlingarna.

När det gäller övervakning och utvärdering av medlemsstaternas asyl- och mottagningssystem kan regeringen överväga en liknande lösning som för nya Frontex.

Precis som för gränsbyrån gäller att vissa förutsättningar måste uppfyllas för att vi ska kunna acceptera en sådan lösning. Det måste klart definieras när relevanta utvärderingar av medlemsstaternas asyl- och mottagningssystem ska kunna göras. Medlemsstaterna måste vara involverade i bindande beslut, och de åtgärder som ska vidtas måste vara konkretiserade i förordningen.

På mötet vill ordförandeskapet sondera om detta kan vara en möjlig lösning. Regeringen återkommer till riksdagen i sedvanlig ordning när förhandlingarna fortskrider.

Anf. 155 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Som det står i bakgrundsbeskrivningen var en av de prioriterade åtgärderna i kommissionens meddelande att reformera det europeiska asylsystemet. Vi diskuterade tidigare vad meddelandet innefattar eller inte innefattar.

Från Moderaternas sida tycker vi att det är bra att Easo får en starkare operativ roll med de resurser och rättsliga medel man har. Jag saknar en diskussion i regeringens ståndpunkt vad gäller de befintliga resurser och rättsliga medel som man redan har.

Annars är det bra att man nu säkerställer en gemensam lägstanivå för en human och rättssäker asylprocess.

Anf. 156 ORDFÖRANDEN:

Överläggning också om detta har skett i SfU.

Anf. 157 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Frågan gäller framför allt finansieringen, vad jag förstår. Vid den kontakt vi har haft med kommissionen bedömer de att den nya myndigheten som byggs upp kommer att ha en budget på 364 miljoner euro för perioden 2017–2020. Kommissionens bedömning är att det kan finansieras inom dagens finansiella ram. Vi får väl se hur det blir med det. Det ligger som alltid i Sveriges intresse att försöka hålla nere kostnaderna för detta, så att EU:s budget inte växer ytterligare. Men det svar på frågan som vi har fått hittills från kommissionen är att man ska kunna hålla sig inom de ramar som i dag finns.

Det här blir en relativt liten myndighet. Samtidigt ser vi att behoven växer väldigt snabbt på det här området.

Anf. 158 ORDFÖRANDEN:

Det fanns i SfU avvikande meningar från Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna. Är det något som också reses här?

Anf. 159 JENS HOLM (V):

Jag hänvisar till den avvikande meningen. Den ligger kvar.

Anf. 160 JOHNNY SKALIN (SD):

Samma här.

Anf. 161 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns majoritet för regeringens här redovisade inriktning för debatten.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Unionsram för vidarebosättning. Också detta är en riktlinjedebatt på rådet.

Anf. 162 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Detta gäller kommissionens förslag till förordning om ett nytt EU-gemensamt system för vidarebosättning och också ett förslag om ändring av förordningen om asyl-, migrations- och integrationsfonden, som presenterades den 13 juli i år.

Förslaget syftar till att etablera en ram för EU:s politik för vidarebosättning. Det handlar om att ge unionen möjlighet att erbjuda en säker och laglig väg till Europa för personer som behöver internationellt skydd. Ramverket ska dessutom leda till ökat EU-deltagande vid internationella vidarebosättningsinitiativ.

Med de förfaranden som föreslås ska medlemsstaterna kunna samarbeta på ett tidigt stadium för att stärka och sammanföra vidarebosättningsinsatser och få detta arbete att fungera på ett bättre sätt.

Förslaget i sig innehåller inga bestämmelser som tvingar medlemsstater att ta en viss andel av en EU-gemensam vidarebosättningskvot. Men det föreslås att genomförandebefogenheter ges till rådet genom att rådet i ett årligt separat beslut, efter förslag från kommissionen, ska fastställa en EU-gemensam kvot och medlemsstaternas andelar i den, det vill säga ett mål för hur mycket vidarebosättning EU ska ta under året, hur många som varje medlemsstat ska ta, liksom övergripande geografiska prioriteringar. Kommande rådsbeslut kan alltså leda till att en medlemsstat måste ta emot kvotflyktingar.

Det ska inrättas en högnivåkommitté, ledd av kommissionen, som ska ge politisk vägledning vid genomförandet av det gemensamma arbetet.

Medlemsstaterna kommer att få ekonomiskt stöd med 10 000 euro från EU:s asyl-, migrations- och integrationsfond, Amif, för varje person som vidarebosätts inom det här ramverket.

Enligt dagordningen för RIF-rådet ska en riktlinjedebatt äga rum om förslaget. Ordförandeskapet har inför mötet presenterat ett diskussionsunderlag i vilket ministrarna ombeds att svara på två frågor, dels huruvida kommissionens förslag till vidarebosättningsramverk, som innebär en viktig roll för rådet, utgör ett lämpligt tillskott till EU:s migrationspolitik, dels vilka specifika delar i kommissionens förslag som vi tycker är lämpliga och vilka delar som är i behov av fortsatt arbete.

Som framgår av det skriftliga underlaget är vidarebosättning sedan länge en viktig del av den svenska flyktingpolitiken. Vidarebosättning är ett välbeprövat system och det säkraste sättet för personer med behov av skydd att komma till EU. Det finns behov av fler lagliga vägar till EU för att söka asyl.

Regeringen är positiv till att det, förutom det ordinarie vidarebosättningsförfarandet, också ska kunna införas ett påskyndat förfarande, vilket möjliggör en snabbare väg in i EU för personer som är i behov av skydd.

Regeringen är även positiv till ett EU-gemensamt vidarebosättnings-system som syftar till att öka medlemsstaternas deltagande i arbetet och som kan bidra till att öka antalet vidarebosättningsplatser i EU. Det är dock viktigt att de system som inrättas inte medför onödig administration eller försvårar för de medlemsstater som redan har ett välfungerande nationellt system för vidarebosättning. UNHCR och IOM har centrala roller i genomförandet.

Detta är vad vi hittills kan säga om förslaget. Som sagt befinner sig förhandlingarna i ett inledande skede. Vi får återkomma till riksdagen när diskussionerna har nått längre. Frågan har varit föremål för överläggning i socialförsäkringsutskottet, som har uttryckt stöd för regeringens ståndpunkt.

Anf. 163 JENS HOLM (V):

Jag hänvisar till vår avvikande mening i SfU.

Jag vill understryka att vi självklart är positiva till vidarebosättning. Men vi tycker att det är olyckligt att de nya förslag som läggs fram är i form av förordningar och detaljföreskrifter för medlemsstaterna i stället för direktiv som är mer flexibla.

Anf. 164 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Vi tycker att det är viktigt och bra om EU kan gå framåt i den här frågan och faktiskt sätta ned foten när det gäller ett EU-gemensamt vidarebosättningssystem. Jag förstod inte riktigt, för ministern sa att det inte skulle vara tvingande, men det kommer ju att vara rådsbeslut om kvoterna. Det står också i bakgrundsbeskrivningen att medlemsstaterna då måste ta emot sina andelar av kvotflyktingar.

Vi är starka vurmare för att detta ska komma till stånd men ser också farhågor givet diskussionerna i framför allt Slovakien och Ungern. Så hur realistiskt är det att detta kommer till stånd? Jag befarar att detta kan dras i långbänk, vilket vore väldigt olyckligt.

Då är frågan om det finns ett alternativ B, en snabbare lösning så att de länder som vill gå fram med en sådan här lösning skulle kunna göra det och lämna de andra länderna, motståndarna, vid sidan av? Det är min första frågeställning.

Sedan är det lite oklart i bakgrundsbeskrivningen och i dokumenten hur troligt det är att nationer fortfarande kan ha ett nationellt mottagande vid sidan av, så att vi förpliktar oss till EU:s gemensamma kvot och samtidigt har vår nationella kvot. Vi befarar att det med den EU-gemensamma kvoten blir ett lägre antal personer än vad vi har i dag, eftersom vi i dag har ett väldigt högt antal, det högsta i Europa.

Regeringen får gärna pusha på. Det vore bra om fler länder följde Sverige som ett föregångsexempel i detta.

Anf. 165 JOHNNY SKALIN (SD):

Fru ordförande! Vi tycker att vi naturligtvis ska kunna ha ett kvotflyktingsystem genom FN för fördelning av flyktingar till olika mottagarländer, och vi vill låta FN välja ut de flyktingar som har de största skyddsbehoven. Att däremot lägga över det på EU-nivå och införa ett vidarebosättningsprogram är en väg som vi inte ställer oss bakom. Vi tycker fortfarande att migrationsfrågor ska hanteras i ett nationellt forum och i samarbete med de internationella organ som hanterar dem i dag, så jag vill anmäla avvikande mening från regeringens inställning.

Anf. 166 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Europa måste som sagt ta ett större globalt ansvar för flyktingsituationen. Europa är världens rikaste kontinent, en kontinent med 500 miljoner invånare. Det är klart att vi skulle kunna ta ett betydligt större ansvar än vad vi har gjort. Om alla EU-länder, som Ulrika Karlsson var inne på tidigare, gjorde lika mycket som vi gör – vi har ju 1 900 i vår kvot – hade EU kunnat vidarebosätta 100 000 människor per år. Och nu skriver vi upp vår kvot till 5 000 till år 2018. Om alla hade gjort likadant skulle det innebära en total kvot i EU på upp till 250 000 per år. Det säger lite om att Sverige inte bara är det land som har tagit flest vidarebosättningar per capita, utan vi har också varit mest konsekventa i att inrikta oss på de mest utsatta i flyktinglägren. Det var bakgrunden till att Sverige var ett av de länder som var med och arrangerade mötet i New York för 14 dagar sedan och som USA:s president Barack Obama tog initiativ till. Där lyckades vi med gemensamma krafter fördubbla antalet vidarebosättningsplatser som världen ska ta under nästa år, till över

Det här är en profilfråga för Sverige och en fråga som vi har drivit. Den hade inte funnits på bordet om inte Sverige tillsammans med andra länder hade drivit på för den, och vi kommer att fortsätta göra det.

Det finns som sagt ett tvångselement i det här. Härigenom kan ministerrådet besluta om hur många vi ska ta till Europa sammanlagt, och därefter ska det ske en fördelning. Det blir inte heller en lätt förhandling. Det finns ett starkt motstånd från många håll, men vi ska göra vad vi kan.

Ulrika Karlsson undrade om det finns någon plan B. Det ska man självklart aldrig prata om när man är i en förhandling. Men det är klart att det alltid finns en möjlighet att träffa frivilliga uppgörelser, om man skulle vilja göra det.

Förra sommaren beslutade man att vidarebosätta 20 000 från närområdena på frivillig basis. Vi vet att det är de länder som är mest angelägna och som verkligen känner för detta som kommer att göra det, medan andra länder helt enkelt kommer att strunta i det. Till exempel Ungern tog inte en enda, medan ett antal länder som inte brukar ta vidarebosättning då faktiskt började göra det. Det går alltså framåt i vissa avseenden.

Om Europa ska kunna ta ett större globalt ansvar här menar vi att det behöver komma ett sådant här beslut på plats, så det kommer vi att driva på för.

Sedan var det frågan om man kan ha ett nationellt program vid sidan om. Det finns inga konflikter alls i det, utan vi kan inom ramen för UNHCR nationellt ta så många vi vill utöver detta.

Anf. 167 JOHNNY SKALIN (SD):

Fru ordförande! Jag vill bara fråga ministern hur han definierar rikedom om han menar att Europa är den rikaste kontinenten i världen. Och hur kommer rikedom att fördelas i världen i framtiden?

Anf. 168 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Det var en svår fråga från Johnny Skalin om rikedom i framtiden, så jag kanske ska väva ut orden här så att ministern får lite betänketid innan han svarar på den.

Jag har en mycket konkret fråga. Har man diskuterat någon nivå på kvoten, hur många det skulle kunna vara? Jag har ryktesvägen nåtts av siffror som är femsiffriga i det lägre häradet. Det vore kanske önskvärt om man kunde driva upp det här. Jag tycker att ministern var väldigt tydlig med att om alla tog samma ansvar som Sverige skulle det röra sig om en kvarts miljon människor. Då skulle vi faktiskt kunna göra skillnad. Om det finns en laglig väg och vi får bättre ordning och reda i systemet får vi kontroll över migrationen.

Finns det någon siffra? Vartåt bär det, åt 10 000 eller en kvarts miljon?

Anf. 169 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Vad jag har hört har det ännu så länge inte diskuterats några nivåer. Först gäller det att få detta på plats, och sedan går vi till nästa fråga, om nivån. Den frågan kommer inte heller att bli särskilt enkel.

Hur definierar man rikedom? Ja, det klassiska är bnp per capita. Hur rikedomen kommer att fördelas framöver beror helt och hållet på tillväxten i våra länder. Europa har bättre förutsättningar att ha en bra ekonomisk utveckling framöver än många andra delar av världen.

Anf. 170 ORDFÖRANDEN:

Vi har hört avvikande meningar från Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet, men jag kan konstatera att det ändå finns majoritet för den inriktning som regeringen har redovisat.

Vi går till dagordningspunkt 6, Övriga frågor. Vill ministern lyfta fram något där?

Anf. 171 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Nej.

Anf. 172 ORDFÖRANDEN:

Då går vi vidare till dagordningspunkt 8, Migration.

Anf. 173 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Syftet med denna punkt, som är återkommande, är att man diskuterar den aktuella situationen och att man också följer upp de åtgärder som har vidtagits.

Den 28 september presenterade kommissionen sin framstegsrapport gällande EU:s migrationsagenda. I den konstaterar man att framsteg har gjorts, bland annat genom ett minskat migrationsflöde mellan Turkiet och EU. Takten i omfördelningarna från Grekland och Italien har också ökat den senaste tiden, även om det fortfarande går alldeles för långsamt.

När det gäller uppföljningen av uttalandet från EU och Turkiet har 578 personer hittills återvänt från Grekland till Turkiet. Det är personer som antingen har fått avslag på sina asylansökningar, som har dragit tillbaka dem eller som inte har sökt asyl i Grekland och därmed har återvänt till Turkiet.

Samtidigt har 1 614 personer vidarebosatts till EU från Turkiet inom ramen för den så kallade en-för-en-mekanismen. Ytterligare 509 personer är godkända för vidarebosättning och väntar på att resa. Hittills är det alltså ca 2 200 från Turkiet som kommer in i EU.

Sverige var en av de allra första medlemsstaterna att genomföra sin vidarebosättningsinsats i Turkiet. Vi var på plats de första veckorna i april i år. Vi har nu fyllt vår kvot genom att bevilja uppehållstillstånd för 297 syrier, varav 274 redan har överförts till Sverige.

Hittills har 13 medlemsstater vidarebosatt personer från Turkiet. Det är åtta fler sedan i juni, vilket är positivt. Vid rådsmötet kommer jag dock åter att understryka att det är viktigt att alla EU-medlemsstater mobiliserar och drar sitt strå till stacken.

När det gäller omfördelningen från Grekland och Italien till övriga EU har ca 5 600 personer blivit omfördelade.

Även om medlemsstaterna ökade takten i september, då ca 1 200 personer omfördelades, går det, enligt vår uppfattning, alldeles för långsamt.

Det är oacceptabelt att man som medlem i unionen inte genomför de beslut som vi gemensamt har fattat, vilket jag också kommer att föra fram på mötet.

2016/17:5
7 oktober

I det sammanhanget kommer jag också att beröra folkomröstningen i Ungern. Visserligen var den ogiltig och på sätt och vis därmed ett misslyckande för den ungerska regeringen, men den var ändå ett försök att sabotera EU:s arbete, som jag uppfattar det.

Medlemsstaterna måste också, enligt vår uppfattning, intensifiera det operativa stödet till Grekland och Italien. Som jag tidigare har framfört har Sverige bidragit med både personal och utrustning till Migrationsverket, till polisen, till Kustbevakningen och till MSB.

Det är fortfarande högt prioriterat att få stopp på den hänsynslösa människosmuggling som pågår för att i stället kunna fokusera på lagliga vägar in till EU för skyddsbehövande. Vidarebosättning är en sådan laglig och säker väg.

EU måste också fortsätta att fokusera på ett bättre återvändande och ett bättre samarbete med återtagande för tredjeländer.

Anf. 174 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Det är bra att ministern tar upp folkomröstningen i Ungern och framför allt de ställningstaganden Ungern gör. Det finns all anledning att i det sammanhanget också ta upp Slovakien, som driver politik i samma anda. Det välkomnar vi.

Det är också bra att ministern lyfter fram vikten av att genomföra fattade beslut, för här brister det. Jag tror att vi har haft 35 möten i rådet om dessa frågor. Det har fattats en rad bra beslut, och kommissionen har lagt fram många bra åtgärder. Problemet är att medlemsstaterna inte genomför de fattade besluten.

Då måste man lyfta upp det igen, och det är bra att ministern gör det. Men det måste till verktyg för att trycka på. Här kan man använda budgeten som piska och morot på ett bättre sätt. Vi har diskuterat hur man kan använda långtidsbudgeten, vi har diskuterat om man kan ha rabatter på medlemsavgiften och vi har diskuterat böter.

Jag har också lyft fram det som skulle kunna vara den snabba vägen och som inte kräver enhällighet, och det är att använda sociala fonden på ett bättre sätt. Den kan styras så att den uppmuntrar att göra rätt och så att det lönar sig att göra rätt och straffar sig att göra fel. Man kan använda den på ett bättre sätt eftersom dessa beslut bara kräver kvalificerad majoritet.

Jag tror att det är svårt att få till enhällighet när vi pratar långtidsbudget med tanke på Slovakien och Ungern, så sociala fonden vore kanske en bra början.

Vi måste givetvis få ett stopp på dödsolyckorna på Medelhavet. Det har varit fler dödsfall denna sommar än förra sommaren, vilket är mycket allvarligt. Häromdagen räddades tusentals personer. Antalet som flyr denna väg riskerar att öka innan vintern kommer, och flyktvägen mellan Libyen och Italien är mycket farlig.

Givetvis måste vi öka insatsen för att förhindra dödsolyckor, alltså den humanitära insatsen för att rädda liv. Men vi måste också öppna för lagliga vägar in i EU. Jag välkomnar att ministern åter lyfter fram vida-

rebosättningsprogrammet, det vill säga kvotflyktingssystemet. Det är jätteviktigt.

Här har Alliansen lyft fram vikten av att uppmuntra fler länder att följa Sveriges väg vad gäller arbetskraftsinvandring. Att fler länder inför arbetskraftsinvandring enligt den svenska modellen, tror jag är den långsiktiga lösningen. Jag skulle därför vilja att regeringen också drev på om vikten av arbetskraftsinvandring inom unionen.

Det sista gäller ett bättre återvändande och återtagande. Jag välkomnar att regeringen äntligen har tecknat ett återtagandeavtal med Afghanistan. Det var viktigt. Det finns en rad andra länder som vi borde och behöver teckna avtal med. Jag är medveten om knöligheten, men jag välkomnar gärna ett avtal med Marocko snart och andra länder.

Det handlar alltså om dessa delar: att få muskler att genomföra fattade beslut, det vill säga att använda budgeten, att införa lagliga vägar, dels med kvotflyktingar, dels genom arbetskraftsinvandring och att teckna fler återtagandeavtal, där EU skulle kunna hjälpa oss med fler länder.

Anf. 175 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag ska inte bli särskilt långrandig men vill än en gång understryka en synnerligen väsentlig sak som också Ulrika tog upp, nämligen att vi genomför fattade beslut. Det är en av demokratins riktigt viktiga punkter. Genomför man inte det som man har kommit överens om är det nästintill omöjligt att göra något här i livet.

Till det vill jag lägga något vi har tagit upp många gånger och haft avvikande uppfattning om vid upprepade tillfällen, nämligen arbetskraftsinvandringen. Det är väsentligt att statsrådet tar upp det i diskussionen.

Dessutom vill jag ställa några frågor. Har den utveckling som har varit i Turkiet på något sätt påverkat det avtal som EU har med Turkiet? På vilket sätt har i så fall sådan påverkan skett? Finns det någon rapport om hur det system för pengar som i dag sätts in på asylsökandes kort i Turkiet fungerar? Hur har den utvecklingen varit?

Anf. 176 JENS HOLM (V):

Jag är också intresserad av analysen av Turkietavtalet. Det beskrivs generellt i ganska positiva termer. Man kan tycka att det är ett positivt utfall att vi har gjort det otroligt mycket svårare för människor att fly från krig, förföljelse och nöd. Men ur ett rent humanitärt perspektiv är avtalet en total katastrof. Det är livsfarligt om det blir stilbildande för andra länder och EU kan bygga upp en mur mot andra länder genom tredjelandsavtal.

Precis som Ulrika Karlsson sa är det fler som har drunknat i Medelhavet det första halvåret i år än det tidigare halvåret. Människor slutar inte att fly, men de tvingas ta ännu mer riskabla vägar än tidigare då man passerade via Turkiet.

Med detta avtal belönar vi dessutom en oerhört brutal och diktatorisk förtryckarregim. Det är också en mycket dålig effekt av det hela.

Finns det någon smärtgräns för regeringen avseende detta avtal? Hur mycket mer ska vi se av förtryck mot den egna befolkningen och av att människor tvingas ut på mer riskabla och farliga flyktvägar?

Precis som en del tidigare talare har sagt måste lösningen vara lagliga vägar in till unionen och att EU tar ett större ansvar. Ibland hör vi det från migrationsministern, men när det kommer till detta avtal handlar det bara om att hålla människor borta från Sverige och Europa.

2016/17:5

7 oktober

Anf. 177 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Låt mig börja med Turkiet. Jag håller sannerligen inte med om att avtalet skulle vara en total katastrof. Vi ska komma ihåg att det är ett avtal mellan Grekland och Turkiet, även om det finns ett gemensamt uttalande från EU och Turkiet.

Den totala katastrofen hade inträffat om vi fortsättningsvis skulle ha haft 10 000–20 000 människor per vecka som reste från Turkiet till de grekiska öarna, varav flera hundra skulle ha drunknat. Det var precis den situationen vi hade fram till våren, innan avtalet ingicks. Det innebär att hundratals män, kvinnor och barn drunknade. Det är och förblir den totala humanitära katastrofen.

Vi kan ha många uppfattningar om Turkiet; jag har det också. Jag har haft en hel del med Turkiet att göra tidigare, framför allt när det gäller kurdernas rättigheter. Jag har rest mycket i landet.

Men vi kan inte välja våra grannar. Turkiet ligger där det ligger, mellan Syrien och Europa. I ett läge då Turkiet har tagit emot 3 miljoner flyktingar måste vi försöka hitta en ordnad väg så att många av de flyktingar som vill ta sig vidare också kan göra det på legal väg och inte på farlig väg. Det tror jag att vi är överens om.

Hur kan man lösa det på annat sätt än att Turkiet också måste kunna kontrollera sin gräns så att de farliga överfarterna inte sker? Och om man som syrier tar sig vidare till Grekland men inte vill söka asyl där utan åker tillbaka till Turkiet kommer vi att vidarebosätta en person från Syrien in i EU. Den mekanismen fungerar nu.

Det är ingen perfekt lösning; det inser jag också. Men det är det bästa man kan göra i detta läge för att rädda liv.

Som svar på Eskil Erlandssons fråga: Det Turkiet framför allt vill ha är visumfriheten. Här har vi sagt att för att få det måste man leva upp till alla de krav och kriterier som EU har ställt, bland annat vad gäller straffrättslagstiftning och respekten för mänskliga rättigheter. Innan dess är det inte aktuellt att diskutera den delen.

När vi nu ser att utvecklingen i Turkiet efter sommaren har gått åt andra hållet vad gäller mänskliga rättigheter är det viktigt att vi fortsätter att vara klara och tydliga i denna fråga.

När det gäller genomförandefrågan är beslutet från förra året att man har två år på sig att genomföra överflyttningarna. Det innebär att de ännu så länge inte bryter mot något beslut. Det innebär att vi inte kan ta dem till domstol.

Men det kvittar. Man kan bara räkna. Det är 160 000 som ska avflyttas, och det har bara genomförts för ca 5 700. Här måste vi alltså hela tiden ligga på och säga att de gemensamma besluten måste genomföras.

De 1 200 i september vittnar om att det kanske är på väg att röra sig uppåt och att det är 13 länder, åtta fler än i somras. Man kan peka på att det rör sig i rätt riktning, men det går alldeles för långsamt.

När det gäller arbetskraftsinvandring är ståndpunkten väl känd. Sverige har ett av de mest liberala arbetskraftsinvandringsregelverken i EU, och jag tycker nog att lagstiftningen i den frågan ska ligga kvar på nationell nivå. Det är ingenting som vi ska föra upp på EU-nivå.

Ulrika Karlsson nämnde Afghanistanavtalet. Vi inledde förhandlingarna med Afghanistan när presidenten var här i december förra året. Under våren samordnade vi våra förhandlingspositioner med de andra EU-länderna. Nu under hösten lade vi in en växel till för att se till att det här verkligen kom på plats, och i förra veckan åkte min statssekreterare ned till Kabul och slutförde förhandlingarna tillsammans med den svenska ambassadören.

Det blev färdigt i söndags, och i onsdags skrev vi på avtalet. Detta innebär ett klart åtagande från Afghanistan att de kommer att ta emot sina egna medborgare när de kommer tillbaka till Afghanistan. Det blir också möjligt att genomföra avvisningar med tvång, vilket tidigare har varit svårt till just Afghanistan.

Hittills i år är det 700 som har åkt tillbaka till Afghanistan. Vi använder det här återetableringsstödet mycket mer än tidigare, nästan tio gånger mer, vilket är en förklaring till att ändå fungerar. Vi har hittills haft ungefär 1 000 avslag i år för afghaner som väntar på att skickas tillbaka till Afghanistan. Vi har dock 36 000 fall som väntar på beslut, så ni förstår att det finns all anledning att se till att det verkligen finns ett ordnat återsändande för dessa människor.

Afghanistan har också förbundit sig att se till att de människor som kommer tillbaka behandlas med respekt för deras rättigheter och inte utsätts för förföljelser och trakasserier. Detta är viktigt att vi följer upp efteråt.

Anf. 178 ORDFÖRANDEN:

Det här är en ju en fråga som har intresserat nämnden. Vi har diskuterat den vid ett flertal tillfällen, och nu har ni en diskussion i rådet som uppföljning av detta.

Jag har uppfattat en avvikande mening från Vänsterpartiet i enlighet med den som ni lade fram i socialförsäkringsutskottet, en alliansgemensam avvikande mening om arbetskraftsinvandring som har lyfts upp tidigare – Liberalerna och Kristdemokraterna nickar – och en avvikande mening uttryckt från Moderaterna när det gäller användningen av budget.

Anf. 179 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi har tidigare anfört vad vi tycker om det här avtalet mellan Turkiet och EU, Grekland och så. Vår uppfattning när det gäller detta borde stå klar.

När det gäller själva genomförandet av fattade beslut måste vi väl respektera det i någon mening, tycker jag. Det tillhör ju god ton i alla demokratiska sammanhang att man accepterar de beslut som fattas, men jag vill ändå stå fast vid vad vi tycker och föra det till protokollet.

Jag tycker att det här som regeringen anför om lagliga vägar till EU, vilket också alltid får stöd från EU-nämndens sida, måste nämnas. Det betyder ju att vi ska ha mer invandring till EU i ett läge där EU redan är överbelastat och framför allt då de nordliga länderna som Tyskland och inte minst Sverige.

Jag motsätter mig detta, och jag tycker inte heller att migrationsfrågor ska hanteras på EU-nivå på det sätt som görs i dag. Vi har ju internationella samarbetsorgan – FN och UNHCR – som hanterar den här typen av frågor. Man kunde jobba mer med dem i stället, för det finns många länder runt omkring i världen, till exempel Japan, som ligger på en extremt låga mottagningsnivåer. Jag tror att de skulle kunna fördela ut människor genom FN:s försorg på ett mer ansvarsfullt sätt än vad som görs i dag.

Detta är inte frågor som EU specifikt behöver diskutera. Däremot kanske Sverige och medlemsländer i EU behöver diskutera det genom FN:s försorg. Jag tycker att man agerar lite bakvänt vad det gäller dessa frågor.

Sedan kan jag instämma i att den situation vi har haft och har på grund av den väldigt allvarliga konflikten i Syrien, som har lett till att väldigt många människor har riskerat sina liv och sökt sig till Europa, måste hanteras. Men jag tycker att man hanterar frågorna på fel sätt, och jag tycker inte att man från Sverige sida ska driva på för att ytterligare öka de så kallade lagliga vägarna in till Europa.

Jag vill därmed anmäla avvikande mening.

Anf. 180 ORDFÖRANDEN:

Då tror jag att det är tydliggjort vilka skiljelinjer som finns i nämnden men också att det finns en majoritet för att ge stöd till inriktningen.

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens här redovisade inriktning inför debatten.

Vi går till dagordningspunkt 11 som är en informationspunkt. Vill ministern ta upp något där?

Anf. 181 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Nej. Det är ingenting jag behöver säga.

Anf. 182 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för den information som finns i handlingarna och går till dagordningspunkt 13 som handlar om SEFI.

Anf. 183 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Kärt barn har många namn – SEFI-direktivet benämns ibland också PIF-direktivet.

Detta handlar om krav på kriminalisering av bedrägerier och annan bedrägerirelaterad brottslighet som riktar sig mot unionens finansiella intressen.

Vi har haft frågan uppe tidigare vid flera tillfällen, och den frågan som gäller nu, som är utestående, är huruvida momsbedrägerier ska omfattas av direktivet. Det har varit den absolut största tvistefrågan i förhandlingarna.

Rådet har ansett att momsbedrägerier *inte* ska omfattas. Sedan har EU-domstolen uttalat sig i den så kallade Tariccodomen, där man slog fast att momsbedrägerier omfattas av motsvarande bestämmelser i den

konvention som direktivet avser att ersätta, det vill säga domstolen uttalade att det redan är så enligt deras mening att momsbedrägerier omfattas av regelverket.

Anf. 184 ORDFÖRANDEN:

Vi kan väl tillägga att också finansmarknadsminister Per Bolund redogjorde för den här frågan tidigare. Då tog vi inte någon debatt med eventuellt avvikande mening eller någonting sådant, men vi fick informationen.

Anf. 185 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Vi ska ha en riktlinjedebatt på vårt råd, så jag vill bara klargöra vår inställning.

Efter den här Tariccodomen uppmanade ministrarna till att det skulle genomföras sonderande diskussioner på expertnivå. Utfallet av de diskussionerna blev att om momsbedrägerier alls ska omfattas av direktivet ska det endast vara mycket allvarliga bedrägerier med gränsöverskridande inslag. Detta kom man alltså fram till på expertnivå.

När frågan togs upp på RIF-rådet i juni i år gick åsikterna isär i momsfrågan, men de flesta medlemsstaterna, bland annat Sverige, ansåg att diskussionen på tjänstemannanivå borde fortsätta. Därefter skulle frågan på nytt kunna tas upp på politisk nivå.

Nu vill ordförandeskapet hitta en kompromiss i linje med det allmänna utfallet av de tidigare diskussionerna på expertnivå. Det försvåras dock av att några preciserade förslag till en sådan lösning ännu inte har presenterats. Mycket talar för att det framöver kan bli aktuellt att inkludera momsbedrägerier i direktivets tillämpningsområde. En sådan lösning kräver dock tydliga avgränsningar, och i avvaktan på att sådana presenteras och eventuellt uppnås bör den svenska ståndpunkten inte ändras.

Vi bör alltså fortsätta att förespråka fortsatta diskussioner på tjänstemannanivå. Vår ståndpunkt är även fortsättningsvis att momsbedrägerier inte ska omfattas av direktivet, men vi kan inte bortse från det faktum att allt fler medlemsstater öppnar för att ha med vissa momsbedrägerier i direktivet. Vi vill inte stå utanför de fortsatta diskussionerna, och om det blir aktuellt att ändra ståndpunkt får vi i så fall återkomma till riksdagen.

Så ligger läget just nu i den här frågan.

Anf. 186 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Kärt barn har många namn, som sagt var, och det är många som är inne och rör i det. Vi har redan behandlat det en gång tidigare i dag, och i justitieutskottet hade vi ett tredje statsråd som föredrog frågan. Det är många kockar, samtidigt som det hänger ihop inte minst med Eppo.

Vi har diskuterat det många gånger, och det är som sagt en konvention som ska ersättas med något nytt. Från svensk sida var vi inte speciellt förtjusta över huvud taget över att få in den här materialen vad gäller bedrägerier gentemot EU:s intressen, och sedan har det ytterligare vuxit med momsbedrägerierna.

Jag tycker att vi har varit ganska eniga från Sverige riksdag att vi inte tycker om detta. Per Bolund uttryckte det tydligt – betydligt tydligare än i

den här ståndpunkten. Han repeterade tre gånger att det inte finns tillräckliga argument för att Sverige ska ändra sin ståndpunkt.

Tre gånger sa han det, och det tycker jag är en bra ståndpunkt. Den skulle gärna kunna stå här också, för jag blir lite bekymrad när jag läser inte minst det tredje stycket: I avvaktan på ett fullständigt underlag för bedömningen av frågan om momsbedrägerier ska omfattas bör den svenska ståndpunkten inte ändras.

Det är alltså en öppning och en glidning som är på väg mot att Sverige ska backa och ge upp. Jag tycker att det är alldeles för tidigt för det hela, och jag tycker också att det är viktigt att Sverige sätter ned foten.

Varför? Jo, därför att den här hänvisningen till Tariccodomen, som uppenbarligen är ett upplägg från våra representanter i Bryssel som sedan har spruckit, gör att vi får ett självspelande piano. Vi har haft en tidigare konvention som sedan tolkas av en domstol. Det är en konvention som har tillkommit av andra skäl, och sedan tolkar man den på ett visst sätt, vilket i sig självt gör att detta på något sätt skulle leda in i en ny slutsats och ge unionen ytterligare mandat. Det blir helt fel, anser jag.

Jag tycker att en ståndpunkt bör vara så, precis som regeringen har sagt, att Sverige motsätter sig att momsbedrägerier omfattas av det blivande direktivet. Det är en fråga som ytterst är politisk och inte juridisk. Beslut om vidgade uppgifter för unionen måste alltid utgå från medlemsstaternas uttalade önskan. Tidigare framförhandlade direktiv eller konventioner i syfte att lösa andra problem ska inte via andra processer än de rent politiska ges företräde när det gäller utökning av unionens mandat.

Det är viktigt att uttala att detta i grund och botten är ett politiskt beslut och inte ett juridiskt beslut. Jag saknar det i den svenska ståndpunkten, och vi är beredda att lämna en avvikande mening i det fallet.

Anf. 187 ORDFÖRANDEN:

Vill ministern tydliggöra den svenska ståndpunkten?

Anf. 188 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Vi är emot det här, och det kommer jag också att säga på mötet i nästa vecka. Jag delar helt uppfattningen att detta är en politisk fråga och inte en juridisk.

Vad jag ger som bakgrundsinformation till nämnden nu är dels att ordförandeskapet vill försöka söka en kompromiss, dels att det finns länder som börjar ändra inställning. Men jag kommer inte att säga någonting annat i nästa vecka än det jag precis har föredragit, det vill säga att vi står fast vid den ståndpunkten.

I värsta fall blir vi ensamma eller i en mindre grupp, och då måste vi ta hänsyn till den situationen. Men det finns ingen anledning för oss att gå in och ändra någonting i vår ståndpunkt. Skulle det behövas får vi återkomma, men jag delar helt uppfattningen att detta är en politisk uppgörelse och inte juridik.

Anf. 189 ORDFÖRANDEN:

Är Krister Hammarbergh nöjd med förtydligandet?

2016/17:5

7 oktober

Anf. 190 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Ja, men om det här innebär att vi är överens är det i så fall viktigt att det också framgår av ståndpunkten, antingen på det sätt som jag nu uttryckte eller naturligtvis redigerat med samma andemening, för så står det nämligen inte i dagens ståndpunkt.

Anf. 191 ORDFÖRANDEN:

Det som står i ståndpunkten är att momsbedrägerier inte bör omfattas av det blivande direktivet.

Anf. 192 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Sedan var det resonemangen i det tredje stycket och även i början, vilket är början på slutet enligt mitt synsätt. Därför skulle jag gärna vilja ha skrivningar som tydliggör att det ytterst är en politisk process och inte en juridisk process och att det kan inte vara så att vi i en situation har kommit överens om en viss typ av konventioner och direktiv och sedan, som ett resultat, får en utvidgning av unionens mandat på andra områden än vad som är tidigare politiskt överenskommet.

Anf. 193 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Jag tycker nog att den ståndpunkten täcks in av det vi har. Vi säger att vi är emot det här, och det håller vi på. Sedan ska nämnden känna till att det finns en sådan här rörelse. Men jag finner ingen anledning att vi ska ändra på skrivningarna i ståndpunkten.

Anf. 194 TINA ACKETOFT (L):

Bara ett förtydligande: Visst är det som så att det är det talade ordet, det vill säga det som ministern säger här, som är den svenska ståndpunkten? Rätt eller fel?

Anf. 195 ORDFÖRANDEN:

Ja, det förs till protokollet, och det är också därför vi har stenografiska uppteckningar. Det ministern säger här är alltså regeringens ståndpunkt, och ministern har klargjort att han ser det här som en politisk process och att han håller med om Krister Hammarberghs analys att Sveriges ståndpunkt står klar, det vill säga att man inte anser att momsbedrägerier ska omfattas.

Anf. 196 TINA ACKETOFT (L):

Då ställer sig Liberalerna sig fullt bakom den framförda ståndpunkten.

Anf. 197 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Eftersom det är tydliggjort, så är vi överens.

Anf. 198 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning inför riktlinjedebatten.

Anf. 199 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):
Nej.

Anf. 200 ORDFÖRANDEN:
Och under dagordningspunkt 15?

Anf. 201 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Det enda som är sagt här är ju att kommissionen har begärt att få informera om arbetet mot hatbrott och vikten av genomförande av rasismrambeslutet. Genomförandet av det här beslutet har då granskats av kommissionen 2014, så det är en ren informationspunkt.

Anf. 202 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Frågan i justitietskottet ställdes till Anders Ygeman i vilken mån han såg – vi var överens och ingen sa något annat än att vi tycker att hatbrott är dåligt och vill bekämpa det – att kommissionen anser sig tillföra ett mervärde när det gäller de här frågorna.

Jag vet inte om Morgan Johansson delar Anders Ygemans uppfattning att det var svårt att se något mervärde.

Anf. 203 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Det finns ju ett rasismrambeslut i botten. Det är mot bakgrund av det som EU-kommissionen återrapporterar till oss.

Med tanke på vad som händer i Europa just nu kan jag nog tycka att det finns all anledning för alla instanser, både nationella och europeiska, att se till att det finns tryck i den här frågan när det gäller att bekämpa den här typen av brottslighet.

Anf. 204 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen. Är det någonting under punkt 3 om den gemensamma kommittén som ministern vill säga någonting om?

Anf. 205 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Nej.

Anf. 206 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi justitie- och migrationsminister Morgan Johansson för dagens övning och önskar lycka till på rådsmötet.

§ 4 Jordbruk och fiske

Statssekreterare Elisabeth Backteman

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 18 juli 2016

Återrapport från informellt ministermöte den 13 september 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 10 oktober 2016

Anf. 207 ORDFÖRANDEN:

Vi beklagar att tidsplaneringen inte riktigt hölls i dag. Men nu är vi glada att hälsa Elisabeth Backteman, statssekreterare hos Sven-Erik Bucht som befinner sig på resa i Kazakstan, välkommen att ha samråd inför kommande jordbruk och fiskeråd samt återrapport.

Vi börjar som vanligt med återrapporterna, om det finns något att tillägga.

Anf. 208 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

Jag har inget att tillägga, men jag svarar gärna på frågor om det finns några sådana.

Anf. 209 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det inte finns något att säga om de senaste jordbruks- och fiskeråden. Då lägger vi rapporterna till handlingarna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4 om politisk överenskommelse när det gäller fiskebestånden i Östersjön.

Det finns nu ett non-paper utdelat på bordet här som det tidigare har informerats om i miljö- och jordbruksutskottet.

Anf. 210 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

När det gäller förslaget till förordning om fastställande av fiskemöjligheter i Östersjön för 2017 hade regeringen överläggningar med miljö- och jordbruksutskottet den 29 september. Utskottet gav vid överläggningen fullt stöd till regeringens målsättning.

Inledningsvis vill jag understryka att det ser positivt ut för flertalet bestånd i Östersjön, även om vi har en bit kvar innan vi har nått målet om långsiktigt hållbart nyttjande av alla bestånd i Östersjön.

Genom att Sverige har varit en konstruktiv förhandlingspart under de senaste åren har vi varit med och påverkat så att det nu sker en positiv utveckling för så många bestånd. Jag tänker då på de flesta sillbestånd, skarpsill, rödspätta och lax. För lax har vi lyckats att vända den negativa trend som fanns och lyckats att stabilisera situationen. Jag tror att det hade sett mycket sämre ut om Sverige hade ställt sig utanför förhandlingarna. Man hade då inte kunnat påverka förhandlingsresultatet i rätt riktning.

Jag är mot den bakgrunden angelägen om att regeringen i de kommande förhandlingarna ska ha utrymme att kunna fortsätta att göra skillnad och att fortsätta att förbättra bestånden i Östersjön tills vi ligger i

linje med regeringens grundinställning om att fiskeriförvaltningen ska bidra till ett långsiktigt hållbart nyttjande av resurser.

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den reformerade gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning, att reformens mål om landningsskyldighet möjliggörs, att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten och att den nya fleråriga Östersjöplanen för bestånden av torsk, sill, strömming och skarpsill tillämpas.

Regeringen anser att Sverige vid förhandlingarna ska verka för att en uppgörelse är i enlighet med de målsättningar som jag nu har redovisat.

I fråga om torsk i det östra torskförvaltningsområdet där Ices på grund av oklara biologiska förhållanden inte har presenterat några biologiska referensnivåer anser regeringen att Sverige ska verka för att försiktighetsansatser tillämpas vid fastställandet av fiskemöjligheterna och således att kvoterna för detta bestånd minskas väsentligt.

I fråga om det västra torskbeståndet anser regeringen att Sverige ska verka för en väsentlig minskning av fiskemöjligheterna i linje med fiskeripolitikens MSY-mål och Östersjöplanen. Den vetenskapliga rådgivningen utgör naturligtvis grunden för besluten.

När det gäller både den östra och den västra torsken är trycket från övriga medlemsstater stort. Flera vill se mindre minskningar. Det är därför viktigt att Sverige, liksom förra året, kan spela en aktiv roll i förhandlingarna ända till slutet.

Förra året lyckades Sverige bidra till en minskning av fiskemöjligheterna för båda torskbestånden med 20 procent trots att andra medlemsstater förespråkade mindre minskningar eller ingen minskning alls. Hade Sverige inte varit spelbart hade resultatet sannolikt blivit sämre för torsken.

För lax i egentliga Östersjön föreslår kommissionen en ökning av kvoten med 10 procent jämfört med innevarande år. Regeringen anser dock att Sverige bland annat i syfte att skydda de svagaste laxbestånden och ge dem en möjlighet till återhämtning ska verka för att fiskemöjligheterna fastställs på en lägre nivå än den som förslagits av kommissionen.

När det gäller fastställande av fiskemöjligheterna för sill och skarpsill anser regeringen att Sverige, i syfte att underlätta den landningsskyldighet som gäller i Östersjön sedan 2015, bör verka för en kvotsammansättning för sill och skarpsill som så långt som möjligt motsvarar fångst-sammansättningar av dessa arter – detta eftersom sill och skarpsill fångas tillsammans.

När det gäller rödspätta anser regeringen att TAC för 2017 bör grunda sig på den vetenskapliga rådgivningen och möjliggöra den landningsskyldighet som för 2017 även omfattar rödspätta i Östersjön.

Som ni vet innehöll kommissionens förslag inga förslag om fiskemöjligheter för vare sig östra eller västra torskförvaltningsområdet. Kommissionen har ännu inte formellt ändrat sitt förslag, men jag vill passa på att informera nämnden om att kommissionen indikerar att man anser att fiskemöjligheterna i både det västra och det östra torskförvaltningsområdet bör sänkas väsentligt, i det västraområdet med 88 procent och i

det östra området med 39 procent.

Kommissionen har även indikerat att man är öppen för att införa åtgärder för fritidsfisket av västlig torsk, bland annat med hänsyn till att fritidsfisket har haft en stor påverkan på fiskeridödligheten för detta bestånd. Kommissionen har hänvisat till sådana åtgärder för fritidsfisket kan vidtas av solidaritetsskäl utifrån tanken att alla aktörer som nyttjar beståndet bör dela på ansvaret för att skydda och återställa fisket till hållbara nivåer.

Denna ytterligare information förändrar inte den huvudsakliga handlingslinje som jag precis har beskrivit. Jag vill också understryka att regeringens ståndpunkt kvarstår om att reglering av fritidsfiske i första hand är varje medlemsstats ansvar och att EU-lagstiftning på detta område endast bör övervägas i specifika fall och om det kan tillföra mervärde.

Jag vill förtydliga att regeringen, givet den västra torskens allvarliga beståndssituation och fritidsfiskets bidrag till fiskeridödligheten, anser att det för närvarande skulle finnas ett mervärde i att reglera fritidsfiske efter torsk i västra Östersjön inom ramen för denna ettåriga förordning. Regeringen är alltså angelägen om att en relativ stabilitet bibehålls.

Jag vill också att ni ska vara medvetna om att de flesta medlemsstater har framfört starka invändningar mot så stora sänkningar som kommissionen har indikerat för de båda torskbestånden. Jag vill därför avsluta med att upprepa det som jag sa inledningsvis, nämligen att jag är angelägen om att regeringen i de kommande förhandlingarna ska kunna fortsätta att göra skillnad och fortsätta att förbättra bestånden i Östersjön.

Anf. 211 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Tack för redovisningen!

Jag har tre punkter, och den första handlar om ett understrykande av det som statssekreteraren sa både inledningsvis och som avslutning, nämligen att om man ska vara en part i Bryssel måste man vara spelbar. Oavsett vilken kulör regeringen har tycker jag att den ska vara det. Annars kan vi ju stanna hemma. Men ibland var det lite annorlunda tongångar från den sida som var i opposition den gång som vi hade en annan regering i vårt land.

Punkt två handlar om den förvaltningsplan som är antagen för Östersjön. Med reservation för att mitt minne sviker mig – jag måste göra den reservationen – sa den förvaltningsplanen att förändringar skulle vara inom ett visst spann, både uppåt och nedåt. Jag undrar om de förändringar som nu föreslås på till exempel torskområdet är inom det spann som förvaltningsplanen fastslog.

Den tredje punkten gäller fritidsfisket, där jag gärna ser att regeringen starkt påtalar i Bryssel att detta ska lämnas till nationellt avgörande. Det är ett medskick. Vi vill inte ha någon vare sig fiskeskatt eller fritidsfiskeskortsavgift i vårt land. Det kommer att leda till en oändlig byråkrati om det införs och vi som är intresserade av fritidsfiske ska börja rapportera och så vidare. Jag vill alltså gärna att regeringen tar upp detta och med eftertryck säger att detta är och ska förbli nationellt.

Det är bra att vi nu har fått förslaget till kvoter för torsk i Östersjön. Det har vi inte fått tidigare, och det är lite svårt att förhålla sig till regeringens position när det inte finns någon position i fråga om en av de viktigaste arterna att diskutera i det här fallet.

Överlag tycker jag att den svenska hållningen är bra. Jag tycker att det är bra att regeringen följer kommissionen och att kommissionen följer vetenskapen.

Det som är djupt otillfredsställande är att vi har ett alldeles för dåligt vetenskapligt underlag, särskilt vad gäller torskbeståndet. Jag kan hålla med Eskil Erlandsson i det han säger – det skulle vara önskvärt att man låg inom ett spann år för år så att det inte blir de här kraftiga rycken för fiskarna. Å andra sidan är frågan vad man ska göra ifall torskbeståndet nästan har kollapsat, vilket det nu har. Då måste man dra ned med 90 procent. Jag ser ingen annan lösning.

Det jag skulle vilja fråga statssekreteraren om är den aktiva rollen och det öppna mandat som man efterfrågar för att kunna spela den aktiva rollen. Vi som ska ge det här mandatet vill veta vad det är för mandat vi ger. Vi vill ju inte helt och hållet köpa grisen i säcken.

Min fråga är hur mycket ni är beredda att kompromissa. Som jag har förstått förhandlingsläget är det danskarna som är värst. Kan man bara trycka till dem ska man nog kunna få igenom de här förslagen, tror jag.

Anf. 213 JESPER SKALBERG KARLSSON (M):

Fru ordförande! Tack, statssekreteraren, för föredragningen! Vi är glada att ni är här – det är en ganska späckad dag eftersom Nationella skogsprogrammet har hearing.

När det gäller fiskefrågorna är det svårt att ha en långtgående politisk åsikt om varje del eftersom så mycket baseras på vetenskap och Ices. Dem litar vi på; de gör bra mätningar och har data från många länder runt Östersjön. Därför är mina frågor kanske mer av faktakaraktär än av politisk karaktär.

Den första frågan gäller utskicket som vi nu får i pappersform. Det är daterat den 15 september. Jag skulle vilja fråga varför det har tagit så lång tid att få det på bordet.

Den andra frågan gäller fritidsfisket, som även Eskil Erlandsson och Jens Holm har nämnt. Vi har tidigare haft skrivningar i svenska ståndpunkter som har förändrats i miljö- och jordbruksutskottet, där det har varit bred enighet i hela Alliansen, Vänsterpartiet och även Sverigedemokraterna om att fritidsfisket ska regleras på nationell nivå. Samtidigt har vi detta med västra Östersjön. Enligt Havsfiskelaboratoriet i Lysekil plockar tyskarna upp tiotusentals ton i västra Östersjön. Det är ju helt bisarrt stora mängder. Därför tycker jag att det finns skäl att fråga om det som pågår där nere verkligen är fritidsfiske. Och är den här lösningen, där man går in från EU-håll, verkligen den lösning som är mest verkningsfull? Finns det inga andra lösningar som är görliga?

Jag skulle också vilja fråga om skarpsillen – ”sprat” är väl skarpsill? I överenskommelsen har Sverige föreslagit en ökning av kvoten med mer än 40 procent. Det är ju en position som är långt över Polens. De baltiska staterna och Finland säger nej till det. Ni nämnde i ståndpunkterna att det handlar om landningsskyldigheter. Men då är frågan vad det är alla de

andra länderna inte tar hänsyn till, alltså hur deras ståndpunkt kan vara så oerhört låg snarare än hur vår ståndpunkt kan vara så oerhört hög.

Det var mina inledande frågor.

Anf. 214 LARS-AXEL NORDELL (KD):

Vi har inga avvikande ståndpunkter. Däremot vill jag understryka det som Jesper tar upp. Talar vi om samma saker när vi talar om fritidsfiske i olika länder? Jag tror inte det eftersom det ser så olika ut i olika länder. Jesper nämnde Tyskland, och vi har fått rapporter i miljö- och jordbruksutskottet.

Hur ska detta kunna hanteras? Jag håller med om och vi är överens om att det är en nationell angelägenhet; det ska självklart lösas på den nivån i första hand. Det vill jag understryka. Samtidigt måste vi när vi talar om det veta att vi talar om samma sak. När man i Tyskland talar om fritidsfiske, är det samma sak som vi talar om i Sverige? Det ser olika ut. Jag tror att det vore bra om man kunde närma sig det här på ett bra sätt så att det går att jämföra. I dag är det inte jämförbara storheter.

Anf. 215 PAVEL GAMOV (SD):

Fru ordförande! Tack, statssekreteraren, för föredragningen!

Vi i Sverigedemokraterna delar regeringens ståndpunkt att det är angeläget att nå målen om bestandsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning. I och med det delar vi regeringens ståndpunkt att det behövs lägre TAC på lax ur de svagaste bestånden.

Med det sagt vill vi se detta även på samtliga andra områden. Östersjön måste förvaltas åt kommande generationer, och en återgång till minst 1950-talets bestånd är önskvärd. Sverigedemokraterna vill därför se en minskning av samtliga områden och bestånd med 10 procent. Därmed anmäler vi avvikande mening.

Anf. 216 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

Första frågan var från Eskil Erlandsson och handlade om förvaltningsplanen för Östersjön och spannet där. När det gäller torsken ligger förändringarna inom spannet.

Det kom också en fråga om fritidsfisket från Eskil Erlandsson. Jag vill bara understryka att det som diskuteras nu i form av åtgärder inte handlar om fiskekort eller avgifter, utan det är andra typer av åtgärder som är uppe för diskussion.

Jens Holm ställde frågan om det vetenskapliga underlaget för torsken. Vad har vi för red line? Är det att köpa grisen i säcken? Jag vill bara påminna om att vi har Östersjöplanen, som är en flerårig förvaltningsplan. Det är den juridiska red line som finns för Sverige. Några försämringar i relation till den kan vi absolut inte tänka oss.

Jesper Skalberg Karlsson ställde en fråga om fritidsfisket, om det finns andra lösningar vad gäller det ganska omfattande fritidsfiske som tyskarna ägnar sig åt. Jag ber kanslirådet Marianne Goffeng Raakil att lägga ut texten om det.

Anf. 217 Kanslirådet MARIANNE GOFFENG RAAKIL:

I vissa länder är det pågående fritidsfisket ganska omfattande. Bara i Tyskland är det drygt två och ett halvt tusen ton, vilket är lika mycket som landets yrkesfiske. Det förekommer även i andra länder.

Det finns ingenting som tyder på att Tyskland är på väg att reglera detta starkare, i alla fall inte nästa år. Då måste man utgå från att det kommer att fortgå på de nivåerna. Det är därför man gör bedömningen att givet det västra torskbeståndets beståndssituation finns det i det här läget ett mervärde i att reglera det på ett proportionerligt sätt i syfte att bidra till de mål som finns i CFP. Men som statssekreteraren sa återstår den generella standpunkten att fritidsfisket i första hand regleras nationellt.

Anf. 218 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

Jesper Skalberg Karlsson ställde också en fråga om skarpsill, sprat – om ökningen med över 40 procent är i linje. Jag vill kommentera att det är i linje med Ices vetenskapliga rådgivning och även med Östersjöplanen och landningsskyldigheten.

Anf. 219 ORDFÖRANDEN:

Frågan gällde varför de andra länderna inte har något behov av att öka kvoten. Är det redan inräknat? Har de redan landat det? Finns det någon kunskap om det? Jag tror att det var det Jesper menade.

Anf. 220 Kanslirådet MARIANNE GOFFENG RAAKIL:

Sedan ett antal år tillbaka finns det ett ryskt importstopp som gäller bland annat fisk och fiskprodukter, så det är nog snarare marknadsskäl som gör att andra länder förespråkar en lägre kvot. De har förlorat en del av sin marknad och vill inte få ut för mycket skarpsill på marknaden, för då sjunker priset. Det är alltså framför allt av marknadsskäl som man förespråkar en lägre höjning eller ingen höjning alls av kvoten för skarpsill från de andra ländernas sida.

Anf. 221 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

Jag uppfattar att Lars-Axel Nordells fråga är besvarad i och med det som redan är sagt. Jag tror att alla frågor därmed är besvarade.

Anf. 222 ORDFÖRANDEN:

Frågan om varför det dokument som nu kom inte har delats ut till nämnden tidigare får vi skicka tillbaka till Regeringskansliet. Dokument av den typen bedömer vi är relevanta för vår diskussion här i nämnden. Vi vill gärna ha dem så fort som möjligt och inte två minuter innan mötet börjar genom andra källor. Det fanns uppenbarligen tillgängligt tidigare.

Anf. 223 JENS HOLM (V):

Mycket bra poäng, ordförande!

Jag ska bara säga något om mandatet som vi nu ger. Det är upp till ministern och ministrarnas sekreterare att bedöma om ni tycker att ni behöver frånga mandatet. I så fall förväntar jag mig att ni återkommer till nämnden – skriftligen eller hur det nu går till.

Anf. 224 ORDFÖRANDEN:

Där gäller samma ordning som vid alla andra råd: Om regeringen bedömer att man är på väg att gå utanför mandat eller godkänna någonting – det här är ju ett beslut, en politisk överenskommelse – behöver man återkomma till nämnden. Det tar vi på samma sätt i det här rådet som i andra råd.

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i den här frågan med en avvikande mening från SD enligt redogörelse.

Då går vi vidare till dagordningspunkt 5, EU:s och Norges årliga samråd för 2017. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 225 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

Denna dagordningspunkt handlar om förberedelserna av de årliga förhandlingarna mellan EU och Norge om nästa års fiskemöjligheter för gemensamma bestånd i Nordsjön och Skagerrak. Det gäller bestånden torsk, kolja, sej, rödspätta, vitling, sill, skarpsill, makrill och nordhavsräka. Liksom tidigare år har kommissionen ställt två frågor till rådet för att få vägledning i förhandlingarna.

Den första frågan rör hanteringen av de gemensamt förvaltrade bestånden i Nordsjön och Skagerrak. Här anser regeringen att EU för EU:s interna fiskemöjligheter ska sträva efter överenskommelser med Norge i linje med den reformerade gemensamma fiskeripolitikens mål och principer.

Vad gäller fiskemöjligheter anser regeringen alltså att det är angeläget att nå målen om bestandsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning, att reformens mål om landningsskyldighet möjliggörs och att den vetenskapliga rådgivningen utgör grunden för besluten. För att uppnå detta anser regeringen att förvaltningsstrategier är viktiga instrument och att kommissionen bör sträva efter att se över de förvaltningsstrategier som är inaktuella samt upprätta nya för de bestånd som saknar strategier.

Inför nästa år kommer nästa steg i EU:s infasning av landningsskyldighet för bottenlevande arter att diskuteras med Norge. Här anser regeringen att det är viktigt att EU tillsammans med Norge fastställer fiskemöjligheter som återspeglar att det som tidigare har kastats ut nu måste föras iland. Fördelningen av kvotanpassningarna ska beräknas enligt vetenskaplig rådgivning för respektive havsområde.

Regeringen anser också att det är angeläget att EU och Norge kan enas om en fördelning av rödspätta mellan Nordsjön och Skagerrak som återspeglar att rödspätta numera anses vara ett och samma bestånd i dessa områden. Regeringen kommer även att vara drivande i att EU och Norge enas om en gemensam förvaltningsplan för nordhavsräka.

En annan viktig fråga är det norska önskemålet om ökad kontroll och rapportering av det gränsöverskridande fisket i Skagerrak. Här kommer regeringen att verka för att eventuella nya kontrollsystem anpassas till Skagerraks speciella förutsättningar så att det traditionella gränsöverskridande fisket inte förhindras.

Fråga två rör bestånd som kan användas för ömsesidigt kvotutbyte med Norge. Denna fråga rör det erbjudande om arktisk torsk som Norge enligt EES-avtalet är skyldigt att ge EU i utbyte mot tillträde till EU:s marknad. När det gäller detta byte anser regeringen att det finns en oba-

lans eftersom Norge främst vill ha pelagiska arter i utbyte mot arktisk torsk. Konsekvensen blir att det inte främst är de medlemsländer som får arktisk torsk som betalar för den.

2016/17:5
7 oktober

I denna fråga anser regeringen att EU inte bör acceptera mer arktisk torsk än man kan kompensera för utan att det blir orimliga bördor för dem som inte får del av den värdefulla torsken. Regeringen kommer också att påpeka att utbytet enligt EES-avtalet främst ska ske med arter utanför Nordsjön.

Anf. 226 ORDFÖRANDEN:

Vi kan sammanfattningsvis konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, som handlar om årsmötet om en av tonfiskkonventionerna.

Anf. 227 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

Denna punkt avser en diskussion inför årsmötet i Internationella kommissionen för bevarande av tonfisk i Atlanten, det vill säga Iccat, i november. Det är inte en beslutspunkt på mötet i rådet. Rådet förväntas den 10 oktober ge riktlinjer för en EU-position till årsmötet. Årsmötet kommer bland annat att behandla nästa års kvoter och arbetet med att revidera Iccatkonventionen.

Regeringens grundinställning är att det är angeläget att EU verkar för att fiskbestånd förvaltas i enlighet med målen och principerna i den gemensamma fiskeripolitiken, att försiktighetsansatsen tillämpas i fiskeriförvaltningen och att den bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivningen utgör grunden för våra beslut.

Anf. 228 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning inför den diskussion som kommer att föras i rådet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, som behandlar jordbruksfrågor.

Anf. 229 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

I samband med översynen av EU:s fleråriga budgetram har kommissionen presenterat några förändringar av den gemensamma jordbrukspolitiken. Vid jordbruksrådet ska kommissionen presentera förslagen, och medlemsländerna ges möjlighet att komma med synpunkter.

Kommissionen för fram förenkling som den röda tråden för förslagen, och förslagen innehåller främst detaljändringar men även ett par större förändringar. Regeringen ifrågasätter därför att kommissionen inte har presenterat någon konsekvensanalys för förslagen. Regeringen välkomnar förslag som främjar transparenta och förutsägbara regelverk, en minskad administrativ börda och verklig förenkling för företagen samt en ökad marknadsorientering av politiken.

Kommissionen har meddelat att förslagen ska träda i kraft 2018, vilket gör att det är kort om tid för genomförande i medlemsländerna. Den nu pågående förhandlingen bör därför fokusera på tekniska ändringar

som går att genomföra på kort tid. På längre sikt ser vi behov av större förändringar av den gemensamma jordbrukspolitiken.

Anf. 230 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Finns det något att säga under övriga frågor?

Anf. 231 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

Nej, inte mer än att jag svarar på frågor om det finns några.

Anf. 232 JENS HOLM (V):

Jag har en övrig fråga. I somras såg vi återigen förfärliga bilder av djurtransporter där djur plågades väldigt mycket. Jag vet att Sven-Erik Bucht sa att han skulle ta upp frågan på nästa ministerrådsmöte. Det kommande mötet är väl nästa möte, och jag ser inte att Sverige avser att ta upp frågan. Jag har dock hört att man tänker ta upp det i november.

Min fråga är alltså: Kommer man att ta upp frågan i november, och varför tar man i så fall upp det då och inte nu när man har chansen?

Anf. 233 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN:

Frågan kommer att tas upp i november. Skälet till att det inte till att den inte tas upp nu är att rätt kommissionär, Andriukaitis, inte är på plats vid oktobermötet.

Anf. 234 ORDFÖRANDEN:

Med detta tackar vi statssekreteraren för informationen.

§ 5 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor

Arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning och socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 16–17 juni 2016

Återrapport från informellt ministermöte den 14–15 juli 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning och socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 13 oktober 2016

Anf. 235 ORDFÖRANDEN:

Vi går in på den sista punkten på dagens föredragningslista. Jag är glad att vi har arbetsmarknadsminister Ylva Johansson här.

Vi börjar som vanligt med återrapporter; det finns två. Finns det något att säga om dessa?

Anf. 236 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Hej på er! Jag har många medarbetare med mig, för jag företräder även tre andra ministrar.

Återrapporterna finns skriftligt, och jag svarar gärna på frågor om det finns sådana.

Anf. 237 ORDFÖRANDEN:

Precis, jag skulle säga att Ylva kommer att föredra ett antal andra ministrars områden. Ni har ett gemensamt rådsmöte, och därför känner vi oss trygga med att vi får en bra genomgång.

Jag finner att det inte finns några frågor om återrapporterna. Vi går då till den första dagordningspunkten, vilket torde vara punkt 4.

Anf. 238 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Under den här dagordningspunkten ska rådet besluta om en allmän inriktning för förslaget till ändringar i direktivet om carcinogener och mutagena ämnen. Det handlar om att gränsvärden för exponering av ämnen revideras eller införs för 13 olika cancerframkallande kemiska ämnen. Bakgrunden är förstås att cancer är den främsta orsaken till arbetsrelaterade dödsfall inom EU.

Regeringen stöder framtagandet av nya gränsvärden eftersom det har stor betydelse för arbetstagarnas hälsa. Det är också av stor betydelse att EU-lagstiftningen uppdateras i enlighet med den vetenskapliga utvecklingen på området, inte minst för att upprätthålla såväl arbetstagarnas hälsa som en rättvis konkurrens.

En viktig ingång i förhandlingarna, som jag har varit här om tidigare, har varit att gränsvärdena för Krom VI ska justeras ned. Vi tycker att de har varit på för hög nivå och vill ha en lägre nivå. I förhandlingarna nådde vi tyvärr inte ända fram när det gäller ambitionen om ett ännu

lägre gränsvärde för Krom VI, men eftersom förslaget i det stora hela utgör ett steg mot att förbättra skyddet för Europas arbetstagare föreslår jag att Sverige ställer sig bakom ett antagande av den allmänna inriktningen.

Samtidigt tycker jag att det är viktigt att vi vid mötet markerar att EU borde ha högre ambitioner när det gäller Krom VI, så under rådsmötet kan det bli aktuellt för Sverige att tillsammans med några andra länder underteckna en deklaration som tydliggör att vi önskar högre ambitioner i det kommande arbetet när det gäller Krom VI.

Anf. 239 ORDFÖRANDEN:

Detta har varit uppe för överläggning i arbetsmarknadsutskottet, och vi har även fått information i EU-nämnden tidigare.

Anf. 240 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Vi har i grunden inga invändningar mot detta, utan vi är för det regeringen säger. Men är det regeringens bedömning att detta inte har några negativa konsekvenser när det gäller jobbtillväxt och företagande i Sverige?

Anf. 241 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Ja, det är regeringens bedömning. När jag var i utskottet fanns det ett frågetecken som gällde kvartsdamm inom gruvindustrin, men det har vi fått klarlagt. Vi har alltså ingen oro för den punkten.

Anf. 242 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt inför detta beslut.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5.

Anf. 243 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Det gäller en ILO-konvention om arbete ombord på fiskefartyg. Det är Anna Johansson som ansvarar för frågan, men jag föredrar den i nämnden i dag. Det gäller en politisk överenskommelse om ett förslag till direktiv om att genomföra ett partsavtal som reglerar arbete ombord på fiskefartyg.

Direktivet och partsavtalet utgår från den internationella arbetsorganisationen ILO:s konvention om arbete ombord på fiskefartyg. Direktivet och partsavtalet syftar till att säkerställa att fiskare har anständiga arbetsförhållanden. Det anger minimikrav när det gäller arbete ombord, tjänstgöringsförhållanden, bostäder, livsmedel, sjukvård samt hälsoskydd och social trygghet. För att partsavtalet ska träda i kraft krävs att det föreslagna direktivet har antagits och att ILO-konventionen ratificerats.

Regeringen är positiv till de ansträngningar som görs för att förbättra minimiskyddet när det gäller arbets- och levnadsvillkor ombord på fiskefartyg. Sverige har redan högt uppsatta krav i detta avseende, och regeringen välkomnar en minimilagstiftning på EU-nivå. Det skulle bidra till en mer likvärdig konkurrenssituation inom EU.

Trafikutskottet har informerats av statsrådet Anna Johansson, och ärendet var uppe på förra Epscomötet samt på EU-nämndssammanträdet inför det mötet. Regeringen vill att Sverige vid rådsmötet ska ställa sig bakom den politiska överenskommelsen.

2016/17:5

7 oktober

Anf. 244 JESSIKA ROSWALL (M):

Jag tackar för föredragningen. Jag har frågor kring vilka effekter detta eventuellt får för våra svenska fiskare. Eftersom vi, som ministern sa, redan i dag har höga krav för våra svenska fiskare uppfattar jag det som att detta ur vårt perspektiv kommer att vara bättre ur konkurrenssynpunkt. Jag vill höra om det går att säga något mer om effekter och kostnader för våra svenska fiskare.

Anf. 245 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Regeringen bedömer att det gynnar svenska fiskebåtar eftersom vi får upp minimikraven för andra. Frågan om förändringen ska gälla enbart anställda fiskare eller även andra vill jag överlämna till tjänstemän som kan fråga bättre än jag.

Anf. 246 Departementssekreterare IDA BJÖRKLUND:

När det gäller frågan hur detta berör svenska fiskare höjer det, precis som Ylva sa, nivån i hela EU. Det bidrar till en mer likvärdig konkurrenssituation inom EU. När det gäller hur det slår lite mer direkt i svensk lagstiftning, förutom att våra förordningar kommer att behöva uppdateras, handlar det om säkerhetsbesättningen. I dag gäller det för fartyg som är 50 meter. Den gränsen kommer att sänkas till 24 meter, vilket innebär att fler fartyg kommer att behöva ha en säkerhetsbesättning. Det blir alltså en skillnad.

Det blir även en skillnad vad gäller vilotider. I dag gäller det bara dem som är anställda ombord på fiskefartyg, och i och med det här direktivet kommer det att gälla även dem som är egenföretagare – så länge de har anställda ombord på fartyget.

Anf. 247 JESSIKA ROSWALL (M):

Tack för svaret! Men jag kanske var lite otydlig. Jag undrar om man vet någonting eller om det går att säga någonting om huruvida det finns risk för ökade kostnader för fiskarna, det vill säga de företagare som ni pratar om.

Anf. 248 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Man kortar den här längden från 50 meter till 24 meter, och det bedöms att 40 fartyg omfattas av detta. En prövningsavgift om 5 000 kronor tas ut av Transportstyrelsen.

När det gäller fiskebåtar som har anställda kan jag säga att det rimligen innebär en mycket marginell kostnad att också den som äger båten omfattas, med tanke på den säkerhet som man ändå måste ha för de anställda.

Anf. 249 ORDFÖRANDEN:

Vi kan konstatera att det finns stöd för regeringens standpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Nya kompetensagendan för Europa.

Anf. 250 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA

JOHANSSON (S):

Under den här dagordningspunkten ska ministrarna diskutera kommissionens meddelande om en ny kompetensagenda för Europa.

Anf. 251 ORDFÖRANDEN:

Förlåt, ministern, kan vi ta både den allmänna riktlinjedebatten och a-punkten tillsammans? De hänger ihop, om jag förstått det rätt.

Anf. 252 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA

JOHANSSON (S):

Ja, det kan vi absolut göra. Vi kan kanske ta b-punkterna också. De hänger egentligen också ihop. Mitt förslag är att ta allt under punkt 6 tillsammans.

Anf. 253 ORDFÖRANDEN:

Det blir jättebra, tror jag.

Anf. 254 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA

JOHANSSON (S):

Det ska ske en diskussion om kommissionens meddelande om en ny kompetensagenda för Europa. Det är dels en riktlinjedebatt, dels två underpunkter. Den här frågan har Utbildningsdepartementet och Anna Ekström huvudansvaret för. Hon har varit i utbildningsutskottet, och även här i nämnden, om jag är rätt underrättad, och talat om den frågan substantiellt.

När det gäller den övergripande riktlinjedebatten vill jag säga att kompetensagendan presenterades av kommissionen i juni och hanteras med tillhörande förslag i utbildningskommittén, som är en expertkommitté under utbildningsrådet.

På rådsmötet avser jag att välkomna kompetensagendan och framhålla att den ligger väl i linje med svensk utbildningspolitik. Särskilt kommer jag att betona betydelsen av att satsa på utbildning och öka möjligheterna till återkommande utbildningstillfällen under hela arbetslivet. Jag kommer också att betona att utbildning är en nationell kompetens och inte en EU-kompetens. Jag kommer att framhålla att Sverige ligger långt framme när det gäller möjligheterna till utbildning och fortbildning för vuxna. Det syns bland annat i statistik från EU, där svenska vuxnas deltagande i fortbildning är högst bland alla medlemsstater. Möjligheterna till fortbildning kommer även att stärkas genom det aktuella förslaget om rätt till komvux, som riksdagen nu ska ta ställning till. Jag tänkte också peka på arbetsmarknadens parter betydelse för möjligheterna att lösa de utmaningar på utbildningsområdet som vi nu så tydligt ser.

Punkt 6 a gäller godkännande av sysselsättningskommitténs yttrande om kompetensagendan. Yttrandet innehåller dels en beskrivning av sysselsättningskommitténs arbete när det gäller färdigheter, dels ett övergripande uttalande om innehållet i kompetensagendan. Jag föreslår att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom yttrandet från sysselsättningskommittén.

Punkt 6 b handlar om att kommissionen ska presentera ett förslag till revidering av Europass, som man kan säga har koppling till kompetensagendan. Det är ett ramverk som kan användas av medborgarna för att visa upp och förmedla sina kvalifikationer och meriter inom EU. Europass har funnits sedan 2004. I den nya kompetensagendan skriver kommissionen att en översyn behövs för att kunna utveckla en webbtjänst som en del av Europass. Jag föreslår att Sverige på rådsmötet noterar informationen från kommissionen.

Anf. 255 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Gällande såväl riktlinjedebatten som punkt a och punkt b kan vi säga att vi generellt sett tycker att det är bra med samarbete men poängterar den nationella kompetensen.

Vad gäller riktlinjedebatten specifikt så ju ministern i sitt anförande att hon kommer att poängtera den nationella kompetensen. Det var väl inte fullt så tydligt i den ståndpunkt från regeringen som vi kunde ta del av innan. Som ministern också sa var det överläggning i utbildningsutskottet, där man lyfte fram det här. Alliansen ställer sig bakom det tillsammans med de socialdemokratiska ledamöterna och Sverigedemokraternas ledamöter. Då är det väl bra om det kommer med i ståndpunkten. I annat fall behöver vi tillföra en avvikande mening där vi är tydligare. Men det verkar finnas en samsyn, så vi skulle kunna få med det i ståndpunkten.

Anf. 256 ORDFÖRANDEN:

Vi har tidigare under nämndsammanträdet konstaterat att det är det som muntligen förts fram från ministrarna att de kommer att framföra på mötet som är ståndpunkten. Det kommer att finnas nedtecknat i protokollet.

Anf. 257 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag tackar ministern för föredragningen och tillägget om nationell kompetens, som inte finns i det skriftliga underlaget. I kanslikommentarerna noteras det att utbildningsutskottet har haft detta uppe och att det inte framfördes någon avvikande mening när man sa att man skulle lägga till detta med den nationella kompetensen på utbildningsområdet.

Jag har en fråga angående sysselsättningskommitténs yttrande. Precis före förslaget till svensk ståndpunkt står det att initiativen i kompetensagendan kommer att kräva lämplig finansiering för att lyckas. Finns det några tankegångar kring det? Det är väl inom ram man har tänkt sig detta, antar jag. Har ministern någon kommentar till det?

När det gäller punkt b är det integritetsfrågorna jag är lite fundersam över. Har man några svar på hur de kommer att hanteras i detta sammanhang? Finns det några frågetecken kring integritet?

Anf. 258 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Precis som ordföranden sa kommer jag självklart att betona den nationella kompetensen. Det är viktigt. Vi står fast vid det som vi var överens om i utbildningsutskottet.

Det här med finansieringen kanske min medarbetare Karin Alm Chearnley kan bättre än jag. Jag tror att förslagen inte är så konkreta att det riktigt går att ta ställning till någonting sådant, utan de är lite tentativa än så länge. Men jag ska låta Karin kommentera det.

Även frågan om integritet och Europass kanske Karin kan bättre. Detta är kopplat till de europeiska kvalifikationerna, som man kan lägga upp i europasset. Såvitt jag förstår är det någonting man gör själv, på eget initiativ, och inte någonting som någon annan kan göra åt en.

Anf. 259 Kanslirådet KARIN ALM CHEARNLEY:

Den första frågan gällde finansieringen. Precis som statsrådet sa finns det i det förslag som ligger i dag ingenting som tyder på kostnader. Om kostnaderna kommer så kommer de att hanteras framöver. Sverige har tidigare poängterat att vi förutsätter att det här inte får budgetära konsekvenser i Sverige. Man kommer troligen att diskutera också socialfonden och så vidare, de instrument som finns inom EU. Men i dagsläget finns det som sagt ingenting som tyder på ökade kostnader.

Den andra frågan gällde integritet. Europass är ett dokument som man redan i dagsläget kan ta med för att visa vilken utbildning man har, så att det kan begripas i andra länder. Det har inga nya integritetspåverkande konsekvenser som vi kan se.

Anf. 260 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för både regeringens ståndpunkt och regeringens här redovisade inriktning; det är fråga om diskussioner, information och godkännande av ett beslut.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Den europeiska planeringsterminen 2017.

Anf. 261 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Fru ordförande! Det gäller alltså den europeiska planeringsterminen. Jag får be nämndens ledamöter om ursäkt för språket, men vi ska godkänna verktyget för bedömning av sysselsättningssituationen och riktmärken. Så lyder översättningen till svenska. Vi ska få en översiktsskild av de viktigaste utmaningarna och resultaten inom sysselsättningsområdet för EU och för varje medlemsstat. Rådet ska även godkänna sysselsättningskommitténs rapport med huvudbudskap på området.

Det här är inte någonting nytt. Det är en årlig produkt som uppdaterats med den senaste statistiken. Precis som tidigare år faller Sverige väl ut. Sverige ligger i topp på flera områden jämfört med EU-28. Sverige är bäst av alla länder när det gäller sysselsättningsgrad för kvinnor, sysselsättningsgrad för män, sysselsättningsgrad för äldre och sysselsättningsgrad för personer med medelhög utbildning. Vi har också den lägsta andelen långtidsarbetslösa. Detta är inga konstigheter. Jag föreslår att

Sverige på rådsmötet ställer sig bakom godkännande av rapporten, dess huvudbudskap och ramverket.

2016/17:5
7 oktober

Dagordningspunkt 7 b tar jag i stället för socialförsäkringsminister Annika Strandhäll, som egentligen ansvarar för den här punkten. Den gäller verktyget för bedömning av situationen för det sociala skyddet samt en rapport med huvudbudskap från kommittén för socialt skydd. Informationen och rapporterna gavs till socialutskottet den 15 september och till socialförsäkringsutskottet den 27 september.

Kommittén för social trygghet rapporterar årligen till Epscorådet om den sociala situationen i medlemsstaterna och om reformer på det social-politiska området. Rapporteringen kompletterar den information som presenteras i de nationella reformprogrammen. Huvudbudskapen i rapporten fungerar som kommitténs inspel till kommissionen inför den årliga tillväxtrapport som kommissionen presenterar varje höst. Regeringen välkomnar att Epsco sänder ett budskap till kommissionen om vikten av reformer som strävar efter en bättre social situation i unionen. Budskapen är formulerade på en övergripande nivå som ger utrymme för varje medlemsstat att utforma sina egna reformer. Regeringen anser därför att Sverige kan ställa sig bakom huvudbudskapet i rapporten.

Anf. 262 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag är lite osäker. Vi – jag tror att det var hela Alliansen – hade en avvikande mening i EU-nämnden den 10 juni med input i sysselsättningsfrågorna: Det behövs fler enkla jobb, och trösklarna in på arbetsmarknaden behöver sänkas. Jag vet inte om vi ska göra ett nytt ställningstagande med samma input eller hur vi ska göra. Jag ser inte att det som vi hade som avvikande mening den 10 juni skulle finnas med i kanslikommentarerna.

Anf. 263 PAVEL GAMOV (SD):

Fru ordförande! Jag tackar statsrådet för föredragningen. Vad gäller punkt a är det intressant att notera följande mening i den skriftliga föredragningen: "Riktmärkena syftar till att jämföra medlemsstaterna och därmed tillföra ett s.k. grupptryck." Vi från Sverigedemokraterna är kritiska till hela det här instrumentet med planeringsterminen. Vi ser inte heller hur ett grupptryck, som man nu talar om öppet, skulle kunna utgöra en vital del av ett gemensamt arbete. Av den anledningen vill vi anmäla avvikande mening.

Anf. 264 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Även här vill vi betona den nationella kompetensen. Jag kan instämma i det som Désirée Pethrus sa. De diskussionerna har förts tidigare i nämnden. I brist på närvaro av Eskil Erlandsson kan jag också säga att Centern har meddelat att de sympatiserar med detta.

Det står givetvis att detta är upp till medlemsstaterna, men samtidigt, inte minst under punkt b, tycker vi att det borde tryckas mer på behovet av den nationella kompetensen. Jag vet inte om det är någonting som ministern är beredd att trycka ytterligare på. Annars kommer vi att återkomma med någon form av yttrande eller skrivning kring detta.

Anf. 265 ORDFÖRANDEN:

Jag noterar att det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna och en nyformulering från Moderaterna och Kristdemokraterna i enlighet med en tidigare framförd avvikande mening. Liberalerna har inte sagt något, men det verkar som att de är med på samma sak som de har sagt förut. Ministern ska också få ordet för att svara på frågor och ge kommentarer. Jag bara sammanfattar var vi står just nu.

Anf. 266 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Jag vill klargöra att det inte är så att rådet gör något ställningstagande. Det rådet gör är den ganska normala proceduren att det godkänner rapporter som kommittéerna lämnat. Kommittéerna ansvarar ju själva för innehållet i sina rapporter. Detta är inte något nytt tillfälle för rådet att ta ställning i sakfrågan – bara så att vi förstår vad ärendet gäller. Det som godkänns är en rapport från sysselsättningskommittén och en rapport från kommittén för social trygghet. Rådet gör inte något nytt ställningstagande.

Anf. 267 ORDFÖRANDEN:

Tack för det tydliggörandet!

Anf. 268 TINA ACKETOFT (L):

Jag var lite frågande till om vi skulle kvarstå vid den avvikande mening vi anmält tidigare. Är det formellt rätt att göra det? I sak gör vi det naturligtvis, men jag uppfattade inte att det var läge för det. Vad är det som gäller rent tekniskt?

Anf. 269 ORDFÖRANDEN:

Vi hade uppfattat det som att detta så att säga tekniskt sett inte var en punkt för sakbehandling, och det var därför det saknades hänvisning i arbetspromemorian. Men vi kan naturligtvis inte förbjuda nämndledamöter att yttra sin redan hävdade uppfattning.

Anf. 270 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Men vad betyder då det som står här under regeringens ståndpunkt, att regeringen föreslår att Sverige vid rådsmötet ställer sig bakom huvudbudskapen? Där tänker jag att det här med vad man tycker om arbetsmarknadspolitiken och så vidare ingår, och där skulle så att säga våra inspel komma. Om det nu inte är helt omöjligt att anmäla en avvikande mening hänvisar jag till tidigare avvikande mening.

Anf. 271 ORDFÖRANDEN:

Helt omöjligt är det naturligtvis inte. Det skulle bli lite byråkratiskt.

Anf. 272 CHRISTIAN HOLM BARENfeld (M):

Vi fattar oss kort och instämmer i Désirées avvikande mening. I Eskils frånvaro tar vi med även hans synpunkter i denna fråga.

Anf. 273 ORDFÖRANDEN:

Det kan ni förvisso göra. Protokollet kan dock tyvärr inte göra det, eftersom vi inte brukar inrymma icke närvarande ledamöter. Men det kan vara bra för regeringen att veta hur man står här!

2016/17:5

7 oktober

Anf. 274 TINA ACKETOFT (L):

För att visa på den kamratliga alliansandan står vi naturligtvis också fast vid det som vi även tidigare stod fast vid. Vi ansluter oss alltså.

Anf. 275 ORDFÖRANDEN:

Vi kan väl konstatera att ni inte är helt emot att rådet ändå godkänner dessa rapporter. Det framgår dock av er tidigare ståndpunkt att det inte är just detta ni vänder er emot. Vi konstaterar att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt i den här frågan.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Social dialog.

Anf. 276 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA

JOHANSSON (S):

Ordförande! När den nuvarande kommissionen tillträdde deklarerade man att man ville verka för en nystart av den sociala dialogen.

Arbetsmarknadens parter på europeisk nivå enades tidigare i år om en deklaration om en nystart för den sociala dialogen. Vid Epscorådets möte i juni antogs rådsslutsatser om denna nystart.

I juni i år undertecknade även parterna på europeisk nivå, kommissionen och Epscorådets ordförande ett gemensamt uttalande som sammanfattar respektive aktörs åtaganden när det gäller nystarten för den sociala dialogen. På rådsmötet väntas ordföranden ge en lägesrapport mot bakgrund av det gemensamma uttalandet.

Rådets ordförande väntas också informera om förberedelserna inför det så kallade sociala trepartstoppmötet som planeras att äga rum den 16 oktober, då företrädare för arbetsmarknadens parter, ordförandeskapstrion samt kommissionen möts inför Europeiska rådets möte i oktober varje år.

Regeringen ser positivt på den sociala dialogen som ett sätt att komma fram till bra lösningar inom områden som är angelägna för parterna. Förslaget är att regeringen noterar informationen från kommissionen och Epscos ordförande.

Anf. 277 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

På punkt b vill jag – med risk för upprepning – göra ett medskick om att trycka på den nationella kompetensen även här. Och även detta gäller också från Centerpartiet.

Anf. 278 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under dagordningspunkten 8.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9, Uppföljning av särskilda sysselsättningsrelaterade frågor.

Anf. 279 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

På rådsrådet ska vi godkänna huvudbudskapen från sysselsättningskommitténs ram med indikatorer för övervakning av rekommendation av långtidsarbetslösa. Jag föreslår att Sverige på rådsrådet ställer sig bakom detta godkännande.

På denna punkt kommer vi också att få en presentation av en utvärdering av genomförandet av ungdomsgarantin och sysselsättningsinitiativet för unga. Vi kommer också att få information om arbetet i nätverket för de offentliga arbetsförmedlingarna och hur det nätverket arbetar med så kallad benchlearning.

Anf. 280 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Även här är det ju i princip samma frågeställningar och samma behov av fler enkla arbeten och att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden. Jag har en avvikande mening när det gäller ingången där.

Anf. 281 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Även på punkt 9 b, gällande rapporten om genomförande, vill jag peka på vikten av den nationella kompetensen. Går det att få lite mer information beträffande vad vi i nuläget vet om rapporten om ungdomsgarantin samt vad kommissionen avser att säga?

Anf. 282 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Jag ska se om det finns någon som vet mer än vad jag gör om rapporten. Beslutsunkten gäller alltså sysselsättningskommitténs ram med indikatorer för övervakning av rekommendationer av långtidsarbetslösa. Det är detta som rådet förväntas godkänna. Det andra är information.

Anf. 283 Kanslirådet ERIKA EKSTRÖM:

Rapporten är publicerad den 4 oktober, i tisdags. Kommissionen har skrivit ett meddelande där man har sammanfattat ungdomsgarantins implementering och även sysselsättningsinitiativet för unga.

Meddelandet säger att man har lyckats med implementeringen och att färre ungdomar är arbetslösa, men att mer måste göras för att nå ut också till dem som står längst ifrån arbetsmarknaden och till de unga som varken arbetar eller studerar. Detta är det övergripande budskapet.

Till det här meddelandet finns också två arbetsdokument, varav det ena handlar om ungdomsgarantin och sysselsättningsinitiativet medan det andra handlar om kriterierna för praktikprogram.

Anf. 284 ORDFÖRANDEN:

Vi har att ta ställning till beslutet som ministern redogjorde för. Dessutom hamnade information under denna dagordningspunkt. Nu föredrog vi dem i ett sammanhang, vilket väl är bra eftersom det går lite snabbare då.

Om ni känner att ni har fått individuell information och att ni har kunnat ställa de frågor och gett de synpunkter ni vill kan jag konstatera

att regeringen har stöd för sin ståndpunkt och även för den redovisade inriktningen inför debatten.

Vi tackar för informationen, och vi får återkomma till mer information i återsrapporten.

Vi går till dagordningspunkt 10, Utkast till rådets slutsatser om rapporten från Europeiska revisionsrätten om EU:s politiska initiativ och ekonomiska stöd till integrering av romer.

Anf. 285 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Ordförande! Det gäller revisionsrättens rapport avseende EU:s arbete med romsk inkludering. Kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke ansvarar för denna fråga, men jag föredrar den här i hennes ställe.

Det gäller förslag till rådsslutsatser om Europeiska revisionsrättens särskilda rapport avseende EU:s arbete med romsk inkludering. Här föreslås rådet anta rådsslutsatserna. Alice Bah Kuhnke informerade konstitutionsutskottet om dessa rådsslutsatser den 29 september.

I sin rapport har Europeiska revisionsrätten bedömt om EU:s politiska initiativ och ekonomiska stöd via vissa EU-fonder på ett ändamålsenligt sätt har bidragit till inkluderingen av romer. Revisionsrätten har tittat närmare på EU-kommissionens arbete och fyra medlemsstaters insatser för romsk inkludering: Bulgarien, Spanien, Ungern och Rumänien.

Under revisionen konstateras att kommissionen har gjort stora framsteg och tagit initiativ på EU-nivå som främjar romers inkludering. I rapporten påpekar revisionen att de granskade medlemsstaternas nationella strategier fortfarande har ett antal brister. Bland annat anger strategierna inte hur stor finansiering som behövs för att utföra de föreslagna åtgärderna för inkludering av romer.

I slutsatserna välkomnar rådet rapporten och uppmanar medlemsstaterna att beakta rekommendationerna i den. Dessutom uppmanas medlemsstaterna att förbättra överblicken över användningen av fonderna så att de kan användas på ett bättre sätt i arbetet med romsk inkludering.

Regeringen anser att det är bra att rådsslutsatserna uppmanar medlemsstaterna att beakta rekommendationerna i rapporten, bland annat dem som innebär att medlemsstaterna ska inkludera indikatorer och mål värden som handlar om antidiskriminering eller antiziganism.

Vidare anser regeringen att det är viktigt att medlemsstaterna uppmanas att följa rekommendationerna om att säkerställa att organisationer i det civila samhället och företrädare för romer systematiskt rådfrågas och inkluderas när åtgärder planeras och genomförs.

Regeringen föreslår därför att Sverige ställer sig bakom ett antagande av rådsslutsatserna.

Anf. 286 DÉSIREE PETHRUS (KD):

Ordförande! När jag försöker att läsa de rapporter som kommit från till exempel Coreper blir jag lite frustrerad, eftersom vi vet att situationen i Rumänien och Bulgarien fortfarande är så dålig för den romska befolkningen. Diskrimineringen kvarstår och integreringen av medborgarna är mycket låg.

2016/17:5
7 oktober

Det är svårt att här utläsa exakt vilka projekt pengarna har gått till. Det känns dock som att det skulle behövas hårdare krav på framför allt dessa länder vad gäller integreringen samt att det skulle behövas ett ansvarsutkrävande från EU. Jag hoppas att ministern trycker på i detta fall vid mötet.

Anf. 287 TINA ACKETOFT (L):

Vi hade som sagt en redogörelse och överläggning i går. Jag ställer mig helt bakom den svenska ståndpunkten, men det räcker inte. Sverige har ett mycket större ansvar än så. Vi har visserligen fortfarande har mycket att göra här hemma, men jag är väldigt stolt över just hur vi har behandlat denna fråga. Därför har vi ett enormt stort ansvar att leda den här debatten, inte bara ställa oss bakom.

Problemet i detta är att det är en rekommendation – det är inte på något sätt tvingande. Det handlar om diskriminering, och det får man dem inte ens att ta i sin mun när man är nere i Rumänien och Bulgarien. Det handlar aldrig om diskriminering – det finns tusen orsaker till varför just romer har satt sig i den situation där de befinner sig.

Jag tror att de flesta partier är överens om att vi måste ta en ledande roll här, för det handlar om diskriminering och ingenting annat.

Anf. 288 OLOF LAVESSON (M):

Jag vill bara säga att vi instämmer i detta. Det bryter dessutom mot Europakonventionen om mänskliga rättigheter, så vi ställer oss fullständigt bakom detta och anser att man bör trycka på betydligt hårdare i den här frågan.

Anf. 289 PAVEL GAMOV (SD):

Fru ordförande! Från Sverigedemokraternas sida vänder vi oss emot de strukturfonder med ekonomiskt stöd som används i detta projekt. Vi anser inte heller att denna fråga ska hanteras på EU-nivå, utan det ska vara upp till varje medlemsstat att efterleva mänskliga rättigheter.

Det här projektet är inte något som ska hanteras på EU-nivå. Därför kan vi inte ställa oss bakom rådsslutsatserna, utan vi anmäler avvikande mening.

Anf. 290 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Vi är överens i den här frågan. Jag kan också tala för min kollega kultur- och demokratiministern, som brinner för dessa frågor och driver dem kraftfullt. Vi tar också upp detta på flera andra sätt. Jag var själv i Bulgarien i går och diskuterade till exempel romers inkludering på arbetsmarknaden. Det är en fråga med flera aspekter, och det är oerhört viktigt att Sverige fortsätter att vara pådrivande i frågan.

Anf. 291 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt, med en avvikande ståndpunkt från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 11, En europeisk pelare för sociala rättigheter: lägesrapport och diskussion om hur man ska gå vidare.

Här är det meningen att rådet ska godkänna ett yttrande från expertkommittéerna: sysselsättningskommittén och kommittén för social trygghet.

Kommissionens ordförande Juncker meddelade för ett år sedan att kommissionen avsåg att inrätta en europeisk pelare för sociala rättigheter, och i mars inledde kommissionen ett brett offentligt samråd om huruvida en sådan pelare kan utvecklas. Detta samråd sträcker sig över resten av innevarande år.

Expertkommittéerna höll i juni en första diskussion om initiativet. Den diskussionen ligger till grund för ett yttrande från kommittéerna, som har behandlats under hösten.

Jag överlade i augusti med arbetsmarknadsutskottet om regeringens ståndpunkt i fråga om initiativet att inrätta en europeisk pelare för sociala rättigheter i det läge som vi har nu under denna breda samrådsprocess. Yttrandet från kommittéerna speglar enligt regeringens uppfattning väl de ståndpunkter som regeringen fick stöd för vid överläggningen i arbetsmarknadsutskottet. Jag föreslår därför att regeringen på rådsmötet kan ställa sig bakom att yttrandet godkänns.

Anf. 293 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Här har vi lite andra synpunkter. Vi anser givetvis att det är viktigt att sociala reformer genomförs i EU:s olika medlemsstater och att den sociala situationen förbättras för medborgarna. Det gäller självklart inte minst de länder där bristerna i dag är som störst. Samtidigt befinner vi oss i ett läge där EU har en historiskt unik situation. Vi har nyligen sett brexit – Storbritannien lämnar EU – och vi har upplevt en stor flyktingkris, vilken fortfarande är aktuell. Vi har även många utmaningar inom eurosamarbetet liksom annat som kräver fokusering.

Vi står inför historiska utmaningar, och vår mening är att detta är fel. En social pelare i detta läge riskerar att bli ett stort överstatligt projekt. Vi tycker att EU behöver prioritera en god och stabil ekonomisk utveckling.

När vi står inför dessa utmaningar vill regeringen tillsammans med EU sjösätta ett projekt som vi tror riskerar att bli överstatligt. EU måste blir mer relevant för dess medborgare. Den stora styrkan är den inre marknaden, och där behöver vi lägga fokuset. Därför tycker vi inte att Sverige ska bidra till arbetet och stödja yttrandet.

I arbetsmarknadsutskottet hade vi en avvikande mening, och vi vidhåller den. Om regeringen inte avser att ändra ståndpunkt i detta läge återkommer jag gärna för att läsa upp den avvikande meningen.

Anf. 294 JENS HOLM (V):

Vi motsätter oss inte regeringens ståndpunkt i denna fråga men vill understryka vikten av att en social pelare inte får utesluta att man också driver frågan om ett socialt protokoll kopplat till EU:s fördrag.

Jag tror att ett socialt protokoll är något som kan lösa många av de problem vi ser i EU i dag, med en nedåtgående spiral där arbetare ställs mot arbetare och där företag bjuder under varandra. Det kan man göra

eftersom det är inskrivet i fördraget, till exempel när det gäller fri rörlighet för arbete och tjänster.

Det är inte förrän man adresserar det just i fördraget som man också kan se till att varje medlemsland kan ställa krav på exempelvis kollektivavtal och att facket har rätt att ta till konfliktåtgärder där så behövs.

Som jag har förstått regeringens hållning driver man också frågan om ett socialt protokoll, eller ämnar driva den när man anser att det finns läge att göra det. Det ena behöver inte utesluta det andra.

Anf. 295 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen! Också vi hänvisar till vår tidigare avvikande mening. Det är oerhört viktigt att EU har regelverk – eftersom vi har fri rörlighet på arbetsmarknaden – för arbetsmiljöfrågor, jämställdhet, lika rättigheter och att man inte får lönedumpa. Det har vi ju redan reglerat i många olika lagar inom EU.

Jag vänder mig emot det som står skrivet i det papper som vi i arbetsmarknadsutskottet fick och som var ett första preliminärt utkast om en europeisk pelare för sociala rättigheter. Där står det att alla personer i arbetsför ålder ska ha tillgång till individuell jobbcoachning och att alla under 25 år ska få ett erbjudande om sysselsättning, utbildning eller lärlings- och praktikplats inom fyra månader. Då har EU gått för långt, tycker jag.

Vi måste se till vad som är det egna nationella ansvarsområdet, utifrån de ramar, lagar och direktiv som finns inom EU. Jag vidhåller fortsatt mitt partis avvikande mening.

Anf. 296 PAVEL GAMOV (SD):

Fru ordförande! Vi i Sverigedemokraterna vänder oss mot tanken om en social pelare i EU. Vi anser inte att det är något som EU ska ägna sig åt, och därför anmäler vi avvikande mening på denna punkt.

Anf. 297 TINA ACKETOFT (L):

Jag hade egentligen inte tänkt säga något, för Liberalerna ansluter sig inte till den gemensamma avvikande mening som Moderaterna, Centern och Kristdemokraterna framförde. Detta rör ju en social pelare och inte ett protokoll.

Men när Jens Holm lyfter upp frågan om att det är regeringens mening – och avsikten med dess handlande – är att få ett socialt protokoll till stånd blir det en helt annan diskussion. Jag utgår dock ifrån de handlingar som vi har på bordet och då handlar det om en social pelare, vilket vi också har hört tidigare.

Om man knyter det till den tidigare diskussionen om romers socialt utsatta situation kan det här vara ett bra sätt att faktiskt ge lite mer kraft till demokratiprocessen, vilket man faktiskt kan kalla det, i dessa länder.

Jag vill dock bara få ett förtydligande: Visst är det en social pelare vi talar om och inte ett protokoll?

Anf. 298 ORDFÖRANDEN:

Jag trodde att det redan tidigare var klarlagt att regeringen inte aktivt driver några fördragsändringar.

Tina Acketoft beskriver väl vad det handlar om. Det handlar alltså om ett brett samråd om ett meddelande – inte några konkreta förslag att ta ställning till i detta läge.

Det finns olika exempel och man kan ha många synpunkter på flera av dem som finns med i meddelandet, men det är inte riktigt det som nu är uppe. Nu handlar det om vilka ställningstaganden vi tar i det breda samrådet.

Något som regeringen fick stöd för i arbetsmarknadsutskottet är till exempel att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaternas nationella system gällande arbetsmarknad, sociala frågor, skatte- och utbildningsområdet samt principen om subsidiaritet och proportionalitet ska respekteras. Dubblering i förhållande till existerande processer bör också undvikas, och man ska i huvudsak använda sig av existerande verktyg och processer. Detta är alltså regeringens ståndpunkt, och den fick vi stöd för i arbetsmarknadsutskottet.

Frågan om ett socialt protokoll berörs inte i detta sammanhang.

Anf. 300 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Vi ser också vad som står i texten, men det finns alltid brasklappar. När kommissionen exempelvis säger ”i huvudsak” vet man aldrig riktigt vad det innebär på lång sikt. Vi vet att detta är Jean-Claude Junckers baby, och att han vill ha en större social inriktning på kommissionens arbete.

För protokollets räkning kanske det vore bra att läsa upp den avvikande mening som vi också framförde i arbetsmarknadsutskottet.

Anf. 301 ORDFÖRANDEN:

Vi har inte tidigare läst upp de avvikande meningarna under nämndsammanträdet. Man hänvisar till den man lade fram i arbetsmarknadsutskottet, om det är den man menar. På så vis syns vilken avvikande mening som man hänvisar till i protokollet. Jag har förstått att det är denna som Kristdemokraterna och Moderaterna hänvisar till.

Anf. 302 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Även Centern var med där.

I och med att vi har stenografiska uppteckningar vore det bra om det till eftervärlden finns med vad detta handlar om. Det är bra om det går att eftersöka.

Anf. 303 ORDFÖRANDEN:

Jag kan ju inte hindra Christian Holm Barenfeld från att sitta här och läsa upp det så att det kommer med i de stenografiska uppteckningarna, men vi har inte gjort så under någon annan punkt i detta nämndsammanträde. Jag avser heller inte att nu ta upp det som en ordningsfråga. Det får vi reda upp till ett annat möte.

Jag konstaterar att avvikande mening har anmälts i denna fråga, trots den hantering som ministern har redogjort för – alltså att det handlar om att godkänna ett yttrande från expertkommittén på ett område med poli-

tiskt innehåll. Detta har tidigare varit uppe i arbetsmarknadsutskottet. Liksom där finns det i EU-nämnden avvikande uppfattningar från Sverigedemokraterna å ena sidan, och från Moderaterna och Kristdemokraterna å andra sidan.

Det har gjorts inlägg och kommentarer även från andra partier, vilket återges i de stenografiska uppteckningarna.

Jag konstaterar i och med detta att det finns en majoritet för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vidare undrar jag om det finns något under dagordningspunkt 12, Övriga frågor, som ministern vill ta upp.

Anf. 304 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):
Nej.

Anf. 305 JESSIKA ROSWALL (M):

Det jag vill ta upp kan bero på okunskap. Under Övriga frågor finns punkterna Aktuella ärenden och Delningsekonomi. Jag var inte med på EU-nämnden den 23 september, men när Mikael Damberg var här och talade om KKR-inspel fanns också delningsekonomi på agendan – kommissionen har alltså presenterat en agenda för delningsekonomi.

Min fråga gäller vilken inriktning denna punkt har. Går det att säga något?

Anf. 306 ORDFÖRANDEN:

Det torde vara information från ordförandeskapet, om det är samma information som vi diskuterade länge och väl och med stort engagemang här i nämnden härförleden. Har ministern någon annan uppfattning?

Anf. 307 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):
Nej.

Anf. 308 ORDFÖRANDEN:

Då nöjer vi oss med detta. Vi kan också läsa i återrapporten vilken information som ges.

Med detta tackar jag ministern.

Innehållsförteckning

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	1
Anf. 3 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	1
Anf. 4 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 5 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	1
Anf. 6 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	2
Anf. 7 Departementssekreterare EMMA KERSHAW	2
Anf. 8 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	2
Anf. 9 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	3
Anf. 10 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 11 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	3
Anf. 12 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 13 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	3
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 15 FREDRIK SCHULTE (M).....	4
Anf. 16 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	4
Anf. 17 FREDRIK SCHULTE (M).....	4
Anf. 18 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	4
Anf. 19 FREDRIK SCHULTE (M).....	4
Anf. 20 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	4
Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 22 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	5
Anf. 23 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 24 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	5
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 26 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	6
Anf. 27 JENS HOLM (V)	6
Anf. 28 FREDRIK SCHULTE (M).....	6
Anf. 29 ESKIL ERLANDSSON (C).....	7
Anf. 30 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	7
Anf. 31 JOHNNY SKALIN (SD).....	7
Anf. 32 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 33 JENS HOLM (V)	8
Anf. 34 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	8
Anf. 35 Kanslirådet MARK STOREY	8
Anf. 36 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	9
Anf. 37 FREDRIK SCHULTE (M).....	9
Anf. 38 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	9
Anf. 39 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 40 FREDRIK SCHULTE (M).....	10
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 42 FREDRIK SCHULTE (M).....	10
Anf. 43 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 44 JOHNNY SKALIN (SD).....	10
Anf. 45 JENS HOLM (V)	10
Anf. 46 ORDFÖRANDEN.....	10

Anf. 47	Statsrådet PER BOLUND (MP).....	11
Anf. 48	Kanslirådet MARK STOREY	11
Anf. 49	FREDRIK SCHULTE (M)	11
Anf. 50	JOHNNY SKALIN (SD)	11
Anf. 51	Statsrådet PER BOLUND (MP).....	12
Anf. 52	ORDFÖRANDEN	12
Anf. 53	JENS HOLM (V)	12
Anf. 54	ORDFÖRANDEN	12
Anf. 55	Statsrådet PER BOLUND (MP).....	12
Anf. 56	FREDRIK SCHULTE (M)	13
Anf. 57	JOHNNY SKALIN (SD)	13
Anf. 58	Statsrådet PER BOLUND (MP).....	13
Anf. 59	Ämnesrådet ANNA WIDENFALK	13
Anf. 60	FREDRIK SCHULTE (M)	13
Anf. 61	Statsrådet PER BOLUND (MP).....	13
Anf. 62	ORDFÖRANDEN	13
Anf. 63	Statsrådet PER BOLUND (MP).....	13
Anf. 64	ORDFÖRANDEN	13
Anf. 65	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	13
Anf. 66	Ämnesrådet ANNA WIDENFALK	14
Anf. 67	ORDFÖRANDEN	14
Anf. 68	Statsrådet PER BOLUND (MP).....	14
Anf. 69	FREDRIK SCHULTE (M)	14
Anf. 70	ORDFÖRANDEN	14
Anf. 71	Statsrådet PER BOLUND (MP).....	14
Anf. 72	FREDRIK SCHULTE (M)	15
Anf. 73	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 74	Statsrådet PER BOLUND (MP).....	15
Anf. 75	FREDRIK SCHULTE (M)	15
Anf. 76	Statsrådet PER BOLUND (MP).....	15
Anf. 77	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 78	Statsrådet PER BOLUND (MP).....	16
Anf. 79	ORDFÖRANDEN	16
§ 2	Rättsliga och inrikes frågor	17
Anf. 80	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 81	KRISTER HAMMARBERGH (M)	17
Anf. 82	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 83	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	17
Anf. 84	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 85	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	18
Anf. 86	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	18
Anf. 87	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	18
Anf. 88	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	18
Anf. 89	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	18
Anf. 90	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 91	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	18
Anf. 92	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 93	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	19
Anf. 94	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 95	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	20
Anf. 96	ORDFÖRANDEN	20

Anf. 97 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	20
Anf. 98 ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 99 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	20
Anf. 100 KRISTER HAMMARBERGH (M)	20
Anf. 101 JENS HOLM (V).....	20
Anf. 102 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	20
Anf. 103 TINA ACKETOFT (L)	20
Anf. 104 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	20
Anf. 105 ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 106 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	21
Anf. 107 ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 108 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	21
Anf. 109 KRISTER HAMMARBERGH (M)	21
Anf. 110 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	22
Anf. 111 KRISTER HAMMARBERGH (M)	22
Anf. 112 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	22
Anf. 113 ORDFÖRANDEN.....	22
Anf. 114 KRISTER HAMMARBERGH (M)	22
Anf. 115 ORDFÖRANDEN.....	22
Anf. 116 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	22
Anf. 117 ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 118 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	23
Anf. 119 ORDFÖRANDEN.....	24
Anf. 120 KRISTER HAMMARBERGH (M)	24
Anf. 121 JENS HOLM (V).....	24
Anf. 122 TINA ACKETOFT (L)	25
Anf. 123 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	25
Anf. 124 ORDFÖRANDEN.....	25

2016/17:5

7 oktober

§ 3 Rättsliga och inrikes frågor 26

Anf. 125 ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 126 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	26
Anf. 127 ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 128 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	26
Anf. 129 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	26
Anf. 130 ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 131 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	27
Anf. 132 ORDFÖRANDEN.....	28
Anf. 133 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON.....	28
Anf. 134 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	28
Anf. 135 ESKIL ERLANDSSON (C).....	31
Anf. 136 JENS HOLM (V).....	31
Anf. 137 ARON MODIG (KD).....	32
Anf. 138 JOHNNY SKALIN (SD).....	32
Anf. 139 TINA ACKETOFT (L)	32
Anf. 140 ORDFÖRANDEN.....	33
Anf. 141 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	33

Anf. 142	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	35
Anf. 143	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 144	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	36
Anf. 145	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 146	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	37
Anf. 147	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	37
Anf. 148	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 149	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	37
Anf. 150	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 151	KRISTER HAMMARBERGH (M)	39
Anf. 152	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	39
Anf. 153	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 154	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	39
Anf. 155	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	40
Anf. 156	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 157	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	41
Anf. 158	ORDFÖRANDEN	41
Anf. 159	JENS HOLM (V)	41
Anf. 160	JOHNNY SKALIN (SD)	41
Anf. 161	ORDFÖRANDEN	41
Anf. 162	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	41
Anf. 163	JENS HOLM (V)	42
Anf. 164	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	42
Anf. 165	JOHNNY SKALIN (SD)	43
Anf. 166	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	43
Anf. 167	JOHNNY SKALIN (SD)	44
Anf. 168	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	44
Anf. 169	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	44
Anf. 170	ORDFÖRANDEN	45
Anf. 171	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	45
Anf. 172	ORDFÖRANDEN	45
Anf. 173	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	45
Anf. 174	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	46
Anf. 175	ESKIL ERLANDSSON (C)	47
Anf. 176	JENS HOLM (V)	47
Anf. 177	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	48
Anf. 178	ORDFÖRANDEN	49
Anf. 179	JOHNNY SKALIN (SD)	49
Anf. 180	ORDFÖRANDEN	50

Anf. 181 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	50
Anf. 182 ORDFÖRANDEN.....	50
Anf. 183 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	50
Anf. 184 ORDFÖRANDEN.....	51
Anf. 185 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	51
Anf. 186 KRISTER HAMMARBERGH (M)	51
Anf. 187 ORDFÖRANDEN.....	52
Anf. 188 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	52
Anf. 189 ORDFÖRANDEN.....	52
Anf. 190 KRISTER HAMMARBERGH (M)	52
Anf. 191 ORDFÖRANDEN.....	53
Anf. 192 KRISTER HAMMARBERGH (M)	53
Anf. 193 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	53
Anf. 194 TINA ACKETOFT (L)	53
Anf. 195 ORDFÖRANDEN.....	53
Anf. 196 TINA ACKETOFT (L)	53
Anf. 197 KRISTER HAMMARBERGH (M)	53
Anf. 198 ORDFÖRANDEN.....	53
Anf. 199 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	53
Anf. 200 ORDFÖRANDEN.....	54
Anf. 201 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	54
Anf. 202 KRISTER HAMMARBERGH (M)	54
Anf. 203 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	54
Anf. 204 ORDFÖRANDEN.....	54
Anf. 205 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	54
Anf. 206 ORDFÖRANDEN.....	54
§ 4 Jordbruk och fiske.....	55
Anf. 207 ORDFÖRANDEN.....	55
Anf. 208 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN	55
Anf. 209 ORDFÖRANDEN.....	55
Anf. 210 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN	55
Anf. 211 ESKIL ERLANDSSON (C).....	57
Anf. 212 JENS HOLM (V).....	57
Anf. 213 JESPER SKALBERG KARLSSON (M)	58
Anf. 214 LARS-AXEL NORDELL (KD).....	58
Anf. 215 PAVEL GAMOV (SD)	59
Anf. 216 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN	59
Anf. 217 Kanslirådet MARIANNE GOFFENG RAAKIL.....	59
Anf. 218 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN	60
Anf. 219 ORDFÖRANDEN.....	60
Anf. 220 Kanslirådet MARIANNE GOFFENG RAAKIL.....	60
Anf. 221 Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN	60

Anf. 222	ORDFÖRANDEN	60
Anf. 223	JENS HOLM (V)	60
Anf. 224	ORDFÖRANDEN	60
Anf. 225	Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN.....	61
Anf. 226	ORDFÖRANDEN	62
Anf. 227	Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN.....	62
Anf. 228	ORDFÖRANDEN	62
Anf. 229	Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN.....	62
Anf. 230	ORDFÖRANDEN	62
Anf. 231	Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN.....	62
Anf. 232	JENS HOLM (V)	63
Anf. 233	Statssekreterare ELISABETH BACKTEMAN.....	63
Anf. 234	ORDFÖRANDEN	63
§ 5 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor		
	64	
Anf. 235	ORDFÖRANDEN	64
Anf. 236	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	64
Anf. 237	ORDFÖRANDEN	64
Anf. 238	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	64
Anf. 239	ORDFÖRANDEN	65
Anf. 240	CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	65
Anf. 241	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	65
Anf. 242	ORDFÖRANDEN	65
Anf. 243	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	65
Anf. 244	JESSIKA ROSWALL (M).....	66
Anf. 245	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	66
Anf. 246	Departementssekreterare IDA BJÖRKLUND	66
Anf. 247	JESSIKA ROSWALL (M).....	66
Anf. 248	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	66
Anf. 249	ORDFÖRANDEN	67
Anf. 250	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	67
Anf. 251	ORDFÖRANDEN	67
Anf. 252	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	67
Anf. 253	ORDFÖRANDEN	67
Anf. 254	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	67
Anf. 255	CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	68
Anf. 256	ORDFÖRANDEN	68
Anf. 257	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	68
Anf. 258	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	69
Anf. 259	Kanslirådet KARIN ALM CHEARNLEY	69
Anf. 260	ORDFÖRANDEN	69

Anf. 261 Arbetsmarknads- och etableringsminister	
YLVA JOHANSSON (S).....	69
Anf. 262 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	70
Anf. 263 PAVEL GAMOV (SD)	70
Anf. 264 CHRISTIAN HOLM BARENfeld (M)	70
Anf. 265 ORDFÖRANDEn.....	71
Anf. 266 Arbetsmarknads- och etableringsminister	
YLVA JOHANSSON (S).....	71
Anf. 267 ORDFÖRANDEn.....	71
Anf. 268 TINA ACKETOFT (L)	71
Anf. 269 ORDFÖRANDEn.....	71
Anf. 270 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	71
Anf. 271 ORDFÖRANDEn.....	71
Anf. 272 CHRISTIAN HOLM BARENfeld (M)	71
Anf. 273 ORDFÖRANDEn.....	72
Anf. 274 TINA ACKETOFT (L)	72
Anf. 275 ORDFÖRANDEn.....	72
Anf. 276 Arbetsmarknads- och etableringsminister	
YLVA JOHANSSON (S).....	72
Anf. 277 CHRISTIAN HOLM BARENfeld (M)	72
Anf. 278 ORDFÖRANDEn.....	72
Anf. 279 Arbetsmarknads- och etableringsminister	
YLVA JOHANSSON (S).....	73
Anf. 280 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	73
Anf. 281 CHRISTIAN HOLM BARENfeld (M)	73
Anf. 282 Arbetsmarknads- och etableringsminister	
YLVA JOHANSSON (S).....	73
Anf. 283 Kanslirådet ERIKA EKSTRÖM	73
Anf. 284 ORDFÖRANDEn.....	73
Anf. 285 Arbetsmarknads- och etableringsminister	
YLVA JOHANSSON (S).....	74
Anf. 286 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	74
Anf. 287 TINA ACKETOFT (L)	75
Anf. 288 OLOF LAVESSON (M)	75
Anf. 289 PAVEL GAMOV (SD)	75
Anf. 290 Arbetsmarknads- och etableringsminister	
YLVA JOHANSSON (S).....	75
Anf. 291 ORDFÖRANDEn.....	75
Anf. 292 Arbetsmarknads- och etableringsminister	
YLVA JOHANSSON (S).....	76
Anf. 293 CHRISTIAN HOLM BARENfeld (M)	76
Anf. 294 JENS HOLM (V).....	76
Anf. 295 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	77
Anf. 296 PAVEL GAMOV (SD)	77
Anf. 297 TINA ACKETOFT (L)	77
Anf. 298 ORDFÖRANDEn.....	77
Anf. 299 Arbetsmarknads- och etableringsminister	
YLVA JOHANSSON (S).....	78
Anf. 300 CHRISTIAN HOLM BARENfeld (M)	78
Anf. 301 ORDFÖRANDEn.....	78
Anf. 302 CHRISTIAN HOLM BARENfeld (M)	78

2016/17:5

7 oktober

2016/17:5
7 oktober

Anf. 303 ORDFÖRANDEN	78
Anf. 304 Arbetsmarknads- och etableringsminister	
YLVA JOHANSSON (S).....	79
Anf. 305 JESSIKA ROSWALL (M).....	79
Anf. 306 ORDFÖRANDEN	79
Anf. 307 Arbetsmarknads- och etableringsminister	
YLVA JOHANSSON (S).....	79
Anf. 308 ORDFÖRANDEN	79